

School Curriculum

หลักสูตรสถานศึกษาปทุมวัย

โรงเรียนอนุบาลหนองแสง พุทธศักราช ๒๕๖๗

ตามหลักสูตรการศึกษาปทุมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลหนองแสง พุทธศักราช ๒๕๖๗ จัดทำขึ้นเพื่อให้โรงเรียนอนุบาลหนองแสง ซึ่งจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับเด็กและสภาพท้องถิ่น เพื่อที่กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย สำนึกความเป็นไทย และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศไทยในอนาคต โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลง ด้านเศรษฐกิจ สังคม และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี รวมถึงสภาพและความต้องการของท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามจุดหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

โรงเรียนอนุบาลหนองแสง ขอขอบพระคุณ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ทั้งศึกษานิเทศก์ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารและครูโรงเรียนอนุบาลหนองแสง ครูปฐมวัย ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน ตลอดจนบุคลากรทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลหนองแสง พุทธศักราช ๒๕๖๗ ให้มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ในการจัดการศึกษาปฐมวัยต่อไป จึงขอขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

โรงเรียนอนุบาลหนองแสง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๗
ความนำ	ค
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
๑. ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลหนองแสง	๑
๒. วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย	๑
๓. จุดหมาย	๒
๔. พัฒนาการเด็กปฐมวัย	๒
๕. มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์	๓
ส่วนที่ ๒ โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	๑๒
๑. การจัดเวลาเรียน	๑๒
๒. สาระการเรียนรู้รายปี	๑๓
๓. สาระที่ควรเรียนรู้	๑๓
๔. ตารางรายละเอียดของแผนการจัดประสบการณ์	๑๔
๕. การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี โรงเรียนอนุบาลหนองแสง	๑๖
ส่วนที่ ๓ การจัดประสบการณ์และการจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้	๙๓
๑. การจัดประสบการณ์	๙๓
๒. การจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้	๑๑๗
ส่วนที่ ๔ การประเมินพัฒนาการ	๑๓๑
๑. การประเมินพัฒนาการ	๑๓๑
๒. แนวทางการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐	๑๓๒
๓. คุณภาพเด็กปฐมวัยจบการศึกษาปฐมวัยตามหลักสูตรด้านพุทธิศึกษา (ปปช.)	๑๓๓
๔. ขั้นตอนการประเมินพัฒนาการ	๑๓๖
ส่วนที่ ๕ การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย	๑๔๗
๑. การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย	๑๔๒
๒. การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑	๑๔๗
ภาคผนวก	๑๕๗
- ประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลหนองแสง	๑๕๘
- ประกาศให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลหนองแสง	๑๖๐

ความนำ

โรงเรียนอนุบาลหนองแสง ได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ ถึงปัจจุบัน นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๒ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ด้านตัวตน และทักษะทางสมองเต็มตามศักยภาพมีความพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ โดยการกำหนดหลักการคุณภาพ ขอบข่ายของการจัดการการเรียนรู้และกลไกที่จะกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด มีการส่งเสริม สนับสนุน บทบาทของสถาบันครอบครัวในการเลี้ยงดู การให้ความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมองของเด็กปฐมวัย

โรงเรียนอนุบาลหนองแสง จัดการศึกษาและการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ยึดหลักการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม มีการพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการ ๔ ด้าน ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาสมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และได้เพิ่มการพัฒนาด้านตัวตน การพัฒนาทักษะสมองเพื่อให้เด็กรู้สึกมีคุณค่ามีความเชื่อมั่น ภูมิใจในตนเองและเป็นเด็กที่คิดเป็น มีเหตุผลและรู้จักกำกับตัวเอง โดยครูได้ออกแบบกิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่หลากหลาย จัดบรรยากาศชั้นเรียน สร้างนวัตกรรม ผลิตภัณฑ์ใช้ได้อย่างเหมาะสม จัดทำเครื่องมือประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยพร้อมที่จะได้รับการพัฒนาในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลหนองแสง

โรงเรียนอนุบาลหนองแสง จัดการพัฒนาเด็ก อายุ ๓ – ๖ ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก มีทักษะพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ทักษะในการดำรงชีวิตประจำวันตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

๒. วิสัยทัศน์ การกิจหรือพันธกิจ เป้าหมาย

๒.๑ วิสัยทัศน์

ภายในปีการศึกษา ๒๕๖๘ โรงเรียนอนุบาลหนองแสงมุ่งพัฒนาเด็กอายุ ๓ ปี ถึง ๖ ปี และจะส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของปฐมวัย ให้มีศักยภาพครบทั้ง ๔ ด้าน เน้นให้เด็กเรียนรู้ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการเล่น มีวินัย ใจซื่อสัตย์ ถือคุณธรรม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง หลักเลี้ยงดูอบรมไม่ทนต่อการทุจริต โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก

๒.๒ การกิจหรือพันธกิจ

พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาการเด็กปฐมวัยทั้ง ๔ ด้าน อย่างสมดุล และเต็มศักยภาพ

- ๑) พัฒนาครูและบุคลากรด้านการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการเล่นที่มีจุดหมายอย่างต่อเนื่อง
- ๒) ส่งเสริมสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย
- ๓) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายซึ่งสอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองของเด็ก โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้เสริมสร้างพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
- ๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

๒.๓ เป้าหมาย

- ๑) เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา เป็นองค์รวมอย่างสมดุลและมีความสุข
- ๒) ครูมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการเล่น โดยใช้กระบวนการวางแผนการปฏิบัติและการทบทวน

๓) มีสภาพแวดล้อม สื่อ เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างเพียงพอ

๔) มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายซึ่งสอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองของเด็กและนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

๕) ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

๓. จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการตามวัยเต็มตามศักยภาพ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ในระดับสูงต่อไป จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อเด็กจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

๑. มีร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี
๒. มีสุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม จิตใจที่ดีงาม ป้องกันการทุจริต และต่อต้านการทุจริต
๓. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
๔. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

๔. พัฒนาการเด็กปฐมวัย

พัฒนาการของเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามวุฒิภาวะและสภาพแวดล้อมที่เด็กได้รับ พัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงวัย อาจเร็วหรือช้าแตกต่างกันไปในเด็กแต่ละคนมีรายละเอียดดังนี้

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย

เป็นพัฒนาการที่เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นของร่างกายในด้านโครงสร้างของร่างกาย ด้านความสามารถในการเคลื่อนไหว และด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี รวมถึงการใช้สัมผัสรับรู้ การใช้ตาและมือประสานกันในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เด็กอายุ ๓-๖ ปี มีการเจริญเติบโตรวดเร็ว โดยเฉพาะในเรื่องน้ำหนักและส่วนสูง กล้ามเนื้อใหญ่จะมีความก้าวหน้ามากกว่ากล้ามเนื้อเล็ก สามารถบังคับการเคลื่อนไหวของร่างกายได้ดี มีความคล่องแคล่วว่องไวในการเดิน สามารถวิ่ง กระโดด ควบคุมและบังคับการทรงตัวได้ดีจึงชอบเคลื่อนไหว ไม่หยุดนิ่ง พร้อมทั้งจะออกกำลังและเคลื่อนไหวในลักษณะต่างๆ ส่วนกล้ามเนื้อเล็กและความสัมพันธ์ระหว่างตาและมือยังไม่สมบูรณ์ การสัมผัสหรือการใช้มือมีความละเอียดขึ้น ใช้มือหยิบจับสิ่งของต่างๆ ได้มากขึ้น ถ้าเด็กไม่เครียดหรือกังวลจะสามารถทำกิจกรรมที่พัฒนากล้ามเนื้อเล็กได้ดีและนานขึ้น

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

เป็นความสามารถในการรู้สึกและแสดงความรู้สึกของเด็ก เช่น พอใจ ไม่พอใจ รัก ชอบ สนใจ เกลียด โดยที่เด็กรู้จักควบคุมการแสดงออกอย่างเหมาะสมกับวัย และสถานการณ์ เฉพาะกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนการสร้างความรู้สึกที่ดีและการนับถือตนเอง เด็กอายุ ๓ - ๖ ปี จะแสดง

ความรู้สึกอย่างเต็มที่ ไม่ปิดบัง ช้อนเร้น เช่น ดีใจ เสียใจ โกรธแต่จะเกิดเพียงชั่วครู่แล้วหายไป การที่เด็กเปลี่ยนแปลงอารมณ์ง่าย เพราะมีช่วงความสนใจระยะสั้น เมื่อมีสิ่งใดน่าสนใจก็จะเปลี่ยนความสนใจไปตามสิ่งนั้น เด็กวัยนี้มักหวาดกลัวสิ่งต่างๆ เช่น ความมืด หรือสัตว์ต่างๆ ความกลัวของเด็กเกิดจากจินตนาการ ซึ่งเด็กว่าเป็นเรื่องจริงสำหรับตน เพราะยังสับสนระหว่างเรื่องปรุงแต่งและเรื่องจริง ความสามารถแสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสมกับวัย รวมถึงชื่นชมความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น เพราะยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง และต้องการความสนใจจากผู้อื่นมากขึ้น

๓. พัฒนาการด้านสังคม

เป็นความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมครั้งแรกในครอบครัว โดยมีปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่และพี่น้อง เมื่อโตขึ้นต้องไปสถานศึกษา เด็กเริ่มเรียนรู้การติดต่อและการมีสัมพันธ์กับบุคคลนอกครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กในวัยเดียวกัน เด็กได้เรียนรู้การปรับตัวให้เข้าสังคมกับเด็กอื่นพร้อมๆ กับรู้จักร่วมมือในการเล่นกับกลุ่มเพื่อน เจตคติและพฤติกรรมทางสังคมของเด็กจะก่อขึ้นในวัยนี้ และจะแฝงแน่นยากที่จะเปลี่ยนแปลงในวัยต่อมา ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า พฤติกรรมทางสังคมของเด็กวัยนี้ มี ๒ ลักษณะ คือ ลักษณะแรกนั้น เป็นความสัมพันธ์กับผู้ใหญ่ และลักษณะที่สองเป็นความสัมพันธ์กับเด็กในวัยใกล้เคียงกัน

๔. ด้านสติปัญญา

ความคิดของเด็กวัยนี้มีลักษณะยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ยังไม่สามารถเข้าใจความรู้สึกของคนอื่น เด็กมีความคิดเพียงแต่ว่าทุกคนมองสิ่งต่างๆ รอบตัว และรู้สึกต่อสิ่งต่างๆ เหมือนตนเอง ความคิดของตนเองเป็นใหญ่ที่สุด เมื่ออายุ ๓ – ๖ ปี เด็กสามารถโต้ตอบหรือมีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุสิ่งของที่อยู่รอบตัวได้ สามารถจำสิ่งต่าง ๆ ที่ได้กระทำซ้ำกันบ่อยๆ ได้ดี เรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้น แต่ยังไม่อาศัยการรับรู้เป็นส่วนใหญ่ แก้ปัญหาการลองผิด ลองถูกจากการรับรู้มากกว่าการใช้เหตุผลความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวพัฒนาอย่างรวดเร็วตามอายุที่เพิ่มขึ้น ในส่วนของพัฒนาการทางภาษา เด็กวัยนี้เป็นระยะเวลาของการพัฒนาภาษาอย่างรวดเร็ว โดยมีการฝึกฝนการใช้ภาษาจากการทำงานกิจกรรมต่าง ๆ ในรูปของการพูดคุย การตอบคำถาม การเล่าเรื่อง การเล่านิทานและการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในสถานศึกษา เด็กปฐมวัยสามารถใช้ภาษาแทนความคิดของตนและใช้ภาษาในการติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่นได้ คำพูดของเด็กวัยนี้อาจจะทำให้ผู้ใหญ่บางคนเข้าใจว่าเด็กรู้มากแล้วแต่ที่จริงเด็กยังไม่เข้าใจความหมายของคำและเรื่องราวลึกซึ้งนัก

๕. มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์

๕.๑ มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลหนองแสง กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จำนวน ๑๒ มาตรฐาน ดังนี้

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย ๒ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่าง คล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

๓. พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งเกิดวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต สร้างความตระหนักให้นักเรียน ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีจิตพอเพียงต้านทุจริต ละอายและเกรงกลัวที่จะไม่ทุจริตและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ

๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย ๔ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

๕.๒ ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาเด็กที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๕.๓ สภาพที่พึงประสงค์

สภาพที่พึงประสงค์เป็นพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่คาดหวังให้เด็กเกิดบนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยหรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับอายุเพื่อนำไปใช้ในการกำหนดสาระเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์ กิจกรรมและประเมินพัฒนาการเด็ก โดยมีรายละเอียดของมาตรฐาน มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งโรงเรียนอนุบาลหนองแสง ได้กำหนดสภาพที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในช่วงอายุ ๓-๖ ปี ดังนี้

๕.๓.๑ พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยเด็กมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย
๑.๒ มีสุขภาพอนามัยสุขนิสัยที่ดี	๑.๒.๑ ยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๒.๑ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง	๑.๒.๑ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง
	๑.๒.๒ ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๒.๒ ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	๑.๒.๒ ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง
	๑.๒.๓ นอนพักผ่อนเป็นเวลา	๑.๒.๓ นอนพักผ่อนเป็นเวลา	๑.๒.๓ นอนพักผ่อนเป็นเวลา
	๑.๒.๔ ออกกำลังกายเป็นเวลา	๑.๒.๔ ออกกำลังกายเป็นเวลา	๑.๒.๔ ออกกำลังกายเป็นเวลา
๑.๓ รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	๑.๓.๑ เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๓.๑ เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยด้วยตนเอง	๑.๓.๑ เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้	๒.๑.๑ เดินตามแนวที่กำหนดได้	๒.๑.๑ เดินต่อเท้าไปข้างหน้าเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน	๒.๑.๑ เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน
	๒.๑.๒ กระโดดสองขาขึ้นลงอยู่กับที่ได้	๒.๑.๒ กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้โดยไม่เสียการทรงตัว	๒.๑.๒ กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว
	๒.๑.๓ วิ่งแล้วหยุดได้	๒.๑.๓ วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้	๒.๑.๓ วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว
	๒.๑.๔ รับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วย	๒.๑.๔ รับลูกบอลโดยใช้มือทั้ง ๒ ข้าง	๒.๑.๔ รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้
๒.๒ ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน	๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษขาดจากกันได้โดยใช้มือเดียว	๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นตรงได้	๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้
	๒.๒.๒ เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้	๒.๒.๒ เขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน	๒.๒.๒ เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน
	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑ เซนติเมตร ได้	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๕ เซนติเมตร ได้	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๒๕ เซนติเมตร ได้

๕.๓.๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้ตามสถานการณ์	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม
๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออก	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมบางสถานการณ์	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานตนเอง	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเอง	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
๔.๑ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	๔.๑.๑ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ	๔.๑.๑ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ	๔.๑.๑ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ
	๔.๑.๒ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	๔.๑.๒ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	๔.๑.๒ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี
	๔.๑.๓ สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี	๔.๑.๓ สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี	๔.๑.๓ สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง /เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
๕.๑ ซื่อสัตย์สุจริต	๕.๑.๑ บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเองและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น	๕.๑.๑ ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๑.๑ ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง
๕.๒ มีความเมตตากรุณามิน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน	๕.๒.๑ แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง	๕.๒.๑ แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง	๕.๒.๑ แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง
	๕.๒.๑ แบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๒.๑ ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๒.๑ ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง
๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์
๕.๔ มีความรับผิดชอบ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ช่วยเหลือ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

๕.๓.๓. พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
๖.๑ ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	๖.๑.๑ แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ	๖.๑.๑ แต่งตัวด้วยตนเอง	๖.๑.๑ แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว
	๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วยตนเอง	๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วยตนเอง	๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี
	๖.๑.๓ ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือ	๖.๑.๓ ใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	๖.๑.๓ ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง
๖.๒ มีวินัยในตนเอง	๖.๒.๑ เก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๒.๑ เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ด้วยตนเอง	๖.๒.๑ เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง
	๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง
๖.๓ ประหยัดและพอเพียง	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
๗.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๗.๑.๑ มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๑.๑ มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๑.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง
	๗.๑.๒ ทิ้งขยะได้ถูกที่	๗.๑.๒ ทิ้งขยะได้ถูกที่	๗.๑.๒ ทิ้งขยะได้ถูกที่
๗.๒ มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ด้วยตนเอง	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ
	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณและขอโทษเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง
	๗.๒.๓ หุ่ยคยีนเมือไ้ดยีนเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี	๗.๒.๓ ยืนตรงเมือไ้ดยีนเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี	๗.๒.๓ ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน
๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	๘.๒.๑ เล่นร่วมกับเพื่อน	๘.๒.๑ เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม	๘.๒.๑ เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย
	๘.๒.๒ ยืมหรือทักทายผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๒.๒ ยืม ทักทาย หรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้ด้วยตนเอง	๘.๒.๒ ยืม ทักทาย และพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์
๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	๘.๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๑ มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๑ มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง
	๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้ด้วยตนเอง	๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์
	๘.๓.๓ ยอมรับการประนีประนอมแก้ไข้ปัญหาเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๓ ประนีประนอมแก้ไข้ปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๓ ประนีประนอมแก้ไข้ปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง

๕.๓.๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
๙.๑ สนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องให้ผู้อื่น เข้าใจ	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และพูดโต้ตอบ เกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบ สอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบ อย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับ เรื่องที่ฟัง
	๙.๑.๒ เล่าเรื่องด้วย ประโยคสั้นๆ	๙.๑.๒ เล่าเรื่องเป็นประโยค อย่างต่อเนื่อง	๙.๑.๒ เล่าเป็นเรื่องราว ต่อเนื่องได้
๙.๒ อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้	๙.๒.๑ อ่านภาพและพูด ข้อความด้วยภาษาของตน	๙.๒.๑ อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้งชี้หรือกวาดตามอง ข้อความตามบรรทัด	๙.๒.๑ อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามอง จุดเริ่มต้นและจุดจบ ของข้อความ
	๙.๒.๒ เขียนขีดเขียนอย่าง มีทิศทาง	๙.๒.๒ เขียนคล้ายตัวอักษร	๙.๒.๒ เขียนชื่อของตนเอง ตามแบบ เขียนข้อความ ด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะและส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส
	๑๐.๑.๒ จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะหรือหน้าที่การใช้งานเพียงลักษณะเดียว	๑๐.๑.๒ จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว	๑๐.๑.๒ จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ ๒ ลักษณะขึ้นไป
	๑๐.๑.๓ คัดแยกสิ่งต่างๆ ตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน	๑๐.๑.๓ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้อย่างน้อย ๑ ลักษณะเป็นเกณฑ์	๑๐.๑.๓ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่ ๒ ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์
	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๓ ลำดับ	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๔ ลำดับ	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย ๕ ลำดับ
๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	๑๐.๒.๑ ระบุผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑๐.๒.๑ ระบุสาเหตุ หรือผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑๐.๒.๑ อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง
	๑๐.๒.๒ คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น	๑๐.๒.๒ คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นหรือมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูล	๑๐.๒.๒ คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล
๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น
	๑๐.๓.๒ แก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	๑๐.๓.๒ ระบุปัญหาและแก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	๑๐.๓.๒ ระบุปัญหาสร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
๑๑.๑ ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงและแปลกใหม่จากเดิมหรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น
๑๑.๒ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายหรือแปลกใหม่	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้เหมาะสมกับวัย

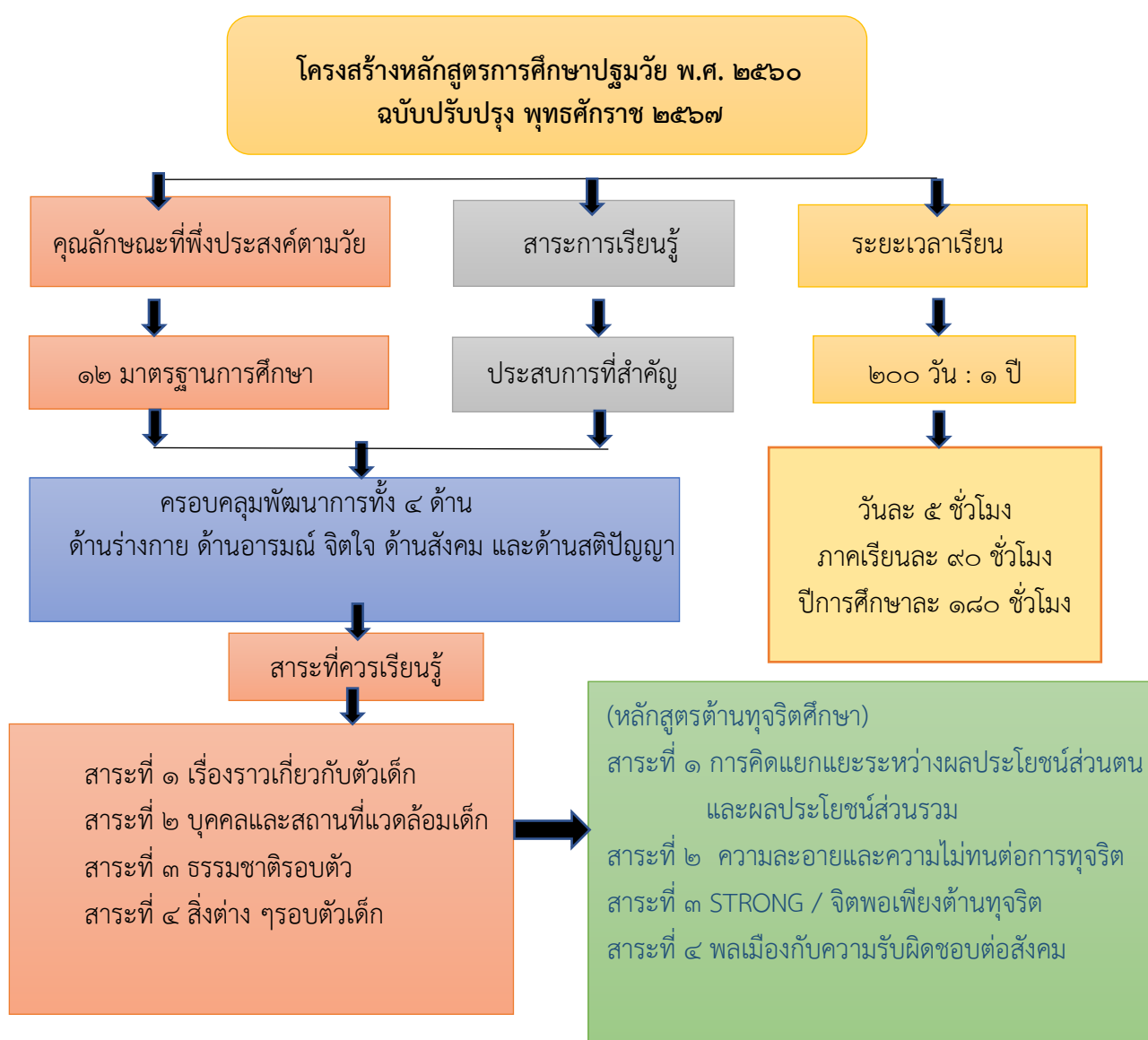
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	๑๒.๑.๑ สนใจฟังหรืออ่านหนังสือด้วยตนเอง	๑๒.๑.๑ สนใจซักถามเกี่ยวกับสัญลักษณ์หรือตัวหนังสือที่พบเห็น	๑๒.๑.๑ สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง
	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ
๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการของตนเอง	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง
	๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า “ใคร” “อะไร” ในการค้นหาคำตอบ	๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า “ที่ไหน” “ทำไม” ในการค้นหาคำตอบ	๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ

ส่วนที่ ๒

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

๑. การจัดเวลาเรียน

หลักสูตรสถานศึกษาการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลหนองแสงได้กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กเป็นเวลา ๑ - ๓ ปีการศึกษา โดยประมาณ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับอายุของเด็กที่เริ่มเข้าศึกษาในสถานศึกษา เวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน ต่อ ๑ ปีการศึกษา ในแต่ละวันจะใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง โดยสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา

๒. สารการเรียนรู้รายปี

โรงเรียนอนุบาลหนองแสง ได้กำหนดสารการเรียนรู้รายปีโดยยึดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ ประสพการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ครบทั้ง ๑๒ มาตรฐาน ครอบคลุมทุกช่วงอายุหรือชั้นปีที่จัดการศึกษา และเพิ่มเติมสาระที่ควรเรียนรู้ตามแนวทางหลักสูตรด้านพุทธศึกษา(ป.ป.ช.) ระดับปฐมวัยได้กำหนดไว้ ทั้ง ๔ สาระ ได้แก่

สาระที่ ๑ การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม

สาระที่ ๒ ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

สาระที่ ๓ STRONG: จิตพอเพียงด้านทุจริต

สาระที่ ๔ พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม

๓. สาระที่ควรเรียนรู้

สาระที่ควรเรียนรู้ เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดแนวคิดหลังจากนำสาระที่ควรรู้นั้น ๆ มาจัดประสบการณ์ให้เด็ก เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความต้องการ และความสนใจของเด็ก โดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญ ทั้งนี้ อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้ โดยคำนึงถึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก ดังนี้

๓.๑ เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้ชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา อวัยวะต่างๆ วิธีระวังรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองจากผู้อื่นและภัยใกล้ตัว รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การกำกับตนเอง การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การสะท้อนการรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดงมารยาทที่ดีการมีคุณธรรมจริยธรรม

๓.๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่าง ๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน สถานที่สำคัญ วันสำคัญอาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและการปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่น ๆ

๓.๓ ธรรมชาติรอบตัวเด็ก ควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรงและพลังงานในชีวิตประจำวันสิ่งแวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการรักษาสาธารณสุขสมบัติ

๓.๔ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เวลา เงิน ประโยชน์ การใช้งาน และการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันอย่างประหยัดปลอดภัยและรักษาสิ่งแวดล้อม

๔. ตารางรายละเอียดของแผนการจัดประสบการณ์

ภาคเรียนที่ ๑	หน่วยการเรียนรู้	ภาคเรียนที่ ๒	หน่วยการเรียนรู้
๑	ปฐมนิเทศ หน่วยที่ ๑,๒,๓,๔(ปปช.)	๑	รู้รอบปลอดภัย หน่วยที่ ๑ (ปปช.)
๒	โรงเรียนของเรา หน่วยที่ ๑,๒,๓,๔ (ปปช.)	๒	ลอยกระทง หน่วยที่ ๓ (ปปช.)
๓	ตัวเรา หน่วยที่ ๑,๒,๓,๔ (ปปช.)	๓	เวลากลางวัน – กลางคืน หน่วยที่ ๔ (ปปช.)
๔	ครอบครัวมีสุข หน่วยที่ ๑,๒,๓,๔ (ปปช.)	๔	ค่านิยมไทย หน่วยที่ ๓,๔ (ปปช.)
๕	อาหารดีมีประโยชน์ ๑,๒,๓ (ปปช.)	๕	วันชาติ หน่วยที่ ๔ (ปปช.)
๖	ฝน หน่วยที่ ๑,๒ (ปปช.)	๖	เศรษฐกิจพอเพียง หน่วยที่ ๔ (ปปช.)
๗	ข้าว หน่วยที่ ๔ (ปปช.)	๗	เทคโนโลยีและการสื่อสาร หน่วยที่ ๑ (ปปช.)
๘	วันเฉลิมพระชนมพรรษา หน่วยที่ ๔ (ปปช.)	๘	สนุกกับตัวเลข หน่วยที่ ๓,๔ (ปปช.)
๙	วันแม่ ๓,๔(ปปช.)	๙	วันขึ้นปีใหม่ หน่วยที่ ๑,๒,๓,๔(ปปช.)
๑๐	หนูทำได้ หน่วยที่ ๑,๒,๓,๔(ปปช.)	๑๐	ขนาด รูปร่าง รูปทรง หน่วยที่ ๓,๔ (ปปช.)
๑๑	ของเล่นของใช้ หน่วยที่ ๑,๒,๓,๔ (ปปช.)	๑๑	วันเด็ก วันครู หน่วยที่ ๓,๔ (ปปช.)
๑๒	ปลอดภัยไว้ก่อน หน่วยที่ ๑,๒,๓,๔ (ปปช.)	๑๒	โลกสวยด้วยสีสันทน หน่วยที่ ๑,๒,๓,๔(ปปช.)
๑๓	รักเมืองไทย หน่วยที่ ๑,๒,๓,๔(ปปช.)	๑๓	ฤดูหนาว หน่วยที่ ๑,๓,๔ (ปปช.)
๑๔	ชุมชนของเรา หน่วยที่ ๑,๒,๓,๔ (ปปช.)	๑๔	แรงและพลังงาน หน่วยที่ ๓,๔ (ปปช.)
๑๕	ต้นไม้ที่รัก หน่วยที่ ๔ (ปปช.)	๑๕	เสียงรอบตัว หน่วยที่ ๓ (ปปช.)
๑๖	ดิน หิน ทราย หน่วยที่ ๓,๔ (ปปช.)	๑๖	รักการอ่าน หน่วยที่ ๓, (ปปช.)
๑๗	คมนาคม หน่วยที่ ๑,๒,๓,๔(ปปช.)	๑๗	ปริมาตร น้ำหนัก หน่วยที่ ๓ (ปปช.)
๑๘	สัตว์น่ารัก หน่วยที่ ๔ (ปปช.)	๑๘	ฤดูร้อน หน่วยที่ ๑,๓,๔ (ปปช.)

หมายเหตุ หน่วยการเรียนรู้ตามหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (ปปช.)

หน่วยที่ ๑ การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

หน่วยที่ ๒ ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

หน่วยที่ ๓ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

หน่วยที่ ๔ พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม

๕. การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี โรงเรียนอนุบาลหนองแสง

ตารางการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี โรงเรียนอนุบาลหนองแสง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๒ (สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี)

พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัด ประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๑.๑ น้ำหนักและ ส่วนสูงตามเกณฑ์	๑.๑.๑ มี น้ำหนักส่วนสูง ตามเกณฑ์ของ กรมอนามัย	๑.๑.๑ มีน้ำหนัก ส่วนสูงตาม เกณฑ์ของกรม อนามัย	๑.๑.๑ มีน้ำหนัก ส่วนสูงตาม เกณฑ์ของกรม อนามัย	- การปฏิบัติตามตาม สุขอนามัย สุขนิสัย ที่ดี ในกิจวัตรประจำวัน	อาหารที่ช่วยให้ร่างกายเจริญเติบโต	อบ ๒,๓ ตัวเรา อบ ๒,๓ อาหารดีมี ประโยชน์
๑.๒ มีสุขภาพ อนามัยและสุข นิสัยที่ดี	๑.๒.๑ ยอม รับประทาน อาหารที่มี ประโยชน์และ ดื่มน้ำสะอาด เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๒.๑ รับประทาน อาหารที่มี ประโยชน์และ ดื่มน้ำสะอาด ด้วยตนเอง	๑.๒.๑ รับประทาน อาหารที่มี ประโยชน์ได้ หลายชนิดและ ดื่มน้ำสะอาดได้ ด้วยตนเอง	๑. การประกอบอาหาร ไทย ๒. การปฏิบัติตามตาม สุขอนามัย ๓. สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตร ประจำวัน	๑. อาหารที่มีประโยชน์และไม่มี ประโยชน์ ๒. อาหารหลัก ๕ หมู่ ๓. การมีเจตคติที่ดีต่อการรับประทาน อาหารที่มีประโยชน์(ป.ป.ช.๑,๒) ๔. มารยาทในการรับประทานอาหาร ๕. การปฏิบัติตน ในการรับประทาน อาหาร(ป.ป.ช. ๑,๒) ๖. วิธีการรับประทานอาหารอย่าง พอเพียง แบ่งปัน และเคารพกฎกติกา ข้อตกลงของการรับประทานอาหาร	อบ ๒,๓ ปฐมนิเทศ อบ ๒,๓ หนูทำได้ อบ ๒,๓ อาหารดีมี ประโยชน์

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัด ประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
					(ป.ป.ช. ๓) ๗.ความสะอาดและไม่แย่งหรือขโมย อาหารเพื่อน(ป.ป.ช. ๒)	
๑.๒ มีสุขภาพ อนามัยและสุข นิสัยที่ดี (ต่อ)	๑.๒.๒ ล้างมือ ก่อน รับประทานอาหาร และหลัง จากใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมเมื่อมีผู้ ชี้แนะ	๑.๒.๒ ล้างมือ ก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมด้วยตนเอง	๑.๒.๒ ล้างมือ ก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมด้วยตนเอง	๑. การปฏิบัติตนตาม สุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตร ประจำวัน ๒. การช่วยเหลือตนเองใน กิจวัตรประจำวัน ๓. การขับถ่าย ๔. การปฏิบัติตนให้ ปลอดภัยของตนเองและ ผู้อื่นในกิจวัตรประจำวัน ๕. การฟังนิทานเรื่องราว เกี่ยวกับสุขนิสัยที่ดี	๑. อวัยวะต่างๆ ของร่างกายและ การรักษาความปลอดภัย ๒. วิธีระวังรักษาร่างกายให้สะอาด และมีสุขภาพอนามัยที่ดี ๓. ความสำคัญของการแต่งกายด้วย ตนเอง(ป.ป.ช. ๑,๔) ๔. ขั้นตอนและวิธีการแต่งกาย (ป.ป.ช.๒,๔) ๕ .ผลดีของการแต่งกายด้วยตนเอง ที่ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่น(ป.ป.ช.๑) ๖. ผลเสียของการแต่งกายด้วย ตนเองไม่ได้ที่ส่งผลต่อตนเองและ ผู้อื่น(ป.ป.ช.๑)	อบ ๒ - ปฐมนิเทศ - หนูทำได้(ปปช) - ฤดูร้อน อบ ๓ - ปฐมนิเทศ - หนูทำได้(ปปช) - ฤดูร้อน

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัด ประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๑.๒ มีสุขภาพ อนามัยและสุข นิสัยที่ดี (ต่อ)					๗.การแต่งกายด้วยตนเองโดยไม่นำ เครื่องแต่งกายของผู้อื่นมาเป็นของ ตนเอง (ป.ป.ช.๒) ๘. วิธีใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธี (ป.ป.๑) ๙. ผลดีของการใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธี ที่ส่งผลต่อตนเองและส่วนรวม (ป.ป.ช.๑) ๑๐. ผลเสียของการใช้ห้องน้ำที่ไม่ ถูกวิธีที่ส่งผลต่อตนเองและส่วนรวม (ป.ป.ช.๑) ๑๑. การปฏิบัติตนและบอกวิธีการ ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันแก่บุคคลอื่น (ป.ป.ช.๒)	
	๑.๒.๓ นอน พักผ่อนเป็น เวลา	๑.๒.๓ นอน พักผ่อนเป็นเวลา ประจำวัน	๑.๒.๓ นอน พักผ่อนเป็นเวลา ประจำวัน	การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตร ประจำวัน	ประโยชน์ของการนอนหลับพักผ่อน	อบ ๒ - กลางวัน กลางคืน อบ ๓ - กลางวัน กลางคืน

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัด ประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๑.๒ มีสุขภาพ อนามัยและสุข นิสัยที่ดี (ต่อ)	๑.๒.๓ นอน พักผ่อนเป็น เวลา	๑.๒.๓ นอน พักผ่อนเป็นเวลา ประจำวัน	๑.๒.๓ นอน พักผ่อนเป็นเวลา	การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในชีวิตประจำวัน	ประโยชน์ของการนอนหลับพักผ่อน	อบ ๑ - กลางวัน กลางคืน อบ ๒ - กลางวัน กลางคืน อบ ๓ - กลางวัน กลางคืน
	๑.๒.๔ ออก กำลังกายเป็น เวลา	๑.๒.๔ ออก กำลังกายเป็น เวลา	๑.๒.๔ ออก กำลังกายเป็น เวลา	๑. การเล่นอิสระ ๒. การเคลื่อนไหวข้ามสิ่ง กีดขวาง ๓. การเล่นเครื่องเล่นอย่าง ปลอดภัย ๔. การละเล่นพื้นบ้านไทย ๕. การเล่นนอกห้องเรียน ๖. การเล่นเครื่องเล่นสนาม ๗ การปฏิบัติตนให้ ปลอดภัยในชีวิตประจำวัน	๑. ประโยชน์ของการออกกำลังกาย ๒. การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างถูก วิธี	อบ ๑,๒,๓ -รู้รอบปลอดภัย -ปลอดภัยไว้ก่อน -ของเล่นของใช้

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัด ประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๑.๓ รักษาความปลอดภัยของตนเอง และผู้อื่น	๑.๓.๑ เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๓.๑ เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยด้วยตนเอง	๑.๓.๑ เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย	๑. การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในชีวิตประจำวัน ๒. การฟังนิทาน เรื่องราวเหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย ๓. การเล่นบทบาทสมมติ เหตุการณ์ต่าง ๆ ๔. การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ๕. การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย ๖. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย	๑. การรักษาความปลอดภัยของตนเองและการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัยในชีวิตประจำวัน ๒. การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเมื่อเจ็บป่วย ๓. การระวังภัยจากคนแปลกหน้า และอุบัติเหตุต่าง ๆ ๔. วิธีการปฏิบัติตนในการเล่นของเล่น(ป.ป.ช.๒) ๕. วิธีการเก็บของเล่นให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเป็นตัวอย่างให้แก่บุคคลอื่นได้(ป.ป.ช.๒) ๖. การปฏิบัติตนในการเล่นของเล่นส่วนตนและของเล่นส่วนรวม(ป.ป.ช.๑) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ย่อ: คณะกรรมการ ป.ป.ช.)	อบ ๑,๒ - ปฐมนิเทศ - โรงเรียนของเรา (ปปช) - ตัวเรา - หนูทำได้ (ปปช) - ครอบครัวมีสุข - อาหารดีมีประโยชน์(ปปช) - ฝน - ข้าว - ปลอดภัยไว้ก่อน - วันแม่ - เรารักเมืองไทย - ของเล่นของใช้ (ปปช)

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัด ประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๑.๓ รักษาความปลอดภัยของ ตนเอง และผู้อื่น						- ชุมชนของเรา - ต้นไม้ที่รัก - ดิน หิน ทราย - สัตว์น่ารัก - วันสำคัญ - รอบรู้ปลอดภัย - ลอยกระทง - กลางวันกลางคืน - เทคโนโลยีและการสื่อสาร - วันขึ้นปีใหม่ - สนุกกับตัวเลข (๑๑) (๑๒) (๑๓) - ขนาด รูปร่าง รูปทรง (๑๑) (๑๒) (๑๓)

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัด ประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๑.๓ รักษาความ ปลอดภัยของ ตนเอง และผู้อื่น						- ฤดูหนาว (๑๑))(๑๒) (๑๓) - ปริมาณน้ำหนัก (๑๑))(๑๒) (๑๓) - ฤดูร้อน (๑๑))(๑๒) (๑๓) - อบ ๓ - ปฐมนิเทศ - โรงเรียนของเรา (ปปช) - ตัวเรา - หนูทำได้ (ปปช) - ครอบครัวมีสุข - อาหารดีมี ประโยชน์ - ผืน - ข้าว - ปลอดภัยไว้ก่อน - วันแม่

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัด ประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๑.๓ รักษาความปลอดภัย ภัยของตนเอง และผู้อื่น						- เราชักเมืองไทย - ของเล่นของใช้ - ชุมชนของเรา - ต้นไม้ที่รัก - ดิน หิน ทราย - สัตว์น่ารัก - คมนาคม - รอบรู้ปลอดภัย - ลอยกระทง - กลางวัน กลางคืน - เทคโนโลยีและการสื่อสาร - วันขึ้นปีใหม่

พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัด ประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๒.๑ เคลื่อนไหว ร่างกายอย่าง คล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้	๒.๑.๑ เดินตาม แนวที่กำหนด ได้	๒.๑.๑ เดินต่อ เท้าไปข้างหน้า เป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกาง แขน	๒.๑.๑ เดินต่อ เท้าไปข้างหน้า เป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกาง แขน	๑. การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๒. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ๓. การเคลื่อนไหวโดย ควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ ๔. การเล่นเครื่องเล่นสนาม	๑. การทรงตัวขณะเดินตามแนวที่ กำหนด ๒. การทดลองขึ้น - ลงบันได ๓. เดินต่อเท้าและเดินถอยหลังตาม เส้นได้ ๔. การเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะ ต่าง ๆ	อบ ๑,๒ - ตัวเรา - หนูทำได้ (ปปช) - วันเฉลิม พระชนมพรรษา (ปปช) - ชุมชนของเรา - ลอยกระทง - กลางวัน กลางคืน - เทคโนโลยีและการ สื่อสาร - เสี่ยงรอบตัว อบ ๓ - ตัวเรา - หนูทำได้ (ปปช) - วันเฉลิม พระชนมพรรษา (ปปช)

พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัด ประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๒.๑ เคลื่อนไหว ร่างกายอย่าง คล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้						- เราชักเมืองไทย - ชุมชนของเรา - ลอยกระทง - กลางวัน กลางคืน - เสี่ยงรอบตัว
	๒.๑.๒ กระโดด สองขาขึ้นลงอยู่ กับที่ได้	๒.๑.๒ กระโดด ขาเดียวอยู่กับที่ ได้โดยไม่เสียการ ทรงตัว	๒.๑.๒ กระโดด ขาเดียวไป ข้างหน้าได้อย่าง ต่อเนื่องโดยไม่ เสียการทรงตัว	๑. การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๒. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่	การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับผู้อื่น	อบ ๑,๒ - โรงเรียนของเรา (ปปช) - หนูทำได้ (ปปช) - ครอบครัวมี ความสุข - ปลอดภัยไว้ก่อน - กลางวัน กลางคืน - วันชาติ - เทคโนโลยีและการ สื่อสาร

พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัด ประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๒.๑ เคลื่อนไหว ร่างกายอย่าง คล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้						- วันเด็ก วันครู - ฤดูร้อน - วันสำคัญ อบ ๓ - โรงเรียนของเรา (ปปข) - ครอบครัวมี ความสุข - ข้าว - ปลอดภัยไว้ก่อน - วันสำคัญ - รอบรู้ปลอดภัย - ลอยกระทง- วัน ชาติ - ฤดูหนาว

พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัด ประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๒.๑ เคลื่อนไหว ร่างกายอย่าง คล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้	๒.๑.๓ วิ่งแล้ว หยุดได้	๒.๑.๓ วิ่งหลบ หลีกสิ่งกีดขวาง ได้	๒.๑.๓ วิ่งหลบ หลีกสิ่งกีดขวาง ได้อย่าง คล่องแคล่ว	๑. การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๒. การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีด ขวาง	การรักษาความปลอดภัยของตนเอง รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่าง ปลอดภัย	ข้าว (อบ ๓) -ปฐมนิเทศ (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ของเล่นของใช้(อบ๒) (อบ๓)(ปปช) - ชุมชนของเรา (อบ๑) (อบ๒) - หิน ดิน ทราย (อบ๒) (อบ๓) - สัตว์น่ารัก (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - คมนาคม (อบ๒) (อบ๓) - วันสำคัญ(อบ๑,๒) - รอบรู้ปลอดภัย (อบ๒) (อบ๓)

พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัด ประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๒.๑ เคลื่อนไหว ร่างกายอย่าง คล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้						- เศรษฐกิจพอเพียง (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - โลกสวยด้วยสีสน (อบ๑) (อบ๒) - แรงและพลังงานใน ชีวิตประจำวัน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - รักการอ่าน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - ปริมาตร น้ำหนัก (อบ๒)(อบ๓) - เรารักเมืองไทย (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - เทคโนโลยีและการ สื่อสาร (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)

พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัด ประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๒.๑ เคลื่อนไหว ร่างกายอย่าง คล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้						- ขนาด รูปร่าง รูปทรง - ฤดูร้อน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)
	๒.๑.๔ รับลูก บอลโดยใช้มือ และลำตัวช่วย	๒.๑.๔ รับลูก บอลโดยใช้มือทั้ง ๒ ข้าง	๒.๑.๔ รับลูก บอลที่กระดอน ขึ้นจากพื้นได้	๑. การเคลื่อนไหวที่ใช้การ ประสานสัมพันธ์ของการใช้ กล้ามเนื้อใหญ่ในการจับ การโยน การเตะ ๒. การเล่นพื้นบ้านของไทย	การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับผู้อื่น	- ชุมชนของเรา (อบ๑) (อบ๒) - ต้นไม้ที่รัก(อบ๒)(อบ๓) - กลางวันกลางคืน (อบ๒)(อบ๓) - คำนิยมไทย (อบ๒)(อบ๓) - วันขึ้นปีใหม่ (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - อาหารดีมีประโยชน์ (อบ๑) (อบ๒)

พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัด ประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๒.๑ เคลื่อนไหว ร่างกายอย่าง คล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้						- ข้าว (อบ๒) (ป.ป.ช.) - วันแม่ (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - วันเด็ก วันครู (อบ๓) - เราชักเมืองไทย (อบ๑)(อบ๒) - ขนาด รูปร่าง รูปทรง (อบ๒)

พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ – ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ – ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ – ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๒.๒ ใช้มือ – ตา ประสานสัมพันธ์ กัน	๒.๒.๑ ใช้ กรรไกรตัด กระดาษขาด จากกันได้โดย ใช้มือเดียว	๒.๒.๑ ใช้ กรรไกรตัด กระดาษตาม แนวเส้นตรงได้	๒.๒.๑ ใช้ กรรไกรตัด กระดาษตาม แนวเส้นโค้งได้	๑. การหยิบจับ การใช้ กรรไกร การฉีก ๒ การตัด การปะ และการ ร้อยวัสดุ	การรักษาความปลอดภัยของตนเอง รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่าง ปลอดภัย	-ตัวเรา(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -อาหารดีมีประโยชน์ (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)(ปปช) -ฝน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ปลอดภัยไว้ก่อน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -วันเฉลิมพระชนมพรรษา (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) (ปปช) -เรารักเมืองไทย (อบ๓) -ต้นไม้ที่รัก (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -วันชาติ (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓)

พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๒.๒ ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์ กัน						- สนุกกับตัวเลข (อบ๑) (อบ๒)(อบ๓) - แรงและพลังงานใน ชีวิตประจำวัน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - ครอบครัวมีสุข (อบ๑) (อบ๒)(อบ๓) - ของเล่นของใช้ (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) (ปปข) - สัตว์น่ารัก (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - คมนาคม (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - กลางวัน กลางคืน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)

พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ขั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ขั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ขั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๒.๒ ใช้มือ – ตา ประสานสัมพันธ์ กัน						- ฤดูหนาว (อบ๑)(อบ๒) - เราชักการอ่าน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - ขนาด รูปร่าง รูปทรง (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)
	๒.๒.๒ เขียนรูป วงกลมตาม แบบได้	๒.๒.๒ เขียนรูปสี่ เหลี่ยมตามแบบ ได้อย่างมีมุม ชัดเจน	๒.๒.๒ เขียนรูป สามเหลี่ยมตาม แบบได้อย่างมี มุมชัดเจน	๑. การเขียนภาพและการ เล่นกับสี ๒. การทำศิลปะแบบร่วมมือ ๓. การทำงานศิลปะที่นำ วัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูป แล้วนำกลับมาใช้ใหม่	การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วย ตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น	- หนูทำได้ (อบ๓)(ปปช) - คำนิยมไทย (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - ขนาดรูปร่างรูปทรง (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - วันเด็กวันครู (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - เสี่ยงรอบตัว(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - วันสำคัญ(อบ๓) - โลกสวยด้วยสีสันทัน(อบ ๒)(อบ๓) - กลางวันกลางคืน(อบ๓)

พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ขั้น อนุบาล ๑ (๓ – ๔ ปี)	ขั้น อนุบาล ๒ (๔ – ๕ ปี)	ขั้น อนุบาล ๓ (๕ – ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
						-ฤดูหนาว (อบ๑)(อบ๒) -เรารักการอ่าน(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ขนาด รูปร่าง รูปทรง (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)
	๒.๒.๓ ร้อย วัสดุที่มีรูขนาด เส้นผ่าน ศูนย์กลาง ๑ เซนติเมตร ได้	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุ ที่มีรูขนาดเส้น ผ่านศูนย์กลาง ๐.๕ เซนติเมตร ได้	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุ ที่มีรูขนาดเส้น ผ่านศูนย์กลาง ๐.๒๕ เซนติเมตร ได้	๑. การเคลื่อนไหวที่ใช้การ ประสานสัมพันธ์ของการใช้ กล้ามเนื้อใหญ่ในการจับ การโยน การเตะ ๒. การทำศิลปะแบบ ร่วมมือ ๓. การทำงานศิลปะที่นำ วัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือ ๔. การเล่นกับสื่อต่าง ๆ ที่ เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยม	การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วย ตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น	-วันเฉลิมพระชนมพรรษา (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)(ปปช) -ขนาดรูปร่างรูปทรง(อบ๓) -โรงเรียนของเรา (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)(ปปช) -ข้าว(อบ๑) (อบ๒) -วันแม่(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -เรารักเมืองไทย(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -กลางวันกลางคืน(อบ๑)(อบ๒) -เศรษฐกิจพอเพียง (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)

พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ขั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ขั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ขั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
				มุมมอง ทรงกระบอก ทรงกรวย		-วันขึ้นปีใหม่(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -รักการอ่าน(อบ๑)(อบ๒) -ปริมาตรน้ำหนัก(อบ๒)(อบ๓) -รู้รอบปลอดภัย(อบ๓) -ฤดูหนาว (อบ๓)

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้ตามสถานการณ์	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม	๑ การเล่นบทบาทสมมติ เหตุการณ์ต่าง ๆ ๒ การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดง ปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี ๓. การเล่นบทบาทสมมติ ๔ การเล่นตามมุม ประสบการณ์/มุมต่าง ๆ ๕. การเล่นอิสระ	๑. การสะท้อนการรับรู้ อารมณ์และความรู้สึกของ ตนเองและผู้อื่น ๒ การแสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกอย่างเหมาะสม	-วันแม่ (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -กลางวันกลางคืน(อบ๓) -วันขึ้นปีใหม่(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ฤดูร้อน(อบ๓)
๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออก	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมบางสถานการณ์	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์	๑. การพูดสะท้อนความรู้สึก ของตนเองและผู้อื่น ๒. การเล่นบทบาทสมมติ ๓. การแสดงความยินดีเมื่อ ผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อ ผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจและ การช่วยเหลือปกป้อง	๑. การรู้จักแสดงความคิดเห็น ของตนเองและรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น ๒. การเคารพสิทธิของตนเอง และผู้อื่น ๓.พฤติกรรมความดี(ป.ป.ช.๓)	-อาหารดีมีประโยชน์ (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) (ปปช) -ฝน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ข้าว (อบ๒)(อบ๓) -ชุมชนของเรา(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -หิน ดิน ทราย(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -คมนาคม (อบ๑)(อบ๒)

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
				เมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ ๔. การสนทนาข่าวและ เหตุการณ์ที่เกี่ยวกับ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใน ชีวิตประจำวัน ๕. การร่วมสนทนาและ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิง จริยธรรม	๔. พฤติกรรมของการเอื้ออาทร กัน (ป.ป.ช.๓) ๕. วิธีการช่วยเหลือเพื่อน (ป.ป.ช.๓)	-วันสำคัญ (อบ๑)(อบ๒) -รู้รอบปลอดภัย (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ฤดูหนาว (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -รักการอ่าน(อบ๓) -ฤดูร้อน (อบ๑)(อบ๒) -ปฐมนิเทศ (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ครอบครัวมีความสุข (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -กลางวัน กลางคืน (อบ๑)(อบ๒) -โรงเรียนของเรา (อบ๓) (ปปช) -เรารักเมืองไทย (อบ๓)

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ขั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ขั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ขั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานของตนเอง	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเอง	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น	๑. การทำกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ ๒. การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม ๓. การทำงานศิลปะ ๔. การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของตนเอง ๕. การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกและความต้องการ ๖. การรับรู้และแสดงความคิด ความรู้สึกผ่านสื่อวัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน	๑. ความภาคภูมิใจในตนเอง ๒. การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ๓. การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม	อบ๑,อบ๒,อบ๓ -ชุมชนของเรา -ครอบครัวมีความสุข -เทคโนโลยีและการสื่อสาร

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๔.๑ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	๔.๑.๑ สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ	๔.๑.๑ สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ	๔.๑.๑ สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ	๑. การเขียนภาพและการเล่นกับสี ๒. การปั้น ๓. การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ด้วยเศษวัสดุ ๔. การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ ๕. การทำกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ ๖. การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม ๗. การทำงานศิลปะ ๘. การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของตนเอง ๙. การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหว และศิลปะ ๑๐. การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่างรูปทรงจากวัสดุที่หลากหลาย	๑. การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น ๒. ความภูมิใจในตนเอง ๓. การสะท้อนการรับรู้ อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น	-ปฐมนิเทศ (อบ๑) (อบ๒) (อบ๓) -โรงเรียนของเรา (อบ๑)(อบ๒) (ปปช) -ตัวเรา (อบ๑) (อบ๒) (อบ๓) -หนูทำได้ (อบ๑)(อบ๒) (ปปช) -อาหารดีมีประโยชน์ (อบ๑) (อบ๒) (อบ๓) (ปปช) -ข้าว (อบ๑) (อบ๒) (อบ๓) -วันเฉลิมพระชนมพรรษา (อบ๑) (อบ๒) (อบ๓) (ปปช) -เรารักเมืองไทย (อบ๑) (อบ๒) -ชุมชนของเรา(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ต้นไม้ที่รัก (อบ๑) (อบ๒) (อบ๓) -สัตว์น่ารัก(อบ๓) -คมนาคม(อบ๑) (อบ๒) -วันสำคัญ(อบ๑) (อบ๒) (อบ๓) -รอบรู้ปลอดภัย(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
						-ล้อยกระทรง(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -กลางวันกลางคืน(อบ๑)(อบ๒) -วันชาติ(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -เทคโนโลยีและการสื่อสาร (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -วันขึ้นปีใหม่(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -สนุกกับตัวเลข(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ฤดูหนาว(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ปริมาตรน้ำหนัก (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ฤดูร้อน(อบ๑)(อบ๒) -ขนาด รูปร่าง รูปทรง (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -วันเด็ก วันครู(อบ๑)(อบ๒)

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
	๔.๑.๒ สนใจ มีความสุขและ แสดงออกผ่าน เสียงเพลงดนตรี	๔.๑.๒ สนใจ มีความสุขและ แสดงออกผ่าน เสียงเพลงดนตรี	๔.๑.๒ สนใจ มีความสุขและ แสดงออกผ่าน เสียงเพลงดนตรี	๑. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ๒. การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๓. การเคลื่อนไหวพร้อมอุปกรณ์ ๔. การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ ๕. การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี ๖. การร้องเพลง ๗. การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บท ร้อยกรอง หรือเรื่องราวต่าง ๆ ๘. การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ	๑. การแสดงออก ทางอารมณ์และ ความรู้สึกอย่าง เหมาะสม ๒. การสะท้อน รับรู้อารมณ์และ ความรู้สึกของ ตนเองและผู้อื่น	(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - วันสำคัญ - เทคโนโลยีและการสื่อสาร - ตัวเรา
	๔.๑.๓ สนใจ มีความสุขและ แสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะและ ดนตรี	๔.๑.๓ สนใจ มีความสุขและ แสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะและดนตรี	๔.๑.๓ สนใจ มีความสุขและ แสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะและดนตรี	๑. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ๒ การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๓. การเคลื่อนไหวพร้อมอุปกรณ์ ๔ การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ ๕.การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/	๑. การแสดงออก ทางอารมณ์และ ความรู้สึกอย่าง เหมาะสม ๒. การสะท้อน รับรู้อารมณ์และ ความรู้สึกของ ตนเองและผู้อื่น	-ปฐมนิเทศ(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -โรงเรียนของเรา (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) (ปปช) -ตัวเรา(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ครอบครัวมีสุข(อบ๑)(อบ๒)(อบ ๓)

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
				ดนตรี ๖. การร้องเพลง ๗. การฟังเพลง นิทาน คำ คล้องจอง บทร้อย กรอง หรือเรื่องราวต่าง ๆ ๘. การฟังและปฏิบัติตาม คำแนะนำ		-อาหารดีมีประโยชน์ (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) (ปปช) -ฝน(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ข้าว (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ปลอดภัยไว้ก่อน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -เรารักเมืองไทย(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ของเล่นของใช้ (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) (ปปช) -ชุมชนของเรา(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ต้นไม้ที่รัก(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -หินดินทราย(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -สัตว์น่ารัก(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -คมนาคม(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -รอบรู้ปลอดภัย(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ลอยกระทง(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
						-กลางวัน กลางคืน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -วันชาติ (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -เทคโนโลยีและการสื่อสาร (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -วันขึ้นปีใหม่ (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -สนุกกับตัวเลข (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ขนาด รูปร่าง รูปทรง (อบ๑)(อบ๒) -วันเด็ก วันครู (อบ๑)(อบ๒) -ฤดูหนาว (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ปริมาตร น้ำหนัก (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ฤดูร้อน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -วันสำคัญ (อบ๑)(อบ๒)

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๕.๑ ซื่อสัตย์สุจริต		๕.๑.๑ บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเองและสิ่งใดเป็นของผู้อื่นเมื่อมีผู้ชี้แนะ(ป.ป.ช.๑)	๕.๑.๑ บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเองและสิ่งใดเป็นของผู้อื่นด้วยตนเอง(ป.ป.ช.๑)	๑. การฟังนิทาน เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ๒. การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม ๓. การเล่นเกมบทบาทสมมติ ๔. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๕. การปฏิบัติตนตามศาสนาที่ตนเองนับถือ ๖. การปฏิบัติตนตามมารยาทที่ดี	๑. คุณธรรม จริยธรรม - ความซื่อสัตย์สุจริต - ความเกรงใจ ๒ การกำกับตนเอง ๓. การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น ๔.ความหมายของของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม(ป.ป.ช.๑) ๕.การจำแนกของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม(ป.ป.ช.๑) ๖.การปฏิบัติตนในการใช้ของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวมได้ถูกต้อง(ป.ป.ช.๑)	-ค่านิยมไทย (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ปฐมนิเทศ (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ปริมาตรน้ำหนัก (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ชุมชนของเรา (อบ๓) -วันสำคัญ (อบ๓)

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ขั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ขั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ขั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
					๗. การใช้ส่วนตนวิธีการใช้ และประโยชน์ของของใช้ นั้น(ป.ป.ช.๒) ๘. การใช้ของใช้ส่วนตนได้ อย่างถูกต้องถูกวิธี(ป.ป.ช. ๒) ๙. ความสะอาดและไม่แย่ง หรือขโมยของใช้ของผู้อื่น (ป.ป.ช.๒) ๑๐. การเก็บของใช้ส่วนตน เข้าที่อย่างเรียบร้อย (ป.ป.ช.๒) ๑๑. ผลดีและผลเสียของ การเก็บของและไม่เก็บของ ที่มีต่อตนเองและผู้อื่น (ป.ป.ช.๑)	

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
					๑๒.โทษของการนำของ เล่นของผู้อื่นมาเป็นของ ตนโดยไม่ได้รับอนุญาต (ป.ป.ช.๒) ๑๓.ความหมายของความ โปรงใส(ป.ป.ช.๓) ๑๔ พฤติกรรมที่ซื่อสัตย์ สุจริต(ป.ป.ช.๓)	
๕.๒ มีความ เมตตา กรุณา มี น้ำใจและ ช่วยเหลือแบ่งปัน	๕.๒.๑ แสดง ความรักเพื่อน และมีเมตตา สัตว์เลี้ยง	๕.๒.๑ แสดง ความรักเพื่อน และมีเมตตาสัตว์ เลี้ยง	๕.๒.๑ แสดง ความรักเพื่อน และมีเมตตาสัตว์ เลี้ยง	๑. การพินิจเกี่ยวกับความ เมตตา กรุณา ๒. การเล่นบทบาทสมมติ ๓. การเลี้ยงสัตว์	๑. คุณธรรม จริยธรรม - ความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ผู้อื่น	-ตัวเรา(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -วันเฉลิมพระชนมพรรษา (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)(ปปช) -สัตว์น่ารัก(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -เศรษฐกิจพอเพียง (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ขั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ขั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ขั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
						- เสี่ยงรอบตัว(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - ชุมชนของเรา(อบ๑)(อบ๒) - วันชาติ(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - วันเด็ก วันครู(อบ๓) - วันสำคัญ (อบ๓)
	๕.๒.๒ แบ่งปัน ผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ ขี้นะ (ป.ป.ช.๑)	๕.๒.๒ ช่วยเหลือ และแบ่งปันผู้อื่น ได้เมื่อมีผู้ขี้นะ (ป.ป.ช.๑)	๕.๒.๒ ช่วยเหลือ และแบ่งปันผู้อื่น ได้ด้วยตนเอง (ป.ป.ช.๑)	๑. การฟังนิทาน เกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรม ๒. การเล่นบทบาทสมมติ ๓. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี ของห้องเรียน	๑. คุณธรรม จริยธรรม - ความมีน้ำใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน - ความกตัญญู	- วันไหว้ครู - วันเฉลิมพระชนมพรรษา - วันแม่แห่งชาติ - วันพ่อแห่งชาติ - วันเด็ก วันครู - ค่านิยมไทย
๕.๓ มีความเห็น อกเห็นใจผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสี หน้าหรือท่าทาง รับรู้ความรู้สึก ผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสี หน้าและท่าทาง รับรู้ความรู้สึก ผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสี หน้าและท่าทาง รับรู้ความรู้สึก ผู้อื่นอย่าง สอดคล้องกับ สถานการณ์	๑. การเล่นและทำงานร่วมกับ ผู้อื่น ๒. การเล่นบทบาทสมมติ	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - ของเล่นของใช้ - ค่านิยม

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๕.๔ มีความ รับผิดชอบ	๕.๔.๑ ทำงานที่ ได้รับมอบหมาย จนสำเร็จเมื่อมี ผู้ช่วยเหลือ	๕.๔.๑ ทำงานที่ ได้รับมอบหมาย จนสำเร็จเมื่อมีผู้ ชี้แนะ	๕.๔.๑ ทำงานที่ ได้รับมอบหมาย จนสำเร็จด้วย ตนเอง (ป.ป.ช.๑)	๑. การทำกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ ๒. การดูแลห้องเรียนร่วมกัน ๓. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแล รักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและ ภายนอกห้องเรียน ๔. การร่วมกำหนดข้อตกลงของ ห้องเรียน	๑. คุณธรรม จริยธรรม - ความรับผิดชอบ - ความอดทน มุ่งมั่น - ความเพียร - ผลดีของการมีความ รับผิดชอบต่อการทำงานที่ ได้รับมอบหมายที่มีต่อ ตนเองและผู้อื่น(ป.ป.ช.๑) - ผลเสียของการไม่ มีความรับผิดชอบต่อ การทำงานที่ได้รับมอบหมาย ที่มีต่อตนเองและผู้อื่น (ป.ป.ช.๑)	- ข้าว(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -วันเฉลิมพระชนมพรรษา (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) (ปปช) -หินดินทราย(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -วันสำคัญ(อบ๓) -รอบรู้ปลอดภัย(อบ๑)(อบ๒) -กลางวันกลางคืน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -เศรษฐกิจพอเพียง (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ขนาดรูปร่าง รูปทรง (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ฤดูหนาว(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -แรงงานและพลังงานใน ชีวิตประจำวัน(อบ๑)(อบ๒)(อบ ๓) -ฤดูหนาว(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ขั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ขั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ขั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
					- ผลดีและผลเสียของการมีความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมายที่มีต่อตนเองและผู้อื่น (ป.ป.ช.๑) - ประโยชน์ของการมีความรับผิดชอบต่อการทำงานที่ได้รับมอบหมายและโทษของการไม่มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย(ป.ป.ช.๒)	- แรงงานและพลังงานในชีวิตประจำวัน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - เสี่ยงรอบตัว(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - รักการอ่าน(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - ฤดูร้อน(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - ครอบครัวมีความสุข (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - ของเล่นของใช้ (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) (ปปช) - วันสำคัญ(อบ๑)(อบ๒) - โรงเรียนของเรา(อบ๓) (ปปช) - วันเด็กวันครู(อบ๓)

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ขั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ขั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ขั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๖.๑ ช่วยเหลือ ตนเองในการ ปฏิบัติกิจวัตร ประจำวัน	๖.๑.๑ แต่งตัว โดยมีผู้ช่วยเหลือ (ป.ป.ช.๑)	๖.๑.๑ แต่งตัว ด้วยตนเอง (ป.ป.ช.๑)	๖.๑.๑ แต่งตัว ด้วยตนเองได้ อย่างคล่องแคล่ว (ป.ป.ช.๑)	๑. การปฏิบัติกิจวัตร ประจำวันของตนเอง	คุณธรรมจริยธรรม ๑. ความรับผิดชอบ ๒. ความอดทน มุ่งมั่น ๓. ความเพียร ๔. วิธีระวังรักษาร่างกายให้สะอาดและมี สุขอนามัยที่ดี ๕. ความสำคัญของการแต่งกาย(ป.ป.ช.๑) ๖.ขั้นตอนและวิธีการแต่งกาย (ป.ป.ช.๒) ๗.ผลดี ของการแต่งกายด้วยตนเองที่ส่งผล ต่อตนเองและผู้อื่น(ป.ป.ช.๑) ๘.ผลเสียของการแต่งกายด้วย ตนเองไม่ได้ที่ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่น (ป.ป.ช.๑) ๙.การแต่งกายด้วยตนเองโดยไม่นำเอา เครื่องแต่งกายของคนอื่นมาเป็นของตน (ป.ป.ช.๒)	-ฤดูร้อน(อบ๑)(อบ๒) -หนูทำได้(อบ๓) (ปปช) -เศรษฐกิจพอเพียง (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ปฐมนิเทศ(อบ๓)

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ขั้น อนุบาล ๑ (๓ – ๔ ปี)	ขั้น อนุบาล ๒ (๔ – ๕ ปี)	ขั้น อนุบาล ๓ (๕ – ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
	๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วยตนเอง (ป.ป.ช.๒)	๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วยตนเอง (ป.ป.ช.๒)	๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี(ป.ป.ช.๒)	๑. การปฏิบัติตามตามสุขอนามัย สุขอนามัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ๒. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๓. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ	๑. การแสดงมารยาทที่ดีในการรับประทานอาหาร ๒. ความรับผิดชอบ ๓. ความอดทน มุ่งมั่น ๔. ความเพียร ๕. การปฏิบัติตน ในการรับประทานอาหาร(ป.ป.ช.๑) ๖.วิธีการรับประทานอาหารอย่างพอเพียง แบ่งปัน และเคารพกฎกติกาข้อตกลงของ การรับประทานอาหาร(ป.ป.ช.๓) ๗.ความละเอียดและไม่แย่งหรือขโมยอาหารเพื่อน(ป.ป.ช.๒) ๘. การปฏิบัติตนและบอกวิธีการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันแก่บุคคลอื่น(ป.ป.ช.๒)	-หนูทำได้(อบ๓) (ปปช) -เศรษฐกิจพอเพียง (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -อาหารดีมีประโยชน์ (อบ๑)(อบ๒) (ปปช) -ฤดูร้อน(อบ๓)

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ – ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ – ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ – ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
	๖.๑.๓ ใช้ ห้องน้ำห้องส้วม โดยมีผู้ช่วยเหลือ (ป.ป.ช.๑)	๖.๑.๓ ใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมด้วย ตนเอง (ป.ป.ช.๑)	๖.๑.๓ ใช้และทำ ความสะอาดหลัง ใช้ห้องน้ำห้อง ส้วมด้วยตนเอง (ป.ป.ช.๑)	๑. การช่วยเหลือตนเองใน กิจวัตรประจำวัน ๒. การปฏิบัติตนตาม สุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีใน กิจวัตรประจำวัน	๑.ความรับผิดชอบ ๒.วิธีการร่างกายให้สะอาดและมี สุขภาพอนามัยที่ดี ๓. วิธีการใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธี (ป.ป.ช.๑) ๔.ผลดีของการใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธีที่ ส่งผลต่อตนเองและส่วนรวม(ป.ป.ช.๑) ๕.ผลเสียของการใช้ห้องน้ำที่ไม่ถูกวิธีที่ ส่งผลต่อตนเองและส่วนรวม(ป.ป.ช.๑) ๖. การปฏิบัติตนและบอกวิธีการปฏิบัติ กิจวัตรประจำวันแก่บุคคลอื่น (ป.ป.ช.๒)	-หนูทำได้(อบ๓) (ปปช) -เศรษฐกิจพอเพียง (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)
๖.๒ มีวินัยใน ตนเอง	๖.๒.๑ เกือบของ เล่นของใช้เข้าที่ เมื่อมีผู้ชี้แนะ (ป.ป.ช.๒)	๖.๒.๑ เกือบของ เล่นของใช้เข้าที่ ด้วยตนเอง (ป.ป.ช.๒)	๖.๒.๑ เกือบของ เล่นของใช้เข้าที่ อย่างเรียบร้อย ด้วยตนเอง (ป.ป.ช.๒)	๑. การร่วมกำหนดข้อตกลง ของห้องเรียน ๒. การปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๓. การดูแลห้องเรียน ร่วมกัน ๔. การมีส่วนร่วม รับผิดชอบ	๑. ความรับผิดชอบ ๒. ความอดทน มุ่งมั่น ๓. ความเพียร ๔.วิธีการปฏิบัติตนในการเล่นของเล่น (ป.ป.ช.๒)	-ปฐมนิเทศ (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -โรงเรียนของเรา (อบ๑)(อบ๒)(ปปช) -ข้าว(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -วันเฉลิมพระชนมพรรษา (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)(ปปช)

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ขั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ขั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ขั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
						-วันแม่(อบ๑)(อบ๒) -ของเล่นของใช้ (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) (ปปช)-ชุมชนของเรา (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -สัตว์น่ารัก -คมนาคม (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -วันสำคัญ (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -รอบรู้ปลอดภัย (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ล่อยกระทาง (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -กลางวันกลางคืน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
						-เศรษฐกิจพอเพียง (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -สนุกกับตัวเลข (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ขนาดรูปร่างรูปทรง (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ฤดูหนาว (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -เสียงรอบตัว (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -เรารักเมืองไทย (อบ๑)(อบ๒) -วันเด็กวันครู (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -หนูทำได้(อบ๓)(ปปช) -ครอบครัวมีความสุข (อบ๓)

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ขั้น อนุบาล ๑ (๓ – ๔ ปี)	ขั้น อนุบาล ๒ (๔ – ๕ ปี)	ขั้น อนุบาล ๓ (๕ – ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
	๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ(ปปข)	๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง (ปปข)	๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง (ปปข)	๑. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๒. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ	๑. การแสดงมารยาทที่ดี ๒. ความรับผิดชอบ ๓. ความอดทน มุ่งมั่น ๔. ความเพียร ๕.การปฏิบัติตนได้เหมาะสมในขณะเข้าแถวหรือเดินเป็นแถว(ปปข) ๖.วิธีการเข้าแถวเรียงลำดับ(ปปข) ๗.การปฏิบัติตนในการเข้าแถวเรียงลำดับ(ปปข) ๘.ความสะอาดและไม่แซงคิวผู้อื่น(ปปข)	-เศรษฐกิจพอเพียง (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -แรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ปลอดภัยไว้ก่อน (อบ๑)(อบ๒) -ปลอดภัยไว้ก่อน (อบ๓)
๖.๓ ประหยัดและพอเพียง	๖.๓.๑(ปปข) ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๓.๑(ปปข) ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๓.๑ (ปปข)ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง	๑. การปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒. การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า	๑. การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเองใช้สิ่งของ เครื่องใช้อย่างประหยัด ๒. การกำกับตนเอง ๓. การเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด ปลอดภัยและรักษาสิ่งแวดล้อม	-หิน ดิน ททราย (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -กลางวัน กลางคืน (อบ๓) -วันเด็ก วันครู (อบ๓) -เสียงรอบตัว (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ขั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ขั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ขั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
				๓. การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้ว มาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่	๔.ความหมายของความพอเพียง(ปปช) ๕.พระราชกรณียกิจของในหลวงในการพัฒนาประเทศ(ปปช) ๖.วิธีการประหยัดน้ำขณะแปรงฟัน(ปปช) ๗.ผลดีของการประหยัดน้ำขณะแปรงฟันที่ส่งผลต่อตนเองและส่วนรวม(ปปช) ๘.ผลเสียของการไม่ประหยัดน้ำขณะแปรงฟันที่ส่งผลต่อตนเองและส่วนรวม(ปปช) ๙.วิธีการใช้กระดาษอย่างประหยัด(ปปช) ๑๐.การใช้กระดาษได้อย่างประหยัด(ปปช)	-วันสำคัญ(อบ๓) -ของเล่นของใช้(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)(ปปช) -สัตว์น่ารัก(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -เศรษฐกิจพอเพียง(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -เรารักเมืองไทย(อบ๑)(อบ๒) -ฤดูร้อน(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -เรารักการอ่าน (อบ๓)

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๗.๑ ดูแลรักษา ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	๗.๑.๑ (ปปช)มี ส่วนร่วมดูแล รักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๑.๑ (ปปช)มี ส่วนร่วมดูแล รักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๑.๑ (ปปช) มีส่วนร่วมดูแล รักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ด้วยตนเอง	๑. การมีส่วนร่วมในการ ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้ง ภายในและภายนอก ห้องเรียน ๒. การสนทนาข่าวและ เหตุการณ์ที่เกี่ยวกับ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในชีวิตประจำวัน ๓. การเพาะปลูกและดูแล ต้นไม้ ๔. การอธิบายเชื่อมโยง สาเหตุและผลที่เกิดขึ้นใน เหตุการณ์หรือการกระทำ ๕. การตัดสินใจและมีส่วน ร่วมในกระบวนการ แก้ปัญหา	๑. สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และการ ดูแลรักษา ๒. สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติและการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ๓. การรักษาสาธารณสุขสมบัติใน ห้องเรียน	-ชุมชนของเรา (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ต้นไม้ที่รัก (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -หินดินทราย (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -วันสำคัญ(อบ๑)(อบ๒) -กลางวันกลางคืน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ค่านิยมไทย (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -วันเด็กวันครู(อบ๑)(อบ๒) -ฤดูหนาว(อบ๒) (อบ๓) -ฤดูร้อน(อบ๓) -วันเฉลิมพระชนมพรรษา (อบ๓)(อบ๒)(อบ๓) (ปปช)

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
						-สัตว์น่ารัก(อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -รอบรู้ปลอดภัย (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -วันชาติ(อบ๒) (อบ๓) -ล่อยกระทง (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)
	๗.๑.๒ (ปปช) ทั้งขยะได้ถูกที่	๗.๑.๒ (ปปช)ทั้ง ขยะได้ถูกที่	๗.๑.๒ (ปปช)ทั้ง ขยะได้ถูกที่	๑. การคัดแยก การจัดกลุ่มและ จำแนกสิ่งต่าง ๆตามลักษณะและ รูปร่าง รูปทรง ๒. การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้ อย่างคุ้มค่า ๓. การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือ สิ่งของ เครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำ หรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่	๑. ขยะและการคัดแยกขยะ ๒. การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม	(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -โลกสวยด้วยสีสัน -ธรรมชาติ -ต้นไม้ที่รัก -รักเมืองไทย

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
				๔. การสร้างสรรค์ชิ้นงาน โดยใช้รูปร่าง รูปทรงจาก วัสดุที่หลากหลาย ๕. การปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของห้องเรียน		
๗.๒ มีมารยาท ตามวัฒนธรรม ไทยและรักความ เป็นไทย	๗.๒.๑ ปฏิบัติ ตนตามมารยาท ไทยได้เมื่อมีผู้ ชี้แนะ	๗.๒.๑ ปฏิบัติตน ตามมารยาทไทย ได้ด้วยตนเอง	๗.๒.๑ ปฏิบัติตน ตามมารยาทไทย ได้ตามกาลเทศะ	๑. การปฏิบัติตนตาม วัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัย และประเพณีไทย ๒. การเล่นบทบาทสมมติ การปฏิบัติตนในความเป็น ไทย	๑. การปฏิบัติตนตามมารยาทและ วัฒนธรรมไทย - การแสดงความเคารพ - การพูดสุภาพ - การกล่าวคำขอบคุณและขอโทษ ๒. การมีระเบียบวินัย	-โรงเรียนของเรา (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)(ปปช) -ครอบครัวมีความสุข (อบ๓) -วันแม่(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -เรารักเมืองไทย(อบ๒)(อบ๓) -ชุมชนของเรา(อบ๓) -ค่านิยมไทย(อบ๒) (อบ๓) -ฤดูร้อน(อบ๑)(อบ๒) -ปฐมนิเทศ(อบ๑)(อบ๒) -วันขึ้นปีใหม่(อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -วันสำคัญ(อบ๓)

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ขั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ขั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ขั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
	๗.๒.๒ กล่าวคำ ขอบคุณและขอ โทษเมื่อมีผู้ ชี้แนะ	๗.๒.๒ กล่าวคำ ขอบคุณและขอ โทษด้วยตนเอง	๗.๒.๒ กล่าวคำ ขอบคุณและขอ โทษด้วยตนเอง	๑. การปฏิบัติตนตาม วัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัย และประเพณีไทย ๒. การเล่นบทบาทสมมติ การปฏิบัติตนในความเป็นคน ไทย ๓. การพูดสะท้อนความรู้สึก ของตนเองและผู้อื่น	๑. การปฏิบัติตนตามมารยาทและ วัฒนธรรมไทย - การพูดสุภาพ - การกล่าวคำขอบคุณและขอโทษ	อบ๑,อบ๒,อบ๓ - หนูทำได้ - เทคโนโลยีและการสื่อสาร - ค่านิยมไทย - รักเมืองไทย
	๗.๒.๓ หยุดยี่น เมื่อได้ยินเพลง ชาติไทยและ เพลงสรรเสริญ พระบารมี	๗.๒.๓ ยืนตรง เมื่อได้ยินเพลง ชาติไทยและ เพลงสรรเสริญ พระบารมี	๗.๒.๓ ยืนตรง และร่วมร้อง เพลงชาติไทย และเพลง สรรเสริญพระ บารมี	๑. การปฏิบัติตนตาม วัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัย และประเพณีไทย ๒. การเล่นบทบาทสมมติ การปฏิบัติตนในความเป็นคน ไทย ๓. การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ	๑. วันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ๒. สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย ๓. การแสดงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	- วันเฉลิมพระชนมพรรษา (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) (ปปช) - ฝน (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓)

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๑. การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ๒. การมีโอกาสดูแลรับความรู้ ความรู้สึก ความสนใจ และความต้องการของตนเองและผู้อื่น ๓. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา	๑. การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น ๒. การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๓. การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม ๔. การแสดงมารยาทที่ดี (กล่าวทักทาย ของโทษ ขอบคุณ)	-ข้าว(อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -โรงเรียนขอเรา(อบ๓) (ปปข) -เรารักเมืองไทย(อบ๓) -กลางวันกลางคืน(อบ๓) -ฤดูร้อน(อบ๓)
๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น		๘.๒.๑ เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม	๘.๒.๑ เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย	๑. การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ๒. การเล่นและการทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน ๓. การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ ๔. การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย	๑. การรักษาความปลอดภัยของตนเองรวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย ๒. การเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน ๓. การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	-ตัวเรา(อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -ครอบครัวมีสุข(อบ๓) -อาหารดีมีประโยชน์ อบ๑,อบ๒,อบ๓ (ปปข) -ฝน (อบ๓) -ปลอดภัยไว้ก่อน (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓)

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ขั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ขั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ขั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
						-วันเฉลิมพระชนมพรรษา อบ๑,อบ๒,อบ๓ (ปปช) -ชุมชนของเรา อบ๑,อบ๒,อบ๓ -คมนาคม(อบ๓) -กลางวันกลางคืน(อบ๒) -ค่านิยมไทย อบ๑,อบ๒,อบ๓ วันชาติ อบ๑,อบ๒,อบ๓ -เศรษฐกิจพอเพียง อบ๑,อบ๒,อบ๓ -เทคโนโลยีและการ สื่อสาร อบ๑,อบ๒,อบ๓ -วันขึ้นปีใหม่ อบ๑,อบ๒,อบ๓

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ขั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ขั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ขั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
						-วันเด็ก วันครู อบ๑,อบ๒,อบ๓ -โลกสวยด้วยสีสัน อบ๑,อบ๒,อบ๓ -แรงและพลังงานใน ชีวิตประจำวัน อบ๑,อบ๒,อบ๓ -เสียงรอบตัว อบ๑,อบ๒,อบ๓ -รักการอ่าน อบ๑,อบ๒,อบ๓ -ปริมาตรน้ำหนัก อบ๑,อบ๒,อบ๓ -ฤดูร้อน(อบ๑)(อบ๒) -วันสำคัญ(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ปฐมนิเทศ(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
						-ของเล่น ของใช้ อป๑,อป๒,อป๓ -ต้นไม้ที่รัก อป๑,อป๒,อป๓ -ขนาด รูปร่าง รูปทรง อป๑,อป๒,อป๓
	๘.๒.๒ ยิ้ม ทักทายผู้ใหญ่ และบุคคลที่ คำนึงได้เมื่อมีผู้ ชี้แนะ	๘.๒.๒ ยิ้ม ทักทาย หรือ พูดคุยกับผู้ใหญ่ และบุคคลที่ คำนึงได้ด้วย ตนเอง	๘.๒.๒ ยิ้ม ทักทาย และ พูดคุยกับผู้ใหญ่ และบุคคลที่ คำนึงได้ เหมาะสมกับ สถานการณ์	๑. การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความ เป็นไทย ๒. การมีประสบการณ์ วัฒนธรรมท้องถิ่นและความ เป็นไทย	๑. การไหว้ ๒. การกล่าวทักทาย “สวัสดีค่ะ” “สวัสดีครับ” ๓. การความเคารพ การกล่าวคำ ขอบคุณและขอโทษ ๔. การมีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย	อป๑,อป๒,อป๓ -ชมชน -เทคโนโลยีและการสื่อสาร -โรงเรียนของเรา

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๘.๓ ปฏิบัติตน เบื้องต้นในการ เป็นสมาชิกที่ ดีของสังคม	๘.๓.๑ ปฏิบัติ ตามข้อตกลง เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๑ มีส่วน ร่วมสร้าง ข้อตกลงและ ปฏิบัติตาม ข้อตกลงเมื่อมีผู้ ชี้แนะ	๘.๓.๑ มีส่วน ร่วมสร้าง ข้อตกลงและ ปฏิบัติตาม ข้อตกลงด้วย ตนเอง	๑. การร่วมกำหนดข้อตกลง ของห้องเรียน ๒. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิก ที่ดีของห้องเรียน ๓. การดูแลห้องเรียนร่วมกัน ๔. การมีส่วนร่วมในการ เลือกวิธีการแก้ปัญหา ๕. การมีส่วนร่วมในการ แก้ปัญหาคความขัดแย้ง	๑. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของ ครอบครัวและโรงเรียน ๒. การเคารพสิทธิของตนเองและ ผู้อื่น	-โรงเรียนของเรา (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)(ปปช) -วันสำคัญ (อบ๑) (อบ๒) -รอบรู้ปลอดภัย (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ฤดูหนาว (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)
	๘.๓.๒ ปฏิบัติ ตนเป็นผู้นำและ ผู้ตามเมื่อมีผู้ ชี้แนะ	๘.๓.๒ ปฏิบัติตน เป็นผู้นำและผู้ ตามได้ด้วย ตนเอง	๘.๓.๒ ปฏิบัติตน เป็นผู้นำและผู้ ตามได้เหมาะสม กับสถานการณ์	๑. การเล่นและการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น ๒. การเล่นและทำกิจกรรม ร่วมกับกลุ่มเพื่อน ๓. การฟังและปฏิบัติตาม คำแนะนำ	๑. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของ ครอบครัวและโรงเรียน ๒. การเคารพสิทธิของตนเองและ ผู้อื่น ๓. การปฏิบัติตนตามหลัก ประชาธิปไตย	-ตัวเรา (อบ๑) (อบ๒) (อบ๓) -อาหารที่มีประโยชน์ (อบ๑) (อบ๒)(อบ๓) (ปปช) -สัตว์น่ารัก(อบ๓) -คมนาคม (อบ๑)(อบ๒) -วันสำคัญ (อบ๑)(อบ๒)

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ขั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ขั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ขั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
						-รอบรู้ปลอดภัย (อบ๑) (อบ๒) (อบ๓) -กลางวันกลางคืน(อบ๓) -วันขึ้นปีใหม่ (อบ๑) (อบ๒) (อบ๓) -ฤดูหนาว (อบ๑) (อบ๒) (อบ๓) -เสียงรอบตัว(อบ๓) -รักการอ่าน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ปริมาณน้ำหนักร (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
	๘.๓.๓ ประนีประนอม แก้ไขปัญหโดย ปราศจากการใช้ ความรุนแรงเมื่อ มีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๓ ประนีประนอม แก้ไขปัญหโดย ปราศจากการใช้ ความรุนแรงเมื่อ มีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๓ ประนีประนอม แก้ไขปัญหโดย ปราศจากการใช้ ความรุนแรงด้วย ตนเอง	๑. การแก้ปัญหาในการเล่น หรือทำกิจกรรม ๒. การแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นและเคารพความ คิดเห็นของผู้อื่น	๑. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของ ครอบครัวและโรงเรียน ๒. การเคารพสิทธิของตนเองและ ผู้อื่น ๓. การแสดงออกทางอารมณ์และ ความรู้สึกอย่างเหมาะสม	- - -

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่ฟังประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๙.๑ สนทนา โต้ตอบและเล่า เรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่น พูดจนจบและ พูดโต้ตอบ เกี่ยวกับเรื่องที่ ฟัง	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่น พูดจนจบและ สนทนาโต้ตอบ สอดคล้องกับ เรื่องที่ฟัง	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่น พูดจนจบและ สนทนาโต้ตอบ อย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่อง ที่ฟัง	๑. การฟังเสียงต่าง ๆ ใน สิ่งแวดล้อม ๒. การฟังเพลง นิทาน คำ คล้องจอง บทร้อยกรอง หรือ เรื่องราวต่าง ๆ ๓. การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์เกี่ยวกับการ ป้องกันและรักษาความ ปลอดภัย ๔. การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ ๕. การพูดอธิบายเกี่ยวกับ สิ่งของ เหตุการณ์และ ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ๖. การเรียงลำดับคำเพื่อใช้ ในการสื่อสาร	- มารยาทในการฟังและ การพูด	-โรงเรียนของเรา (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) (ปปช) -หนูทำได้ (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) (ปปช) -ครอบครัวมีสุข (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -อาหารดีมีประโยชน์ (อบ๓) (ปปช) -ข้าว(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ปลอดภัยไว้ก่อน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -วันแม่(อบ๑)(อบ๒) -เรารักเมืองไทย(อบ๓) -ของเล่นของใช้ (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) (ปปช)

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
						-ชุมชนของเรา (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -ต้นไม้ที่รัก (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -คมนาคม (อบ๓) -วันสำคัญ (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -รอบรู้ปลอดภัย (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ล่อยกระทง (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -กลางวันกลางคืน (อบ๑,๒) -วันชาติ (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -เทคโนโลยีและการสื่อสาร (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -สนุกกับตัวเลข (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
						-ขนาดรูปร่างรูปทรง (อบ๑)(อบ๒) -วันเด็กวันครู (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -โลกสวยด้วยสีสัน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ฤดูหนาว (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -แรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -เสียงรอบตัว (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -รักการอ่าน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) ปริมาตรน้ำหนักร (อบ๑)(อบ๒) -ฤดูร้อน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -วันสำคัญ (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
	๙.๑.๒ เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้น ๆ	๙.๑.๒ เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง	๙.๑.๒ เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้	๑. การพูดแสดงความคิดเห็น รู้สึก และความต้องการ ๒. การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ๓. การเรียงลำดับคำเพื่อใช้ในการสื่อสาร	- การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน	-ปฐมนิเทศ(อบ๓) -วันเฉลิมพระชนมพรรษา(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) ปปช. -วันแม่(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -เรารักเมืองไทย(อบ๓) -ฝน(อบ๑)(อบ๒) -ข้าว(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -หิน ดิน ทราย(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ค่านิยมไทย(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -เศรษฐกิจพอเพียง(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -วันขึ้นปีใหม่(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ขั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ขั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ขั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
						-สัตว์น่ารัก (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -กลางวันกลางคืน(อบ๓) -คมนาคม(อบ๑)(อบ๒) -แรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -รักการอ่าน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ปริมาณน้ำหนักร (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)
๙.๒ อ่าน เขียน ภาพและสัญลักษณ์ได้	๙.๒.๑ อ่านภาพและพูดข้อความด้วยภาษาของตน	๙.๒.๑ อ่านภาพสัญลักษณ์ คำพร้อมทั้งชี้หรือกวาดตามองข้อความตาม	๙.๒.๑ อ่านภาพสัญลักษณ์ คำด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุด	๑. การอ่านหนังสือภาพ นิทานหลากหลาย/ประเภท/รูปแบบ ๒. การอ่านอย่างอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน	๑. การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ๒. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ	-โรงเรียนของเรา (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) ปปช. -หนูทำได้ (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) ปปช.

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
		บรรทัด	จบข้อความ	การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ ๓.การเห็นแบบอย่างการอ่าน ที่ถูกต้อง		-ครอบครัวมีสุข (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ปลอดภัยไว้ก่อน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -วันแม่(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -เรารักเมืองไทย (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - खेल เล่นของใช้ (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) (ปปช) -ต้นไม้น่ารัก(อบ๓) -ชุมชนของเรา(อบ๑)(อบ๒) -สัตว์น่ารัก (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -กลางวันกลางคืน(อบ๓) -วันชาติ(อบ๑)(อบ๒)(อบ ๓)

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ขั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ขั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ขั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
						- เศรษฐกิจพอเพียง (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - วันเด็กวันครู (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - โลกสวยด้วยสีสน(อบ๓) - เสี่ยงรอบตัว(อบ๓) - รักการอ่าน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - ฤดูร้อน(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - วันสำคัญ(อบ๓)
	๙.๒.๒ เขียนขีดเขียนอย่างมีทิศทาง	๙.๒.๒ เขียนคล้ายตัวอักษร	๙.๒.๒ เขียนชื่อของตนเองตามแบบเขียนข้อความด้วยวิธีที่คำตขึ้นเอง	๑. การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตน หรือคำคุ้นเคย ๒. การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำผ่านกาอ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่	๑. การเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อนามสกุล ๒. การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ๓. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ	- โรงเรียนของเรา(อบ๓)(ปปช) - ตัวเรา(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - ปลอดภัยไว้ก่อน(อบ๓) - วันเฉลิมพระชนมพรรษา(อบ๓)(ปปช) - เรารักเมืองไทย(อบ๓)

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ขั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ขั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ขั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
				๓. การเล่นเกมทางภาษา ๔. การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ถูกต้อง ๕. การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ ๖. การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเอง/คำคุ้นเคย ๗. การคิดสะกดคำและเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ		-เรารักเมืองไทย(อบ๓) -รักการอ่าน(อบ๑) -วันสำคัญ(อบ๒) -รอบรู้ปลอดภัย (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -กลางวันกลางคืน(อบ๓) -เศรษฐกิจพอเพียง (อบ๑) (อบ๒) (อบ๓) -วันเด็กวันครู(อบ๓) -โลกสวยด้วยสีสัน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ฤดูหนาว(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -แรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -รักการอ่าน (อบ๒) (อบ๓)

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ขั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ขั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ขั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๑๐.๑ มี ความสามารถใน การคิดรวบยอด		๑๐.๑.๑ บอก ลักษณะและ ส่วนประกอบ ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาท สัมผัส	๑๐.๑.๑ บอก ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง หรือ ความสัมพันธ์ ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาท สัมผัส	๑. การสังเกตลักษณะส่วน ประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่าง เหมาะสม ๒. การสังเกตสิ่งต่าง ๆ และ สถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน	-การเปลี่ยนแปลงและ ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว	-ปฐมนิเทศ (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -โรงเรียนของเรา (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) (ปปข) -ตัวเรา(อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -อาหารดีมีประโยชน์ (อบ๑)(อบ๒) (ปปข) -ฝน(อบ๑)(อบ๒) -ข้าว(อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -ปลอดภัยไว้ก่อน (อบ๑)(อบ๒) -วันแม่(อบ๑)(อบ๒) -เรารักเมืองไทย (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -ชุมชนของเรา (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -ต้นไม้ที่รัก (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
						- หิน ดิน ทราย (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - ลอยกระทง (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) - กลางวัน กลางคืน (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) - เศรษฐกิจพอเพียง (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) - เทคโนโลยีและการสื่อสาร (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - วันขึ้นปีใหม่ (อบ๓) - สนุกกับตัวเลข(อบ๑)(อบ๒) - ขนาด รูปร่าง รูปทรง (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - โลกสวยด้วยสีสันทัน (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) - ปริมาตร น้ำหนัก (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) - ฤดูร้อน(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ – ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ – ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ – ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
	๑๐.๑.๒ จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะหรือหน้าที่การใช้งานเพียงลักษณะเดียว (ป.ป.ช.๑)	๑๐.๑.๒ จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว (ป.ป.ช.๑)	๑๐.๑.๒ จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ ๒ ลักษณะเดียว (ป.ป.ช.๑)	๑. การจับคู่ การเปรียบเทียบ และการเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะความยาว / ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร ๒. การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะ และรูปร่าง รูปทรง ๓. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	- ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะ สีผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรงปริมาตร จำนวน และส่วนประกอบ	-โรงเรียนของเรา (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) (ปปช) -ตัวเรา(อบ๑)(อบ๒) -หนูทำได้ (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) (ปปช) -ครอบครัวมีความสุข (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -อาหารดีมีประโยชน์ (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) (ปปช) -ข้าว(อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -ปลอดภัยไว้ก่อน (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -วันแม่(อบ๑)(อบ๒) -เรารักเมืองไทย(อบ๑,๒,๓) -ของเล่นของใช้(อบ๑,๒,๓)

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
						-ชุมชนของเรา(อบ๑,๒,) -ต้นไม้ที่รัก(อบ๑,๒,๓) -หินดินทราย(อบ๑,๒,๓) -สัตว์น่ารัก(อบ๑,๒,๓) -คมนาคม(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -วันสำคัญ (อบ๓) -รอบรู้ปลอดภัย (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -ลอยกระทง (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -กลางวัน กลางคืน (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -ค่านิยมไทย (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -วันชาติ(อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -เศรษฐกิจพอเพียง (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓)

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ – ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ – ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ – ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
						-เทคโนโลยีและการสื่อสาร (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -สนุกกับตัวเลข(อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -ขนาด รูปร่าง รูปทรง (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -วันเด็ก วันครู (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -โลกสวยด้วยสีสันทัน (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -ฤดูหนาว (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -แรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -เสียงรอบตัว (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓)

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
	๑๐.๑.๓ คัดแยก สิ่งต่าง ๆ ตาม ลักษณะหรือ หน้าที่การใช้งาน (ป.ป.ช.๑)	๑๐.๑.๓ จำแนก และจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้อย่างน้อย ๑ ลักษณะเป็น เกณฑ์(ป.ป.ช.๑)	๑๐.๑.๓ จำแนก และจัดกลุ่มสิ่ง ต่างๆโดยใช้ตั้งแต่ ๒ ลักษณะขึ้นไป เป็นเกณฑ์(ป.ป.ช. ๑)	๑. การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยน แปร และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่าง เหมาะสม สม ๒. การจับคู่ การเปรียบเทียบ และการเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะความยาว / ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร ๓. การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่าง ๆตาม ลักษณะ และรูปร่าง รูปทรง ๔. การใช้ภาษาทาง คณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ใน ชีวิตประจำวัน ๕. การรวมและการแยก สิ่งต่าง ๆ	- ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร จำนวน และส่วนประกอบ	-รักการอ่าน (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -ฤดูร้อน(อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -วันสำคัญ (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -ตัวเรา(อบ๓) -อาหารดีมีประโยชน์ (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) (ปปช) -วันแม่(อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) -เรารักเมืองไทย(อบ๒) -ของเล่นของใช้ (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) (ปปช) -ต้นไม้ที่รัก (อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) -หินดินทราย (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) สัตว์น่ารัก(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓)

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ – ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ – ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ – ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
				๖. การนับและแสดงจำนวน ของสิ่งต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน		- ลอยกระทง (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) - กลางวันกลางคืน (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) - คำนิยมไทย (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) - คมนาคม (อบ๑,๒,๓) - เศรษฐกิจพอเพียง (อบ๑,๒,๓) - เทคโนโลยีและการสื่อสาร (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) - วันขึ้นปีใหม่ (อบ๑,๒,๓) - สนุกกับตัวเลข (อบ๑,๒,๓) - ขนาด รูปร่าง รูปทรง (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) - วันเด็ก วันครู (อบ๑,๒,๓) - โลกสวยด้วยสีสันทัน (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓)

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับ สิ่งของหรือ เหตุการณ์อย่าง น้อย ๓ ลำดับ	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับสิ่งของ หรือเหตุการณ์ อย่างน้อย ๔ ลำดับ	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับสิ่งของ หรือเหตุการณ์ อย่างน้อย ๕ ลำดับ	๑. การเปรียบเทียบและเรียง ลำดับจำนวน สิ่งของต่าง ๆ ๒. การบอกและเรียงลำดับ กิจกรรมหรือเหตุการณ์ตาม ช่วงเวลา ๓. การบอกและแสดงอันดับ ของสิ่งต่าง ๆ	- ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาดรูปร่าง รูปทรง ปริมาตรจำนวน และ ส่วนประกอบ	- ฤดูหนาว(อบ๑)(อบ๒)(อบ๓) - แร่งและพลังงานในชีวิตประจำวัน (อบ๑,๒,๓) - เสี่ยงรอบตัว (อบ๑,๒) - รักการอ่าน (อบ๑,๒,๓) - ฤดูร้อน (อบ๓) - วันสำคัญ (อบ๑,๒,๓) - ตัวเรา(อบ๑,๒,๓) - อาหารดีมีประโยชน์ (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) ปปช. - ข้าว(อบ๑,๒) - วันเฉลิมพระชนมพรรษา (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) ปปช. - เรารักเมืองไทย(อบ๓) - รื้อรอลอดภัย(อบ๑,๒) ต้นไม้ที่รัก(อบ๑,๒,๓)

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ขั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ขั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ขั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
						- หินดินทราย(อบ๑,๒,๓) - รอบรู้ปลอดภัย(อบ๓) - คำนิยมไทย(อบ๑,๒,๓) - เศรษฐกิจพอเพียง (อบ๑,๒,๓) - เทคโนโลยีและการสื่อสาร (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) - ขนาดรูปร่าง รูปทรง (อบ๑)(อบ๒) (อบ๓) - วันเด็กวันครู(อบ๑,๒,๓) - โลกสวยด้วยสีสัน(อบ๑,๒,๓)-ฤดู หนาว(อบ๑,๒,๓) - เสียงรอบตัว (อบ๑,๒,๓) - ปริมาตร น้ำหนัก (อบ๑,๒,๓) - ฤดูร้อน(อบ๑,๒,๓) - วันสำคัญ (อบ๑,๒,๓)

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ขั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ขั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ขั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๑๐.๒ มี ความสามารถใน การคิดเชิงเหตุผล	๑๐.๒.๑ ระบุผล ที่เกิดขึ้นใน เหตุการณ์หรือ การกระทำเมื่อมี ผู้ชี้แนะ	๑๐.๒.๑ ระบุ สาเหตุ หรือผลที่ เกิดขึ้นในเหตุ การณ์ หรือการ กระทำเมื่อมีผู้ ชี้แนะ	๑๐.๒.๑ อธิบาย เชื่อมโยงสาเหตุ และผลที่เกิดขึ้นใน เหตุการณ์หรือการ กระทำด้วยตนเอง	๑. การคาดเดาหรือคาดคะเน สิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างมี เหตุผล ๒. การมีส่วนร่วมในการลง ความเห็นจากข้อมูลอย่างมี เหตุผล ๓. การเปรียบเทียบและ เรียงลำดับจำนวนสิ่งของต่าง ๆ ๔. การบอกและเรียงลำดับ กิจกรรมหรือเหตุการณ์ตาม ช่วงเวลา ๕. การบอกและแสดงอันดับ ของสิ่งต่าง ๆ	- ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ ลักษณะ สัตว์ สัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร จำนวน และส่วนประกอบ	-ตัวเรา(อบ๑,๒,๓) -ฝน(อบ๑,๒,๓) -ข้าว(อบ๓) -คมนาคม(อบ๑,๒) -วันสำคัญ(อบ๑,๒) -รอบรู้ ปลอดภัย(อบ๑,๒,๓) -กลางวันกลางคืน(อบ ๑,๒,๓) -เศรษฐกิจพอเพียง(อบ ๑,๒,๓) -แรงและพลังงาน ในชีวิตประจำวัน(อบ๑,๒,๓) -เสียงรอบตัว(อบ๓) -รักการอ่าน(อบ๑,๒) -ฝน(อบ๑,๒) -หินดินทราย (อบ๑,๒,๓) -เศรษฐกิจพอเพียง (อบ๓) -ฤดูหนาว(อบ๑,๒,๓)

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัด ประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
	๑๐.๒.๒ คาค เดา หรือ คาดคะเนสิ่งที่ อาจจะเกิดขึ้น	๑๐.๒.๒ คาคเดา หรือคาดคะเนสิ่ง ที่อาจจะเกิดขึ้น หรือมีส่วนร่วมใน การลงความเห็น จากข้อมูล	๑๐.๒.๒ คาคคะเนสิ่งที่ อาจจะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมใน การลงความเห็น จากข้อมูลอย่างมี เหตุผล	๑. การสังเกตสิ่งต่าง ๆ และ สถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน ๒. การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและ ผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการ กระทำ ๓. การคาดเดาหรือการคาดคะเน สิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล	๑. การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ ของมนุษย์ สัตว์ ๒. การรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรงและ พลังงานในชีวิตประจำวันที่แวดล้อม เด็ก	-เสี่ยงรอบตัว(อบ๑,๒) -ปริมาณน้ำหนักร(อบ ๑,๒,๓)
๑๐.๓ มี ความสามารถใน การคิดแก้ปัญหา และตัดสินใจ	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่อง ง่าย ๆ (ป.ป.ช.๔)	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่อง ง่ายๆและเริ่ม เรียนรู้ผลที่ เกิดขึ้น(ป.ป.ช. ๔)	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจ ในเรื่องง่ายๆและ ยอมรับผลที่ เกิดขึ้น(ป.ป.ช.๔)	๑. การคิดตัดสินใจและมีส่วนร่วม ในกระบวนการแก้ปัญหา ๒. การมีส่วนร่วมในการเลือก วิธีการแก้ปัญหา ๓. การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ความขัดแย้ง ๔. การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทางและระยะทางของสิ่งต่าง ๆ	๑. การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ๒. การเคารพสิทธิของตนเองและของ ผู้อื่น ๓. การรู้จักแสดงความคิดเห็นของ ตนเองและการรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น ๔.ระบบคิดฐานสองและระบบคิดฐาน สิบ(ป.ป.ช.๑) ๕.การแยกแยะระหว่างระบบคิดฐาน สองกับระบบคิดฐานสิบ (ป.ป.ช.๑)	-วันสำคัญ (อบ๑,๒) -รอบรู้ปลอดภัย(อบ ๑,๒,๓)

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
	๑๐.๓.๒ แก้ปัญหาโดย ลองผิดลองถูก	๑๐.๓.๒ ระบุ ปัญหาและ แก้ปัญหาโดยลอง ผิดลองถูก	๑๐.๓.๒ ระบุ ปัญหาสร้าง ทางเลือกและเลือก วิธีแก้ปัญหา	๑. การมีส่วนร่วมในวิธีการ แก้ปัญหา ๒. การมีส่วนร่วมในการ แก้ปัญหาคำขัดแย้ง ๓. การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้น ใหญ่ให้สมบูรณ์และการแยก ชิ้นส่วน	๑. การตระหนักรู้เกี่ยวกับ ตนเอง ๒. การเคารพสิทธิของตนเอง และของผู้อื่น ๓. การรู้จักแสดงความ คิดเห็นของตนเองและการรับ ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	-ฝน(อบ๓) -กลางวันกลางคืน (อบ๓)

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๑๑.๑ ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิดความรู้สึกของตนเอง	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิดความรู้สึกของตนเองโดยมีการดัดแปลงและแปลกใหม่จากเดิม หรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิดความรู้สึกของตนเองโดยมีการดัดแปลงและแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	๑. การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านศิลปะ ๒. การเขียนและการเล่นกับสี ๓. การปั้น ๔. การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ด้วยเศษวัสดุ ๕. การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ ๖. การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะและการร้อยวัสดุ ๗. การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านศิลปะ ๘. การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่างรูปทรง จากวัสดุที่หลากหลาย	๑. การใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงานศิลปะอย่างถูกวิธีและปลอดภัย เช่น กรรไกร	- ฝน (อบ๑,๒,๓) - แม่ (อบ๓) - เรารักเมืองไทย(อบ๓) - ของเล่นของใช้ (อบ๓)ปปช. - คมนาคม(อบ๓) - รื้อรอบปลอดภัย(อบ๑,๒,๓) - ค่านิยมไทย(อบ๑,๒,๓) - เศรษฐกิจพอเพียง (อบ๑,๒,๓) - วันขึ้นปีใหม่(อบ๑,๒,๓) - วันเด็กวันครู(อบ๓) - โลกสวยด้วยสีสน(อบ๑,๒,๓) - แรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน(อบ๑,๒,๓) - รักการอ่าน(อบ๑,๒,๓) - ฤดูร้อน (อบ๓) - วันสำคัญ(อบ๓)

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ขั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ขั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ขั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๑๑.๒ แสดง ท่าทาง/ เคลื่อนไหวตาม จินตนาการอย่าง สร้างสรรค์	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหว ท่าทางเพื่อ สื่อสารความคิด ความรู้สึกของ ตนเอง	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหวท่าทาง เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึก ของตนเองอย่าง หลากหลายหรือ แปลกใหม่	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหวท่าทาง เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของ ตนเองอย่าง หลากหลายและ แปลกใหม่	-การแสดงความคิดสร้างสรรค์ ผ่านภาษา ท่าทางการ เคลื่อนไหวและศิลปะ	๑. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ๒. การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๓. การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุ อุปกรณ์ ๔. การแสดงความคิด สร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหวและศิลปะ ๕. การเคลื่อนไหวโดย ควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับและพื้นที่ ๖. การเคลื่อนไหวตาม เสียงเพลง/ดนตรี ๗. การฟังเพลง การร้อง เพลงและการแสดงปฏิกิริยา โต้ตอบเสียงดนตรี	-รู้รอบปลอดภัย(อบ๑,๒,๓) -ค่านิยมไทย(อบ๑,๒,๓) -เศรษฐกิจพอเพียง (อบ๑,๒,๓) -รู้รอบปลอดภัย(อบ๑,๒,๓) -ขนาดรูปร่างรูปทรง (อบ๑,๒,๓) -วันเด็กวันครู(อบ๓) -โลกสวยด้วยสีสัน(อบ ๑,๒,๓) -ฤดูหนาว(อบ๑,๒,๓) -แรงและพลังงานใน ชีวิตประจำวัน(อบ๑,๒) -เสียงรอบตัว(อบ๑,๒,๓) -รักการอ่าน(อบ๑,๒,๓) -ฤดูร้อน(อบ๓) -วันสำคัญ(อบ๑,๒,๓)

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	๑๒.๑.๑ สนใจฟังหรืออ่านหนังสือด้วยตนเอง	๑๒.๑.๑ สนใจซักถามเกี่ยวกับสัญลักษณ์ตัวหนังสือที่พบเห็น	๑๒.๑.๑ สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง	๑. การอ่านหนังสือภาพ นิทานหลากหลายประเภท /รูปแบบ ๒. การคาดเดา วิถี หรือประโยคที่มีโครงสร้างซ้ำ ๆ กันจากนิทาน เพลง คำคล้องจอง ๓. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ	๑. การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ๒. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือ และตัวหนังสือ	-รักการอ่าน(อบ๑,๒,๓) -วันเฉลิมพระชนมพรรษา (อบ๑,๒) (ปปช)
	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ	๑. การสำรวจสิ่งต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว ๒. การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ๓. การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ และแผนภูมิอย่างง่าย	- การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว -พฤติกรรมความตื่นรู้ (ป.ป.ช.๓)	-ปฐมนิเทศ(อบ๑,๒,๓) -หินดินทราย(อบ๑,๒,๓) -วันสำคัญ (อบ๑,๒) -รู้รอบปลอดภัย(อบ๑,๒,๓) -โลกสวยด้วยสีสัน (อบ๑,๒,๓) -ฤดูหนาว(อบ๑,๒,๓)

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๑๒.๒ มี ความสามารถใน การแสวงหา ความรู้	๑๒.๒.๑ ค้นหา คำตอบของข้อ สงสัยต่าง ๆ ตาม วิธีการเมื่อมีผู้ ชี้แนะ	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบ ของข้อสงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการของ ตนเอง	๑๒.๒.๑ ค้นหา คำตอบของข้อ สงสัยต่าง ๆ โดยใช้ วิธีการที่หลากหลาย ด้วยตนเอง	๑. การตั้งคำถามในเรื่องที่ สนใจ ๒. การสำรวจสิ่งต่าง ๆ และ แหล่งเรียนรู้รอบตัว ๓. การสืบเสาะหาความรู้เพื่อ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัย ต่าง ๆ ๔. การมีส่วนร่วมในการ รวบรวมข้อมูลและนำเสนอ ข้อมูลจากการสืบเสาะ หา ความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ และ แผนภูมิอย่างง่าย	๑. การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ ภาษาเพื่อสื่อความหมายใน ชีวิตประจำวัน ๒. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ การใช้หนังสือและตัวหนังสือ	-ปฐมนิเทศ(อบ๓) -ข้าว(อบ๑,๒) -ต้นไม้ที่รัก(อบ๑,๒) -หินดินทราย(อบ๑,๒,๓) -ลอยกระทง(อบ๑,๒,๓) -เศรษฐกิจพอเพียง(อบ๓) -กลางวันกลางคืน(อบ๑,๒) -เทคโนโลยีและการสื่อสาร (อบ๑,๒,๓) -โลกสวยด้วยสีสัน(อบ๓) -แรงและพลังงานใน ชีวิตประจำวัน(อบ๑,๒) -รักการอ่าน(อบ๓) -ปริมาณน้ำหนักร(อบ๓)

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัดประสบการณ์
	ชั้น อนุบาล ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้น อนุบาล ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้น อนุบาล ๓ (๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
	๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า“ใคร” “อะไร” ในการค้นหาคำตอบ	๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า“ที่ไหน” “ทำไม” ในการค้นหาคำตอบ	๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไหร่” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ	๑. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ ๒. การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ	-การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว	--แรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน (อบ๑,๒,๓) -ฝน (อบ๓)

ส่วนที่ ๓

การจัดประสบการณ์และการจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้

๑. การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กวัย ๓-๖ ปี จะจัดในรูปแบบของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่นด้วยการ ปฏิบัติจริงโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติ ในการเรียนรู้ ได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ดังนั้น การจัดกิจกรรมจะต้อง ครอบคลุมประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

การจัดประสบการณ์ควรยืดหยุ่นให้มีสาระที่ควรเรียนรู้ที่เด็กสนใจและการกำหนดกิจกรรมให้เด็ก ในแต่ละวันไม่จัดเป็นรายวิชา และอาจใช้ชื่อเรียกกิจกรรมแตกต่างกันไปในแต่ละหน่วยงาน การ นำแนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัยต่างๆมาประยุกต์ใช้ในการจัดประสบการณ์ ผู้สอนต้องทำความเข้าใจแนวคิดการจัด การศึกษาปฐมวัยนั้นๆ ซึ่งแต่ละแนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัยจะมีจุดเด่นของ ตนเอง แต่โดยภาพรวมแล้ว แนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัยส่วนใหญ่ยึดเด็กเป็นสำคัญ การลงมือ ปฏิบัติจริงด้วยตัวเด็กจึงเป็นหัวใจสำคัญ ของการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม นอกจากนี้ผู้สอนต้องศึกษา และทำความเข้าใจในหลักการจัดประสบการณ์ แนวการจัดประสบการณ์ และการจัดกิจกรรม ประจำวัน เพื่อนำหลักสูตรสถานศึกษาลงสู่การปฏิบัติ ดังนี้

๑.๑ หลักการจัดประสบการณ์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลหนองแสง พุทธศักราช ๒๕๖๖ ได้ กำหนดหลักการจัดประสบการณ์ไว้ ดังนี้

๑.๑ จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็ก โดยองค์รวมอย่างสมดุล และต่อเนื่อง

๑.๒ เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่าง ระหว่างบุคคลและ บริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่

๑.๓ จัดให้เด็กได้รับการพัฒนา โดยให้ความสำคัญทั้งด้านกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาการของเด็ก

๑.๔ จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วน หนึ่งของการจัดประสบการณ์ พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง

๑.๕ ให้พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการ พัฒนาเด็ก

๑.๒ แนวทางการจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ควรดำเนินการตามแนวทางดังต่อไปนี้

๒.๑ จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของ สมอที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

๒.๒ จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง

๒.๓ จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ ทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้

๒.๔ จัดประสบการณ์ให้เด็กได้คิดริเริ่ม วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำและนำเสนอความคิด โดยผู้สอน หรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก

๒.๕ จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่น มีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่างๆ

๒.๖ จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อ และแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิต ของเด็ก สอดคล้องกับบริบท สังคม และวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก

๒.๗ จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตามแนวทาง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และการมีวินัย ให้เป็นส่วนหนึ่งของ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

๒.๘ จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริง โดยไม่ได้คาดการณ์ไว้

๒.๙ จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็น รายบุคคล นำมาไตร่ตรองเพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

๒.๑๐ จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วม ทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อ แหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

๑.๓ การจัดกิจกรรมประจำวัน

การจัดประสบการณ์ในกิจกรรมประจำวันสำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี สามารถนำมาจัดได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้สอนทราบว่าในแต่ละวันจะทำ กิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร และที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายของกิจกรรม ดังนี้

๑.๓.๑ หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

การจัดกิจกรรมประจำวันจะต้องคำนึงถึง อายุ และความสนใจของเด็กในแต่ละช่วงวัย ดังนี้

๑) การกำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน แต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น

เด็กวัย ๓-๔ ปี มีความสนใจประมาณ ๘-๑๒ นาที

เด็กวัย ๔-๕ ปี มีความสนใจประมาณ ๑๒-๑๕ นาที

เด็กวัย ๕-๖ ปี มีความสนใจประมาณ ๑๕-๒๐ นาที

๒) กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า ๒๐ นาที

๓) กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นอย่างเสรี เพื่อช่วยให้เด็กเรียนรู้การเลือก การตัดสินใจ การคิดแก้ปัญหา และความคิดสร้างสรรค์ ใช้เวลาประมาณ ๔๐-๖๐ นาที เช่น กิจกรรมการเล่นตามมุม กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

๔) กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอนเป็น ผู้ริเริ่ม กิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้ กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับ กิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

๑.๓.๒ ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน

การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวัน สามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความ เหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านดังต่อไปนี้

๑) **การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่** เป็นการพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว การยืดหยุ่น ความคล่องแคล่วในการใช้วัยวะต่างๆ การประสานสัมพันธ์ และจังหวะการเคลื่อนไหว ในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม เล่นปีนป่าย อย่างอิสระ และเคลื่อนไหว ร่างกายตามจังหวะดนตรี

๒) **การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก** เป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ มือ นิ้วมือ และ การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาได้อย่างคล่องแคล่ว โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้ เล่นเครื่องเล่นสัมผัส ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย การหยิบจับสิ่งของ และอุปกรณ์ต่างๆ เช่น ข้อนส้อม สีสเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว

๓) **การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม** เป็นการ ปลูกฝังให้เด็กมี ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาท และปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและ ศาสนาที่นับถือ โดยจัดกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการ ตอบสนองตามความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรก คุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

๔) **การพัฒนาสังคมนิสัย** เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่าง เหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตร ประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น รวมทั้งระมัดระวังอันตราย จากคนแปลกหน้า ให้เด็กได้ปฏิบัติ กิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร พักผ่อนนอน หลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกา ข้อตกลงของ ส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ

๕) **การพัฒนาการคิด** เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการคิด แก้ปัญหา การคิดรวบยอดและการคิดเชิงเหตุผลทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ โดยจัดกิจกรรมให้

เด็กได้สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ สืบเสาะหาความรู้ สนทนา อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็กศึกษานอกสถานที่ เล่นเกมการศึกษา ฝึกแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบและสร้างชิ้นงาน และ ทำกิจกรรมเป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่

๖) การพัฒนาภาษา เป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาในการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรม ทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กได้กล้าแสดงออกใน การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน มีนิสัยรักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

๗) การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้เด็กมี ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่างๆ โดยจัดกิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์ การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมติ เล่นน้ำเล่นทราย เล่นบล็อก และเล่นก่อสร้าง

๑.๓.๓ รูปแบบการจัดกิจกรรมประจำวัน

การจัดตารางกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงาน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน จึงขอเสนอแนะสัดส่วนเวลาในการพัฒนาเด็กแต่ละวัน ดังนี้

การพัฒนา	อายุ ๓-๔ ปี ชั่วโมง : วัน (ประมาณ)	อายุ ๔-๕ ปี ชั่วโมง : วัน (ประมาณ)	อายุ ๕-๖ ปี ชั่วโมง : วัน (ประมาณ)
๑. การพัฒนาทักษะพื้นฐานในชีวิตประจำวัน (รวมทั้งการช่วยตนเองในการแต่งกาย การรับประทานอาหาร สุขอนามัยและการนอนพักผ่อน)	๓	๒ ๑/๒	๒ ๑/๔
๒. การเล่นตามมุมประสบการณ์/มุมเล่น	๑	๑	๑
๓. การคิดและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	๑	๑	๑
๔. กิจกรรมด้านสังคม การทำงานร่วมกับผู้อื่น)	๑/๒	๓/๔	๑
๕. กิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่	๓/๔	๓/๔	๓/๔
๖. กิจกรรมที่มีการวางแผนโดยผู้สอน	๓/๔	๑	๑
เวลาโดยประมาณ	๗	๗	๗

หมายเหตุ

๑. การจัดสัดส่วนของเวลาในแต่ละวันที่เสนอไว้สามารถปรับและยืดหยุ่นได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับผู้สอนและ สภาพการณ์ โดยยึดหลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

๒. การจัดกิจกรรมประจำวันควรจัดเพื่อส่งเสริมทักษะพื้นฐานในชีวิตประจำวันของเด็ก โดยผู้สอนต้องให้ ความสำคัญในการส่งเสริมให้เด็กได้ใช้กล้ามเนื้อเล็กในการหยิบ จับ วัสดุต่าง ๆ เพื่อ

ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติ กิจกรรมประจำวันและถือเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เช่น เด็กอายุ ๓ ปีต้องให้เวลาในการทำกิจวัตรประจำวันมากและเมื่อเด็กอายุมากขึ้นเวลาที่ทำกิจวัตรประจำวันจะน้อยลงตามลำดับเนื่องจากเด็ก ช่วยเหลือตนเองได้มากขึ้น

๓. การจัดกิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กมีร่างกายแข็งแรง มีการทรงตัวที่ดี มีการยืดหยุ่นและความคล่องแคล่วในการใช้วิธีต่าง ๆ ตามจังหวะการเคลื่อนไหวและการประสานสัมพันธ์กัน

๔. การจัดกิจกรรมการเล่นอิสระ เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับเด็กปฐมวัย ช่วยให้เด็กเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ในแต่ละวัน เด็กทุกวัยควรมีโอกาสเล่นอิสระกลางแจ้งอย่างน้อย ๑ ชั่วโมง : วัน

๕. การคิดและความคิดสร้างสรรค์ ทำให้เด็กเกิดความคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล มีความสามารถ ในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

๖. กิจกรรมพัฒนาทักษะทางสังคม เป็นกิจกรรมที่เด็กได้พัฒนาลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสม มีปฏิสัมพันธ์และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เด็กที่อายุน้อยยังยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง ดังนั้น การให้เวลา ในช่วงวัย ๓ ขวบจึงให้เวลาน้อยในการทำกิจกรรมกลุ่ม เนื่องจากเด็กยังยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง และจะเพิ่มเวลาเมื่อเด็กอายุมากขึ้น เพราะเด็กต้องการเวลาในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับคนอื่นมากขึ้น

๗. กิจกรรมที่มีการวางแผนโดยครูผู้สอน ให้คิดรวบยอดโดยครูผู้สอน จะช่วยให้เด็กเกิดทักษะหรือ ความคิดรวบยอดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เช่นผู้สอนต้องการให้เกิด ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับน้ำ ผู้สอนต้องวางแผนกิจกรรมล่วงหน้า เวลาที่ใช้ในแต่ละวันที่กำหนดไว้ ๓/๔ ชั่วโมง (๔๕ นาที) ทั้งนี้ได้หมายความว่าให้ผู้สอนสอนต่อเนื่อง ๔๕ นาทีใน ๑ กิจกรรม ผู้สอนต้องพิจารณาว่า เด็กมีช่วงความสนใจสั้นตามพัฒนาการ จำเป็นต้องจัดแบ่งเวลาเป็นหลายช่วงและในหลากหลายกิจกรรม กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานกว่า ๒๐ นาที

๑.๓.๔ การจัดตารางกิจกรรมประจำวัน

การจัดกิจกรรมประจำวัน ครูสามารถนำไปปรับใช้ได้ตามความเหมาะสมของบริบทแต่ละสถานศึกษา หรือนำนวัตกรรมต่างๆมาปรับใช้ในการจัดกิจกรรมประจำวันให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา โดยมีแนวทางในการจัดกิจกรรม และการใช้สื่อ ดังนี้

ตารางกิจกรรมประจำวัน ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑ - ๓ โรงเรียนอนุบาลหนองแสง

เวลา	กิจกรรม
๐๗.๐๐ - ๐๘.๐๐ น.	รับเด็ก
๐๘.๐๐ - ๐๘.๔๐ น.	เคารพธงชาติ สวดมนต์
๐๘.๔๐ - ๐๙.๐๐ น.	กิจกรรมเคลื่อนไหว และจังหวะ
๐๙.๐๐ - ๐๙.๒๐ น.	กิจกรรมเสริมประสบการณ์/กิจกรรมในวงกลม(โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย)

๐๙.๒๐ – ๑๐.๒๐ น.	กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์และกิจกรรมการเล่นตามมุมตามแนวคิดไฮสโคป (HighScope)
๑๐.๒๐ – ๑๐.๓๐ น.	พัก (รับประทานอาหารเช้า)
๑๐.๓๐ – ๑๑.๐๐ น.	กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง
๑๑.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.	พัก (รับประทานอาหารกลางวัน)
๑๒.๐๐ – ๑๔.๐๐ น.	นอนพักผ่อน
๑๔.๐๐ – ๑๔.๑๐ น.	เก็บที่นอน ล้างหน้า
๑๔.๑๐ – ๑๔.๒๐ น.	พัก (รับประทานอาหารเช้า)
๑๔.๒๐ – ๑๔.๕๐ น.	เกมการศึกษา/เล่นนิทาน
๑๔.๕๐ – ๑๕.๐๐ น.	เตรียมตัวกลับบ้าน

๑.๓.๕ แนวทางการจัดกิจกรรมประจำวัน

การจัดกิจกรรมประจำวัน ครูสามารถนำไปปรับใช้ได้ หรือนำนวัตกรรมต่างๆ มาปรับใช้ในการจัดกิจกรรมประจำวันให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา โดยมีแนวทางในการจัดกิจกรรมและการใช้สื่อ ดังนี้

๑) กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

การเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายอย่าง อิสระตามจังหวะ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะ และอุปกรณ์อื่นๆ มาประกอบการ เคลื่อนไหว ซึ่งจังหวะและเครื่องดนตรีประกอบ ได้แก่ การปรบมือ การร้องเพลง การเคาะไม้ กริ้งกริ้ง รำมะนา กลอง กรับ เพื่อส่งเสริมให้เด็กพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ สอดคล้องกับจุดประสงค์ ดังนี้

จุดประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาอวัยวะทุกส่วนให้มีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างดีในการเคลื่อนไหว
๒. เพื่อฝึกทักษะภาษา ฝึกฟังคำสั่ง และข้อตกลง
๓. เพื่อฝึกให้เกิดทักษะในการฟังดนตรี หรือจังหวะต่าง ๆ
๔. เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและสุนทรีย์ภาพ
๕. เพื่อฝึกความจำและเสริมสร้างประสบการณ์
๖. เพื่อฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
๗. เพื่อพัฒนาด้านสังคม การปรับตัวและความร่วมมือในกลุ่ม
๘. เพื่อให้โอกาสเด็กได้แสดงออก มีความเชื่อมั่นในตนเอง และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
๙. เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน ผ่อนคลายความตึงเครียดทั้งร่างกายและจิตใจ

ขอบข่ายของการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

๑. การเคลื่อนไหวร่างกาย
๒. การฟังสัญญาณและการปฏิบัติตามข้อตกลง
๓. การฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
๔. การฝึกจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
๕. ความมีระเบียบวินัย
๖. การเรียนรู้จังหวะ
๗. ความเพลิดเพลินสนุกสนาน
๘. การฝึกความจำ
๙. การแสดงออก
๑๐. เนื้อหาของหน่วยการสอน

รูปแบบการเคลื่อนไหว

๑. การเคลื่อนไหวพื้นฐาน เป็นกิจกรรมที่ต้องฝึกทุกครั้งก่อนที่จะเริ่มฝึกกิจกรรมอื่นๆต่อไป ลักษณะการจัดกิจกรรมมีจุดเน้นในเรื่องจังหวะและการเคลื่อนไหวหรือท่าทางอย่างอิสระ การเคลื่อนไหวตาม ธรรมชาติของเด็ก มี ๒ ประเภท ได้แก่

๑.๑ การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ เช่น ปรบมือ ผงกศีรษะ ขยิบตา ชันเข้า ขยับมือ และแขน มือและ นิ้วมือ เท้าและปลายเท้า

๑.๒ การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ เช่น คลาน คืบ เดิน วิ่ง กระโดด ควบม้า ก้าว กระโดด เขย่ง ก้าวซิด

๒. การเคลื่อนไหวที่สัมพันธ์กับเนื้อหา เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายโดยเน้น การทบทวนเรื่องที่ได้รับรู้จากกิจกรรมอื่นและนำมาสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้ หรือเรื่องอื่นๆ ที่เด็กสนใจ ได้แก่

๒.๑ การเคลื่อนไหวเลียนแบบ เป็นการเคลื่อนไหวเลียนแบบสิ่งต่างๆ รอบตัว เช่น การเลียนแบบ ท่าทางสัตว์ การเลียนแบบท่าทางคน การเลียนแบบเครื่องยนต์กลไกและเครื่องเล่น และการเลียนแบบ ปรากฏการณ์ธรรมชาติ

๒.๒ การเคลื่อนไหวตามบทเพลง เป็นการเคลื่อนไหวหรือท่าทางประกอบเพลง เช่น เพลงไก่ เพลงข้ามถนน เพลงสวัสดี

๒.๓ การท่าทางกายบริหารประกอบเพลงหรือคำคล้องจอง เป็นการเคลื่อนไหวแบบ กายบริหาร อาจจะมีท่าทางไม่สัมพันธ์กับเนื้อหาของเพลงหรือคำคล้องจอง เช่น เพลงกำมือแบมือ เพลงออกกำลัง คำคล้องจองฝนตกพราพรา

๒.๔ การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ เป็นการเคลื่อนไหวที่让孩子คิดสร้างสรรค์ ท่าทางขึ้นเอง หรืออาจใช้คำถามหรือคำสั่ง หรือใช้อุปกรณ์ประกอบ เช่น ห่วงหอย แล่นผ้า รับบิ้น ถูทราย

๒.๕ การเคลื่อนไหวหรือการแสดงท่าทางตามคำบรรยายที่ครูเล่า หรือเรื่องราว หรือนิทาน

๒.๖ การเคลื่อนไหวหรือการแสดงท่าทางตามคำสั่ง เป็นการเคลื่อนไหวหรือท่าทาง ตามคำสั่งของครู เช่น การจัดกลุ่มตามจำนวน การท่าทางตามคำสั่ง

๒.๗ การเคลื่อนไหวหรือการแสดงท่าทางตามข้อตกลง เป็นการเคลื่อนไหวหรือท่าทาง ตามข้อตกลงที่ได้ตกลงไว้ก่อนเริ่มกิจกรรม

๒.๘ การเคลื่อนไหวหรือการแสดงท่าทางเป็นผู้นำ ผู้ตาม เป็นการคิดท่าทางการเคลื่อนไหว อย่างสร้างสรรค์ของตัวเองแล้วให้เพื่อนปฏิบัติตาม

จากขอบข่ายของการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะข้างต้น ครูผู้สอนควรตระหนักถึงลักษณะของการ เคลื่อนไหวโดยการใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายให้ประสานสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์ ด้วยการเคลื่อนไหวลักษณะ ช้า เร็ว นุ่มนวล ท่าทางขึงขัง ร่าเริง มีความสุข หรือเศร้าโศกเสียใจ และเคลื่อนไหวในทิศทางที่แตกต่างกัน เพื่อเป็นการฝึกให้เด็กได้เคลื่อนไหวที่อิสระโดยใช้บริเวณที่อยู่รอบๆ ตัวเด็ก ได้แก่ การเคลื่อนไหวไปข้างหน้าและ ข้างหลัง ไปข้างซ้ายและข้างขวา เคลื่อนตัวขึ้นและลง หรือหมุนไปรอบตัว โดยให้มีระดับของการเคลื่อนไหวสูง กลาง และ ต่ำ ในบริเวณพื้นที่ที่เด็กต้องการเคลื่อนไหว

สื่อกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

๑. เครื่องเคาะจังหวะ เช่น นิ่ง เหล็กสามเหลี่ยม กรับ รำมะนา กลอง
๒. อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น หนังสือพิมพ์ ธิบิ้น แลผ้า ห่วงหอย ห่วงพลาสติก ลูกบอล ลูกทราย

แนวการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

๑. เริ่มจากการทำกิจกรรมเคลื่อนไหวพื้นฐาน เพื่อเป็นการเตรียม โดยการแตะสัมผัสส่วนต่างๆ ของร่างกาย สำนวกรการใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายในการเคลื่อนไหว

๒. อธิบายหรือสร้างข้อตกลงร่วมกันในการกำหนดสัญญาณ การใช้เครื่องให้จังหวะ และการกำหนด จังหวะ เช่น ข้อตกลงเกี่ยวกับสัญญาณและจังหวะ จะใช้เครื่องเคาะจังหวะเป็นการกำหนดจังหวะให้สม่ำเสมอ และชัดเจน อาจจะกำหนด ดังนี้

๒.๑ ให้จังหวะ ๑ ครั้ง สม่ำเสมอ แสดงว่าให้เด็กเดินหรือเคลื่อนไหวไปเรื่อยๆ ตามจังหวะ

๒.๒ ให้จังหวะ ๒ ครั้งติดกัน แสดงว่า ให้เด็กหยุดการเคลื่อนไหว โดยเด็กจะต้องหยุดนิ่งจริงๆ หากกำลังอยู่ในท่าใด ก็ต้องหยุดนิ่งในท่านั้น จะเคลื่อนไหวหรือเปลี่ยนท่าไม่ได้

๒.๓ ให้จังหวะเร็ว แสดงว่า ให้เด็กเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว หรือเคลื่อนที่เร็วขึ้นแต่ไม่ใช่การวิ่งและส่ง เสียงดัง บางกิจกรรมอาจจะหมายถึงการเปลี่ยนตำแหน่ง การท่าทางตามคำสั่ง หรือข้อตกลง

๓. ให้เด็กเคลื่อนไหวอย่างอิสระตามความคิด หรือจินตนาการของตนเอง โดยใช้ส่วนต่างๆ ของ ร่างกายให้มากที่สุด ในขณะเดียวกันต้องคำนึงถึงองค์ประกอบพื้นฐานในการเคลื่อนไหว ได้แก่ การใช้ร่างกาย ตนเอง การใช้พื้นที่ การเคลื่อนไหวอย่างมีอิสระ มีระดับและทิศทาง

๔. ให้เด็กทดลองปฏิบัติและปฏิบัติเพื่อให้เด็กได้เคลื่อนไหวหลากหลายรูปแบบ

๕. หลังจากปฏิบัติกิจกรรมให้เด็กได้พักผ่อนตามอัธยาศัย โดยให้เด็กนั่งกับพื้นห้อง ผู้สอนเปิดเพลงเบาๆ

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรเริ่มกิจกรรมจากการเคลื่อนไหวที่เป็นอิสระ และมีวิธีการที่ไม่ยุ่งยากมากนัก เช่น ให้เด็กได้ กระจายอยู่ภายในห้องหรือบริเวณที่ฝึก และให้เคลื่อนไหวไปตามธรรมชาติของเด็ก

๒. ควรให้เด็กได้แสดงออกด้วยตนเองอย่างอิสระและเป็นไปตามความนึกคิดของเด็กเอง ครูไม่ควรชี้แนะ

๓. ควรเปิดโอกาสให้เด็กคิดหาวิธีเคลื่อนไหวทั้งที่ต้องเคลื่อนที่และไม่ต้องเคลื่อนที่เป็นรายบุคคล เป็นคู่ เป็นกลุ่ม ตามลำดับและกลุ่มไม่ควรเกิน ๕ - ๖ คน

๔. ควรใช้สิ่งของที่หาได้ง่าย เช่น ของเล่น กระดาษ หนังสือพิมพ์ เศษผ้า เชือก ท่อนไม้ ประกอบการ เคลื่อนไหวและการให้จังหวะ

๕. ควรกำหนดจังหวะสัญญาณนัดหมายในการเคลื่อนไหวต่าง ๆ หรือเปลี่ยนท่าหรือหยุดให้เด็กทราบ เมื่อทำกิจกรรมทุกครั้ง เช่น เมื่อให้จังหวะ ๑ จังหวะ ให้เด็กทำท่าทาง ๑ ท่าทาง ฯลฯ

๖. ควรสร้างบรรยากาศอย่างอิสระช่วยให้เด็กรู้สึกอบอุ่นเพลิดเพลินและรู้สึกสบาย และสนุกสนาน

๗. ควรจัดให้มีรูปแบบของการเคลื่อนไหวที่หลากหลาย เพื่อช่วยให้เด็กสนใจมากขึ้น

๘. กรณีเด็กไม่ยอมเข้าร่วมกิจกรรม ครูไม่ควรใช้วิธีบังคับ ควรให้เวลาและโน้มน้าวให้เด็กสนใจเข้าร่วม กิจกรรมด้วยความสมัครใจ

๙. หลังจากเด็กได้ทำกิจกรรมแล้ว ต้องให้เด็กได้พักและผ่อนคลายอิริยาบถ โดยเปิดเพลงจังหวะช้าๆ เบาๆ

๑๐.การจัดกิจกรรมควรจัดตามตารางกิจวัตรประจำวัน และควรจัดให้เป็นที่น่าสนใจ เกิดความ สนุกสนาน

๒) กิจกรรมเสริมประสบการณ์/กิจกรรมในวงกลม

กิจกรรมเสริมประสบการณ์/กิจกรรมในวงกลม เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการ เรียนรู้ มีทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การสังเกต การคิดแก้ปัญหา การใช้เหตุผล โดยการฝึกปฏิบัติร่วมกัน และการทำงานเป็นกลุ่ม ทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้เรียนรู้ สอดคล้องกับจุดประสงค์ ดังนี้

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้เด็กเข้าใจเนื้อหาและเรื่องราวในหน่วยการจัดประสบการณ์

๒. เพื่อฝึกการใช้ภาษาในการฟัง พูด และการถ่ายทอดเรื่องราว

๓. เพื่อฝึกมารยาทในการฟัง การพูด

๔. เพื่อฝึกความมีระเบียบวินัย

๕. เพื่อให้เด็กเรียนรู้ผ่านการสังเกต เปรียบเทียบ

๖. เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดรวบยอด การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ
๗. เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้วิธีแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้จากการค้นพบด้วยตนเอง
๘. เพื่อฝึกให้กล้าแสดงความคิดเห็น ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
๙. เพื่อฝึกให้มีลักษณะนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน
๑๐. เพื่อฝึกลักษณะนิสัยให้มีคุณธรรม จริยธรรม

ขอบข่ายสาระของกิจกรรมเสริมประสบการณ์/กิจกรรมในวงกลม

สาระที่ควรเรียนรู้ สาระในส่วนนี้กำหนดเฉพาะหัวข้อไม่มีรายละเอียด ทั้งนี้เพื่อประสงค์จะให้ ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความต้องการ ความสนใจของเด็ก อาจยืดหยุ่น เนื้อหาได้โดยคำนึงถึงประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก ผู้สอนสามารถนำ สาระที่ควรเรียนรู้ มา บูรณาการจัดประสบการณ์ต่างๆ ให้ง่ายต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้ได้ประสงค์ให้เด็ก ท่องจำเนื้อหา แต่ต้องการให้ เด็กเกิดแนวคิดหลังจากนำสาระการเรียนรู้นั้นๆมาจัดประสบการณ์ให้ เด็กเพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้สาระที่ควรเรียนรู้นี้ยังใช้เป็นแนวทางช่วยผู้สอนกำหนด รายละเอียดและความยากง่ายของเนื้อหาให้ เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก สาระที่ควรเรียนรู้ ประกอบด้วยเรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก ธรรมชาติ รอบตัว และสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก ดังนี้

๑. เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา อวัยวะต่างๆ วิธีระมัดระวังร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี การรับประทานอาหารที่เป็น ประโยชน์ การรักษาความ ปลอดภัยของตนเอง รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การรู้จัก ประวัติความเป็นมาของตนเองและ ครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและ โรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การรู้จัก แสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การกำกับตนเอง การเล่นและทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น การ ตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การสะท้อนการรับรู้ อารมณ์และความรู้สึกของ ตนเองและผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดง มารยาทที่ดี การมี คุณธรรมจริยธรรม

๒. เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับ ครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่างๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ใน ชีวิตประจำวัน สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย และการปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่ง เรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่นๆ

๓. ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การ เปลี่ยนแปลงและ ความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพ อากาศ ภัยธรรมชาติ แรง และพลังงานในชีวิตประจำวันสิ่งแวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการรักษาสาธารณสุขสมบัติ

๔. สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย ในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ รอบตัว เวลา เงิน ประโยชน์ การใช้งาน และการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสารต่างๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด ปลอดภัยและรักษาสิ่งแวดล้อม

สื่อกิจกรรมเสริมประสบการณ์ /กิจกรรมในวงกลม

๑. สื่อของจริงที่อยู่ใกล้ตัวและสื่อจากธรรมชาติหรือวัสดุท้องถิ่น เช่น ต้นไม้ใบไม้ เปลือกหอย เสื้อผ้า
๒. สื่อที่จำลองขึ้น เช่น ต้นไม้ ตุ๊กตาสัตว์ ตุ๊กตาไม้
๓. สื่อประเภทภาพ เช่น ภาพพลิก ภาพโปสเตอร์ หนังสือภาพ ใบกิจกรรมทดลองวิทยาศาสตร์
๔. สื่อ เทคโนโลยี เช่น เครื่องบันทึกเสียง เครื่องขยายเสียง โทรศัพท์ แม่เหล็ก แวนขยาย เครื่องซั๊ก กล้องถ่ายรูปดิจิทัล
๕. สื่อ แหล่งเรียนรู้ เช่น แหล่งเรียนรู้ภายในและนอกสถานศึกษา เช่น แปลงเกษตร สวนผัก สมุนไพร ร้านค้า สวนสัตว์ แหล่งประกอบการในท้องถิ่น ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์

แนวการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์/กิจกรรมในวงกลม

การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์/กิจกรรมในวงกลม จัดได้หลายวิธี ได้แก่

๑. การสนทนาหรือการอภิปราย เป็นการพูดคุย ซักถามระหว่างเด็กกับครู หรือเด็กกับเด็ก เป็น การส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดและการฟัง โดยการกำหนดประเด็นในการสนทนาหรืออภิปราย เด็กจะได้แสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ครูหรือผู้สอนเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม โดยใช้คำถามกระตุ้นหรือเล่าประสบการณ์ที่แปลกใหม่ นำเสนอปัญหาที่ท้าทายความคิด การยกตัวอย่าง การใช้สื่อประกอบการสนทนาหรือการอภิปรายควรใช้สื่อของจริง ของจำลอง รูปภาพ หรือสถานการณ์จำลอง

๒. การเล่านิทาน และการอ่านนิทาน เป็นกิจกรรมที่ครูหรือผู้สอนเล่าหรืออ่านเรื่องราวจาก นิทาน โดยการใช้น้ำเสียงประกอบการเล่าแตกต่างตามบุคลิกของตัวละคร ซึ่งครูหรือผู้สอนควรเลือกสาระของ นิทานให้เหมาะสมกับวัย สื่อที่ใช้อาจเป็นหนังสือนิทาน หนังสือภาพ แผ่นภาพ หุ่นมือ หุ่นนิ้วมือ หรือการแสดง ท่าทางประกอบการเล่าเรื่อง โดยครูใช้คำถามเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ เช่น ในนิทานเรื่องนี้ตัวละครอะไรบ้าง เหตุการณ์ในนิทานเรื่องนี้เกิดที่ไหน เวลาใด หรือลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในนิทาน นิทานเรื่องนี้มีปัญหา อะไรบ้าง และเด็กๆชอบเหตุการณ์ใดในนิทานเรื่องนี้มากที่สุด

๓. การสาธิต เป็นกิจกรรมที่เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง โดยแสดงหรือทำสิ่งที่ต้องการให้ เด็กได้สังเกตและเรียนรู้ตามขั้นตอนของกิจกรรมนั้นๆ และเด็กได้อภิปรายและร่วมกันสรุปการเรียนรู้ การสาธิต ในบางครั้งอาจให้เด็กอาสาสมัครเป็นผู้สาธิตร่วมกับครูหรือผู้สอน เพื่อ

นำไปสู่การปฏิบัติจริงด้วยตนเอง เช่น การเพาะเมล็ดพืช การประกอบอาหาร การเป่าลูกโป่ง การเล่นเกมการศึกษา

๔. การทดลองปฏิบัติการ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง จากการลงมือปฏิบัติ ทดลอง การคิดแก้ปัญหา มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทักษะคณิตศาสตร์ ทักษะภาษา ส่งเสริมให้เด็ก เกิดข้อสงสัย สืบค้นคำตอบด้วยตนเอง ผ่านการวิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างง่าย สรุปผลการทดลอง อภิปรายผล การทดลอง และสรุปการเรียนรู้ โดยกิจกรรมการทดลองวิทยาศาสตร์ง่าย ๆ เช่น ทดสอบทำให้วัตถุหรือสิ่งของเครื่องใช้เกิดเสียงโดยใช้วิธีต่างๆ

๕. การประกอบอาหาร เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการทดลองโดยเปิดโอกาสให้เด็กได้ ลงมือทดสอบและปฏิบัติการด้วยตนเองเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของผัก เนื้อสัตว์ ผลไม้ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ต้ม นึ่ง ผัด ทอด หรือการรับประทานสด เด็กจะได้รับประสบการณ์จากการสังเกตการเปลี่ยนแปลงของอาหาร การรับรู้รสชาติและกลิ่นของอาหาร ด้วยการใช้ประสาทสัมผัส และการทำงานร่วมกัน เช่นการทำอาหารจากไข่ การทำขนมบัวลอยหลากสี

๖. การเพาะปลูก เป็นกิจกรรมที่เน้นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ซึ่งเด็กจะได้ เรียนรู้การบูรณาการจะทำให้เด็กได้รับประสบการณ์โดยทำความเข้าใจความต้องการของสิ่งมีชีวิตในโลก และ ช่วยให้เด็กเข้าใจความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งที่อยู่รอบตัวโดยการสังเกต เปรียบเทียบ และความคิดอย่างมีเหตุผล ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้ค้นพบและเรียนรู้ด้วยตนเอง

๗. การศึกษานอกสถานที่ เป็นการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาที่让孩子ได้เรียนรู้สภาพความเป็นจริง นอกห้องเรียน จากแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา หรือ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เช่น ห้องสมุด โรงเพาะเห็ด วัด ไพรชณีย์ วนอุทยานภูฝอยลม เพื่อเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์แก่เด็ก โดยครูและเด็กร่วมกันวางแผนศึกษาสิ่งที่ต้องการเรียนรู้การ เดินทาง และสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้จากการไปศึกษานอกสถานที่

๘. การเล่นเกมบทบาทสมมติ เป็นกิจกรรมให้เด็กสมมติตนเองเป็นตัวละคร และแสดงบทบาทต่างๆ ตามเนื้อเรื่องในนิทาน เรื่องราวหรือสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ความรู้สึกของเด็กในการแสดง เพื่อให้เด็กเข้าใจ เรื่องราว ความรู้สึกและพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น ๆ ควรใช้สื่อประกอบการเล่นเกมสมมติ เช่น หุ่นสวมศีรษะ ที่คาดศีรษะรูปคนและสัตว์รูปแบบต่างๆ เครื่องแต่งกาย และอุปกรณ์ของจริงชนิดต่าง ๆ

๙. การร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับภาษา จังหวะ และ การแสดงท่าทางให้สัมพันธ์กับเนื้อหาของเพลงหรือคำคล้องจอง ครูหรือผู้สอนควรเลือกให้เหมาะกับวัยของเด็ก

๑๐. การเล่นเกม เป็นกิจกรรมที่นำเกมการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการคิด การแก้ปัญหา และ การทำงานเป็นกลุ่ม เกมที่นำมาเล่นไม่ควรเน้นการแข่งขัน

๑๑. การแสดงละคร เป็น กิจกรรมที่เด็กจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับการลำดับเรื่องราว การเรียงลำดับเหตุการณ์ หรือเรื่องราวจากนิทาน การใช้ภาษาในการสื่อสารของตัวละคร เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ และทำความเข้าใจบุคลิกลักษณะของตัวละครที่เด็กสวมบทบาท สื่อที่ใช้ เช่น ชุดการแสดงที่สอดคล้องกับ บทบาทที่ได้รับ บทสนทนาที่เด็กใช้ฝึกสนทนาประกอบการแสดง

๑๒. การใช้สถานการณ์จำลอง เป็นกิจกรรมที่เด็กได้เรียนรู้แนวทางการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ใน สถานการณ์ที่ครูหรือผู้สอนกำหนด เพื่อให้เด็กได้ฝึกการแก้ปัญหา เช่น น้ำท่วม โรคระบาด พบคนแปลกหน้า

ข้อเสนอแนะ

๑. การจัดกิจกรรมควรให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้าและมีโอกาส ค้นพบด้วยตนเองให้มากที่สุด
๒. ผู้สอนควรยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลายของเด็กและให้โอกาสเด็กได้ฝึกคิด แสดงความ คิดเห็น ฝึกตั้งคำถาม
๓. การจัดกิจกรรมอาจเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม เพื่อช่วยให้เด็กสนใจและ สนุกสนานยิ่งขึ้น
๔. ในขณะที่เด็กทำกิจกรรม หรือหลังจากทำกิจกรรมเสร็จแล้ว ผู้สอนควรใช้คำถาม ปลายเปิด ที่ชวนให้เด็กคิดหากลัองการใช้คำถามที่มีคำตอบ “ใช่” “ไม่ใช่” หรือมีคำตอบให้เด็กเลือก และผู้สอนควรใช้เวลาเด็กคิดคำตอบ
๕. ช่วงระยะเวลาที่จัดกิจกรรมสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึง ความสนใจของเด็กและความเหมาะสมของกิจกรรมนั้น ๆ เช่น กิจกรรมการศึกษานอกสถานที่ การ ประกอบอาหาร การปลูกพืช อาจใช้เวลานานกว่าที่กำหนดไว้
๖. ควรสรุปสิ่งต่างๆที่ได้เรียนรู้ให้เด็กเข้าใจ ซึ่งครูหรือผู้สอน อาจใช้คำถาม เพลง คำ คล้องจอง เกมการเรียนรู้ แผนภูมิ แผนผังกราฟิก ฯลฯ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๓) กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

กิจกรรมสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิด การรับรู้เกี่ยวกับความงาม และส่งเสริม กระตุ้นให้เด็กแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์และจินตนาการ โดยใช้กิจกรรมศิลปะ หรือกิจกรรมอื่นที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กแต่ละวัยและสอดคล้องกับจุดประสงค์ดังนี้

จุดประสงค์

๑. เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมือ และตาให้ประสานสัมพันธ์กัน
๒. เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ชื่นชมในสิ่งที่สวยงาม
๓. เพื่อส่งเสริมการปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
๔. เพื่อส่งเสริมการแสดงออกและความมั่นใจในตนเอง
๕. เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และทักษะทางสังคม
๖. เพื่อส่งเสริมทักษะทางภาษา
๗. เพื่อฝึกทักษะการสังเกต และการแก้ปัญหา
๘. เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจินตนาการ

ขอบข่ายการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ ประกอบด้วย

๑. การวาดภาพและระบายสี เช่น การวาดภาพด้วยสีเทียน หรือสีไม้ การวาดภาพด้วยสีน้ำ
๒. การเล่นกับสีน้ำ เช่น การหยดสี การเทสี การเป่าสี ละเลงสีด้วยนิ้วมือ
๓. การพิมพ์ภาพ เช่น การพิมพ์ภาพด้วยพืช การพิมพ์ภาพด้วยวัสดุต่างๆ
๔. การปั้น เช่น การปั้นดินเหนียว การปั้นแป้งปั้น การปั้นดินน้ำมัน การปั้นแป้งขนมปัง
๕. การพับ ฉีก ตัด ปะ เช่น การพับใบตอง การฉีกกระดาษเส้น การตัดภาพต่างๆ
๖. การประดิษฐ์
๗. การประดิษฐ์ เช่น การประดิษฐ์เศษวัสดุ การร้อย การสาน

สื่อกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

๑. การวาดภาพและระบายสี

- ๑.๑ สีเทียนแท่งใหญ่ สีไม้ สีชอล์ก สีน้ำ
- ๑.๒ พู่กันขนาดใหญ่ (ประมาณเบอร์ ๑๒)
- ๑.๓ กระดาษ
- ๑.๔ เลือกลูม หรือผ้ากั้นเปื้อน

๒. การเล่นกับสี

- ๒.๑ การเป่าสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ สีน้ำ
- ๒.๒ การหยดสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ พู่กัน สีน้ำ
- ๒.๓ การพับสี มี กระดาษ สีน้ำ พู่กัน
- ๒.๔ การเทสี มี กระดาษ สีน้ำ
- ๒.๕ การละเลงสี มี กระดาษ สีน้ำ แป้งเปียก

๓. การพิมพ์ภาพ

- ๓.๑ แม่พิมพ์ต่าง ๆ จากของจริง เช่น นิ้วมือ ใบไม้ ก้านกล้วย
- ๓.๒ แม่พิมพ์จากวัสดุอื่น ๆ เช่น เชือก เส้นด้าย ทรายยาง
- ๓.๓ กระดาษ ผ้าเช็ดมือ สีโปสเตอร์ (สีน้ำ สีฝุ่น ฯลฯ)

๔. การปั้น เช่น ดินน้ำมัน ดินเหนียว แป้งโดว์ แผ่นรองปั้น แม่พิมพ์รูปต่างๆ ไม้ขนาดแบ่ง

๕. การพับ ฉีก ตัดปะ เช่น กระดาษ หรือวัสดุอื่นๆที่จะใช้พับ ฉีก ตัด ปะ กรรไกรขนาดเล็ก ปลายมน กาวน้ำหรือแป้งเปียก ผ้าเช็ดมือ

๖. การประดิษฐ์เศษวัสดุ เช่น เศษวัสดุต่าง ๆ มีกล่องกระดาษ แกนกระดาษ เศษผ้า เศษไหม กาว กรรไกร สี ผ้าเช็ดมือ

๗. การร้อย เช่น ลูกปัด หลอดกาแฟ หลอดด้าย

๘. การสาน เช่น กระดาษ ใบตอง ใบมะพร้าว

แนวการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

๑. เตรียมจัดโต๊ะและอุปกรณ์ให้พร้อม และเพียงพอในการทำกิจกรรม โดยจัดไว้หลายๆ กิจกรรม และอย่างน้อย ๓-๕ กิจกรรม เพื่อให้เด็กมีอิสระในการเลือกทำกิจกรรมที่สนใจ
๒. ควรสร้างข้อตกลงในการทำกิจกรรม เพื่อฝึกให้เด็กมีวินัยในการอยู่ร่วมกัน
๓. การจัดให้เด็กทำกิจกรรม ควรให้เด็กเลือกทำกิจกรรมอย่างมีระเบียบ และทยอยเข้าทำกิจกรรม โดยจัดโต๊ะละ ๕-๖ คน
๔. การเปลี่ยนและหมุนเวียนทำกิจกรรม ต้องสร้างข้อตกลงกับเด็กให้ชัดเจน เช่น หากกิจกรรมใด มีเพื่อนครบจำนวนที่กำหนดแล้ว ให้คอยจนกว่าจะมีที่ว่าง หรือให้ทำกิจกรรมอื่นก่อน
๕. กิจกรรมใดเป็นกิจกรรมใหม่ หรือการใช้วัสดุ อุปกรณ์ใหม่ ครูจะต้องอธิบายวิธีการทำ การใช้ วิธีการทำความสะอาด และการเก็บของเข้าที่
๖. เมื่อทำงานเสร็จหรือหมดเวลา ควรเตือนให้เด็กเก็บวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้เข้าที่ และช่วยกันดูแลห้องให้สะอาด

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรจัดการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ให้เด็กทำทุกวัน วันละ ๓-๕ กิจกรรม และให้เด็กเลือกทำอย่างน้อย ๑-๒ กิจกรรมตามความสนใจ ควรเน้นกระบวนการทางศิลปะของเด็กและไม่เน้นให้ เด็กทำเหมือนกันทั้งห้อง
๒. การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ควรพยายามหาวัสดุท้องถิ่นมาใช้ก่อนเป็นอันดับแรก
๓. ก่อนให้เด็กทำกิจกรรม ต้องอธิบายวิธีใช้วัสดุที่ถูกต้องให้เด็กทราบพร้อมทั้งสาธิตให้ดูจนเข้าใจ เช่น การใช้พู่กันหรือกาบ จะต้องปาดพู่กันหรือกาบนั้นกับขอบภาชนะที่ใส่ เพื่อไม่ให้กาบหรือสีไหลเลอะเทอะ
๔. ควรให้เด็กทำกิจกรรมอิสระ หรือเป็นกลุ่มย่อย เพื่อฝึกการวางแผน และการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น
๕. ควรแสดงความสนใจ และชื่นชมผลงานของเด็กทุกคน และนำผลงานของเด็กทุกคนหมุนเวียนจัด แสดงที่ป้ายนิเทศ
๖. หากพบว่าเด็กคนใดสนใจทำกิจกรรมเดียวทุกครั้ง ควรชักชวนให้เด็กเปลี่ยนทำกิจกรรมอื่นบ้าง เพราะกิจกรรมสร้างสรรค์แต่ละประเภทพัฒนาเด็กแต่ละด้านแตกต่างกัน และเมื่อเด็กทำตามคำแนะนำได้ ควร ให้แรงเสริมทางบวกทุกครั้ง
๗. เมื่อเด็กทำงานเสร็จ ควรให้เล่าเรื่องเกี่ยวกับสิ่งที่ทำหรือภาพที่วาด โดยครูหรือผู้สอนบันทึกเรื่องราว ที่เด็กเล่า และวันที่ที่ทำ เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าและระดับพัฒนาการของเด็ก โดยเขียนด้วยตัวบรรจงและให้ เด็กเห็นลีลามือในการเขียนที่ถูกต้อง
๘. เก็บผลงานชิ้นที่แสดงความก้าวหน้าของเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อเป็นข้อมูลสังเกตพัฒนาการของเด็ก

๔) กิจกรรมการเล่นตามมุม

กิจกรรมการเล่นตามมุม เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเล่นอิสระตามมุมเล่น หรือมุมประสบการณ์ หรือกำหนดเป็นพื้นที่เล่นที่จัดไว้ในห้องเรียน ซึ่งพื้นที่หรือมุมต่างๆ เหล่านี้เด็กมีโอกาสเลือกเล่นได้อย่างเสรีตาม ความสนใจและความต้องการของเด็ก ทั้งเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่มย่อย เด็กอาจจะเลือกทำกิจกรรมที่ครูจัดเสริมขึ้น เช่น เกมการศึกษา เครื่องเล่นสัมผัส โดยจัดให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ โรงเรียนอนุบาลหนองแสงได้จัดกิจกรรมเล่นตามมุมโดยใช้กระบวนการตามแนวคิดไฮสโคป (HighScope) เป็นการสร้างองค์ความรู้จากการที่เด็กได้ลงมือจัดกระทำกับอุปกรณ์ หรือสิ่งแวดล้อมซึ่งถือเป็นประสบการณ์ตรง โดยที่ครูจะเป็นคนเตรียมอุปกรณ์ให้กับเด็กและกระตุ้นให้เด็กพัฒนาและดำเนินกิจกรรม โดยใช้หลักปฏิบัติ ๓ ขั้นตอน คือ

การวางแผน (Plan) เป็นการกำหนดแนวทางการปฏิบัติหรือดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย มีการสนทนาระหว่างรับเด็ก ว่าจะทำอะไร อย่างไร การวางแผนกิจกรรมอาจจะใช้แสดงด้วยภาพหรือสัญลักษณ์ประจำตัวเด็ก เป็นกระบวนการที่เด็กมีโอกาสเลือกและตัดสินใจ

การปฏิบัติ (Do) คือการลงมือกระทำตามแผนที่วางไว้เป็นส่วนที่เด็กได้ร่วมกันคิด แก้ปัญหา ตัดสินใจและทำด้วยตนเอง เป็นส่วนที่เด็กได้มีการพัฒนาการพูดและปฏิสัมพันธ์ทางสังคมสูง

การทบทวน (Review) เป็นช่วงที่ได้งานตามจุดประสงค์ ช่วงนี้จะมีการอภิปรายและเล่าถึงผลงานที่เด็กทำเพื่อทบทวนว่า เด็กสามารถปฏิบัติตามแผนที่วางไว้หรือไม่ มีการเปลี่ยนแปลงแผนอย่างไร และชี้ให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างการวางแผนกับการปฏิบัติ และผลงานที่ทำ รวมถึงการเล่าประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับ

จุดประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
๒. เพื่อส่งเสริมให้รู้จักปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นมีวินัยเชิงบวกรู้จักการรอคอย เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และให้อภัย
๓. เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ครู และสิ่งแวดล้อม
๔. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านภาษา
๕. เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน
๖. เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองจากการสำรวจ การสังเกต และการทดลอง
๗. เพื่อส่งเสริมให้เด็กพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ
๘. เพื่อส่งเสริมการคิดแก้ปัญหา การคิดอย่างมีเหตุผลเหมาะสมกับวัย
๙. เพื่อส่งเสริมให้เด็กฝึกคิด วางแผน และตัดสินใจในการทำกิจกรรม
๑๐. เพื่อส่งเสริมให้มีทักษะพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
๑๑. เพื่อฝึกการทำงานร่วมกัน ความรับผิดชอบ และระเบียบวินัย

ขอบข่ายของการจัดกิจกรรมการเล่นตามมุม

๑. เปิดโอกาสให้เด็กเลือกทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ และเล่นตามมุมเล่นใน
ช่วงเวลาเดียวกัน อย่างอิสระ

๒. การจัดมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ ควรจัดอย่างน้อย ๓-๕ มุม ดังตัวอย่างมุม
เล่นหรือ มุมประสบการณ์ ดังนี้

๒.๑ มุมบล็อก เป็นมุมที่ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับมิติสัมพันธ์ผ่านการสร้าง

๒.๒ มุมหนังสือ เป็นมุมที่เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับภาษา จากการฟัง การพูด การ
อ่าน การเล่าเรื่อง หรือการยืม – คืน หนังสือ

๒.๓ มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติศึกษา เป็นมุมที่เด็กได้เรียนรู้ธรรมชาติ
รอบตัว ผ่านการ เล่นทดลองอย่างง่าย

๒.๔ มุมเครื่องเล่นสัมผัส เป็นมุมที่เด็กจะได้ฝึกการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือ
กับตา การสร้างสรรค์ เช่น การร้อย การสาน การต่อเข้า การถอดออก ฯลฯ

๒.๕ มุมบทบาทสมมติ เป็นมุมที่เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของแต่ละอาชีพ
หรือแต่ละหน้าที่ที่ได้ๆเลียนแบบบทบาท

สื่อกิจกรรมการเล่นตามมุม

๑. มุมบทบาทสมมติ อาจจัดเป็นมุมเล่นต่างๆ เช่น

๑.๑ มุมบ้าน

๑. บ้านจำลอง

๒. เครื่องเล่นตุ๊กตา เสื้อผ้าตุ๊กตา เตียง เปเล่เด็ก ตุ๊กตา

๓. เครื่องแต่งบ้านจำลอง เช่น ชุดรับแขก โต๊ะเครื่องแป้ง หมอนอิง หวี ตลับแป้ง
กระจก ขนาดเห็นเต็มตัว

๔. เครื่องแต่งกายบุคคลอาชีพต่าง ๆ ที่ใช้แล้ว เช่น ชุดเครื่องแบบทหาร ตำรวจ ชุด
เสื้อผ้า ผู้ใหญ่ชายและหญิง รองเท้า กระเป๋าถือที่ไม่ใช้แล้ว

๕. โทรศัพท์ เตาไรต์จำลอง ที่รีดผ้าจำลอง

๖. ภาพถ่ายบ้าน

๑.๒ มุมหมอ

๑) เครื่องเล่นจำลองแบบเครื่องมือแพทย์และอุปกรณ์การรักษาผู้ป่วย เช่น หูฟัง
เสื้อคลุมหมอ

๒) อุปกรณ์สำหรับเลียนแบบการบันทึกข้อมูลผู้ป่วย เช่น กระดาษ ดินสอ ฯลฯ

๓) เครื่องชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง

๑.๓ มุมร้านค้า

๑) กล่องและขวดผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ใช้แล้ว

๒) ผลไม้จำลอง ผักจำลอง

๓) อุปกรณ์ประกอบการเล่น เช่น เครื่องคิดเลข ลูกคิด ธนบัตรจำลอง ฯลฯ

๔) ป้ายชื่อร้าน

๕) ป้ายชื่อผลไม้ ผักจำลอง

๑.๔ มุมครัว

๑) อุปกรณ์เครื่องครัวที่มีขนาดเหมาะกับเด็ก เช่น หม้อ ท้พพี ช้อน จาน ชาม เตา หม้อนึ่ง หวด เขียง ฯลฯ

๒) ผลไม้จำลอง ผักจำลอง

๓) ตู้เย็นจำลอง ที่ล้างจานชามจำลอง

๔) ของเล่นเครื่องใช้ในครัวขนาดเล็ก หรือของจำลอง เช่น เตา กระทะ ครก กาน้ำ เขียง มีด พลาสติก หม้อ จาน ช้อน ถ้วยชาม กะละมัง

๒. มุมบล็อก

๒.๑ ไม้บล็อกหรือแท่งไม้ที่มีขนาดและรูปทรงต่างกัน เช่น บล็อกตัน บล็อกโต๊ะ จำนวน ตั้งแต่ ๕๐๐ ขึ้นขึ้นไป

๒.๒ ของเล่นจำลอง เช่น รถยนต์ เครื่องบิน รถไฟ คน สัตว์ ต้นไม้

๒.๓ ภาพถ่ายต่างๆ

๒.๔ ที่จัดเก็บไม้บล็อกหรือแท่งไม้อาจเป็นชั้น ลังไม้หรือพลาสติก แยกตาม รูปทรง ขนาด

๓. มุมหนังสือ

๓.๑ หนังสือภาพนิทาน หนังสือภาพที่มีคำและประโยคสั้นๆ พร้อมภาพ

๓.๒ ชั้นหรือที่วางหนังสือ

๓.๓ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการสร้างบรรยากาศการอ่าน เช่น เสื่อ พรม หมอน

๓.๔ สมุดเขียนนิทานกลับบ้าน

๓.๕ อุปกรณ์สำหรับการเขียน

๓.๖ อุปกรณ์เสริม เช่น เครื่องเสียง แผ่นนิทานพร้อมหนังสือนิทาน หูฟัง

๔. มุมวิทยาศาสตร์ หรือมุมธรรมชาติศึกษา

๔.๑ วัสดุต่าง ๆ จากธรรมชาติ เช่น เมล็ดพืชต่างๆ เปลือกหอย ดิน หิน แร่ ฯลฯ

๔.๒ เครื่องมือเครื่องใช้ในการสำรวจ สังเกต ทดลอง เช่น แวนชยาย แม่เหล็ก เข็มทิศ เครื่องชั่ง

แนวการจัดกิจกรรมการเล่นตามมุม

๑. แนะนำมุมเล่นใหม่ เสนอแนะวิธีใช้ การเล่นของเล่นบางชนิด

๒. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลงเกี่ยวกับการเล่น

๓. ครูเปิดโอกาสให้เด็กคิด วางแผน (Plan) ตัดสินใจเลือกเล่นอย่างอิสระ เลือกทำกิจกรรมที่จัดขึ้น ตามความสนใจของเด็กแต่ละคน

๔. ขณะเด็กลงมือปฏิบัติ (Do) เล่น / ทำงาน ครูอาจชี้แนะ สนทนา บันทึก หรือมีส่วนร่วมในการเล่นกับเด็กได้

๕. เด็กต้องการความช่วยเหลือและคอยสังเกตพฤติกรรมการเล่นของเด็กพร้อมทั้งจดบันทึก พฤติกรรมที่น่าสนใจ

๖. เตือนให้เด็กทราบล่วงหน้าก่อนหมดเวลาเล่น ประมาณ ๓ - ๕ นาที

๗. ให้เด็กเก็บของเล่นเข้าที่ให้เรียบร้อยทุกครั้งเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม

๘. ให้เด็กได้ทบทวน (Review) นำเสนอผลงานที่เด็กได้ลงมือปฏิบัติ โดยการสนทนาซักถาม ครุบันที่กผล และสังเกตพฤติกรรมเด็ก

ข้อเสนอแนะ

๑. ขณะเด็กเล่น ครูต้องสังเกตความสนใจในการเล่นของเด็ก หากพบว่ามุมใด เด็กส่วนใหญ่ ไม่สนใจที่จะเล่นควรเปลี่ยนหรือจัดสื่อในมุมเล่นใหม่ เช่น มุมบ้าน อาจดัดแปลงหรือเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนเป็น มุมร้านค้า มุมเสริมสวย มุมหมอ ฯลฯ

๒. หากมุมใดมีจำนวนเด็กในมุมมากเกินไปควรเปิดโอกาสให้เด็กเลือกเล่นมุมใหม่

๓. หากเด็กเลือกมุมเล่นมุมเดียวเป็นระยะเวลานาน ควรชักชวนให้เด็กเลือกมุมอื่นๆ ด้วย เพื่อให้เด็กมีประสบการณ์การเรียนรู้ในด้านอื่นๆด้วย

๔. การจัดสื่อหรือเครื่องเล่นในแต่ละมุม ควรมีการทำความสะอาด และสับเปลี่ยนหรือเพิ่มเติมเป็นระยะโดยคำนึงถึงลำดับขั้นการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

๕) กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้มีโอกาสออกไปนอกห้องเรียนเพื่อเคลื่อนไหว ร่างกายออกกำลังกาย และแสดงออกอย่างอิสระ โดยยึดความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก โดยจัดให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ ดังนี้

จุดประสงค์

๑. เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และการประสานสัมพันธ์ของอวัยวะต่างๆ

๒. เพื่อส่งเสริมให้มีร่างกายแข็งแรง สุขภาพดี

๓. เพื่อส่งเสริมให้เกิดความสนุกสนาน ผ่อนคลายความเครียด

๔. เพื่อปรับตัว เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น

๕. เพื่อเรียนรู้การระมัดระวัง รักษาความปลอดภัยทั้งของตนเองและผู้อื่น

๖. เพื่อฝึกการตัดสินใจ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง

๗. เพื่อส่งเสริมให้มีความอยากรู้อยากเห็นสิ่งต่างๆ ที่แวดล้อมรอบตัว

๘. เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น การสังเกต การเปรียบเทียบ การจำแนก

ขอบข่ายของกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

ลักษณะกิจกรรมการเล่นกลางแจ้งที่ครูควรจัดให้เด็กได้เล่น ได้แก่

๑. การเล่นเครื่องเล่นสนาม

เครื่องเล่นสนาม หมายถึง เครื่องเล่นที่เด็กอาจปีนป่าย หมุน ซึ่งทำออกมาในรูปแบบต่างๆ เช่น

- ๑) เครื่องเล่นสำหรับปีนป่าย หรือตาข่ายสำหรับปีนเล่น
- ๒) เครื่องเล่นสำหรับโยกหรือไกว เช่น ม้าไม้ ชิงช้า ม้านั่งโยก ไม้กระดก
- ๓) เครื่องเล่นสำหรับหมุน เช่น ม้าหมุน พวงมาลัยรถสำหรับหมุนเล่น
- ๔) ราวโหนขนาดเล็กสำหรับเด็ก
- ๕) ต้นไม้สำหรับเดินทรงตัว หรือไม้กระดานแผ่นเดียว
- ๖) เครื่องเล่นประเภทล้อเลื่อน เช่น รถสามล้อ รถลากจูง

๒. การเล่นทราย

ทรายเป็นสิ่งที่เด็กๆ ชอบเล่น ทั้งทรายแห้ง ทรายเปียก นำมาก่อเป็นรูปต่างๆ ได้ และสามารถนำวัสดุอื่นมาประกอบการเล่นตกแต่งได้ เช่น กิ่งไม้ ดอกไม้ เปลือกหอย พิมพ์ขนม ที่ตักทรายปกติบ่อทรายจะอยู่กลางแจ้ง โดยอาจจัดให้อยู่ใต้ร่มเงาของต้นไม้หรือสร้างหลังคา ทำขอบกัน เพื่อมิให้ทรายกระจัดกระจาย บางโอกาสอาจพรมน้ำให้ชื้นเพื่อเด็กจะได้ก่อเล่น นอกจากนี้ควรมี วิธีการปิดกันมิให้สัตว์เลื้อยคลานไปทำความสกปรกในบ่อทรายได้

๓. การเล่นน้ำ

เด็กทั่วไปชอบเล่นน้ำมาก การเล่นน้ำนอกจากสร้างความพอใจและคลายความเครียด ให้เด็กแล้วยังทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้อีกด้วย เช่น เรียนรู้ทักษะการสังเกต จำแนกเปรียบเทียบปริมาณ

อุปกรณ์ที่ใส่น้ำอาจเป็นถังที่สร้างขึ้นโดยเฉพาะหรืออ่างน้ำวางบนขาตั้งที่มั่นคง ความสูงพอที่เด็กจะยืนได้พอดี และควรมีผ้าพลาสติกกันสื่อน้ำเปียกให้เด็กใช้คลุมระหว่างเล่น

๔. การเล่นสมมติในบ้านตุ๊กตาหรือบ้านจำลอง

เป็นบ้านจำลองสำหรับให้เด็กเล่น จำลองแบบจากบ้านจริงๆ อาจทำด้วยเศษวัสดุ ประเภผ้าใบ กระสอบป่าน ของจริงที่ไม่ใช้แล้ว เช่น หม้อ เตา ชาม อ่าง เตาไรต์ เครื่องครัว ตุ๊กตาสมมติ เป็นบุคคลในครอบครัว เสื้อผ้าผู้ใหญ่ที่ไม่ใช้แล้วสำหรับผลัดเปลี่ยน มีการตกแต่งบริเวณใกล้เคียงให้เหมือนบ้าน จริง ๆ บางครั้งอาจจัดเป็นร้านขายของ สถานที่ทำการต่าง ๆ เพื่อให้เด็กเล่นสมมติตามจินตนาการของเด็กเอง

๕. การเล่นในมุมช่างไม้

เด็กต้องการออกแรงเคาะ ตอก กิจกรรมการเล่นในมุมช่างไม้จะช่วยในการพัฒนา กล้ามเนื้อให้แข็งแรง ช่วยฝึกการใช้มือและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา นอกจากนี้ยังฝึกให้รักงาน และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์อีกด้วย

๖. การเล่นเกมการละเล่น

กิจกรรมการเล่นเกมการละเล่นที่จัดให้เด็กเล่น เช่น เกมการละเล่นของไทย เกม การละเล่นของท้องถิ่น เช่น มอญซ่อนผ้า รีรีข้าวสาร แม่งู โพงพาง ฯลฯ การละเล่นเหล่านี้ต้องใช้บริเวณที่ กว้าง การเล่นอาจเล่นเป็นกลุ่มเล็ก/กลุ่มใหญ่ก็ได้ ก่อนเล่นครูอธิบายกติกาและสาธิตให้เด็กเข้าใจ ไม่ควรนำ เกมการละเล่นที่มีกติกายุ่งยากและเน้นการแข่งขันแพ้ชนะ มาจัดกิจกรรมให้กับเด็กวัยนี้ เพราะเด็กจะเกิด ความเครียดและสร้างความรู้สึกที่ไม่ดีต่อตนเอง

สื่อกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

๑. การเล่นเครื่องเล่นสนาม

เครื่องเล่นสนาม หมายถึง เครื่องเล่นที่เด็กอาจปีนป่าย หมุน ซึ่งทำออกมาในรูปแบบต่างๆเช่น

- ๑.๑ เครื่องเล่นสำหรับปีนป่าย หรือตาข่ายสำหรับปีนเล่น
- ๑.๒ เครื่องเล่นสำหรับโยกหรือไกว เช่น ม้าไม้ ชิงช้า ม้านั่งโยก ไม้กระดก
- ๑.๓ เครื่องเล่นสำหรับหมุน เช่น ม้าหมุน พวงมาลัยรถสำหรับหมุนเล่น
- ๑.๔ ราวโหนดขนาดเล็กสำหรับเด็ก
- ๑.๕ ต้นไม้สำหรับเดินทรงตัว หรือไม้กระดานแผ่นเดียว
- ๑.๖ เครื่องเล่นประเภทล้อเลื่อน เช่น รถสามล้อ รถลากจูง

๒. การเล่นทราย

ทรายเป็นสิ่งที่เด็กๆ ชอบเล่น ทั้งทรายแห้ง ทรายเปียก นำมาก่อเป็นรูปต่างๆ ได้ และ สามารถนำวัสดุอื่นมาประกอบการเล่นตกแต่งได้ เช่น กิ่งไม้ ดอกไม้ เปลือกหอย ฟิม์พ่นนม ที่ตักทราย

ปกติบ่อทรายจะอยู่กลางแจ้ง โดยอาจจัดให้อยู่ใต้ร่มเงาของต้นไม้หรือสร้างหลังคา ทำขอบกั้น เพื่อมิให้ทรายกระจัดกระจาย บางโอกาสอาจพรมน้ำให้ชื้นเพื่อเด็กจะได้ก่อเล่น นอกจากนี้ ควรมี วิธีการปิดกั้นมิให้สัตว์เลื้อยลงไปทำความสกปรกในบ่อทรายได้

๓. การเล่นน้ำ

เด็กทั่วไปชอบเล่นน้ำมาก การเล่นน้ำนอกจากสร้างความพอใจและคลายความเครียดให้ เด็กแล้วยังทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้อีกด้วย เช่น เรียนรู้ทักษะการสังเกต จำแนก เปรียบเทียบปริมาณ อุณหภูมิ ที่ใส่น้ำอาจเป็นถังที่สร้างขึ้นโดยเฉพาะหรืออ่างน้ำวางบนขาตั้งที่มั่นคง ความสูงพอที่เด็กจะยืนได้พอดี และควร มีผ้าพลาสติกกันเสื้อผ้าเปียกให้เด็กใช้คลุมระหว่างเล่น

๔. การเล่นสมมติในบ้านตุ๊กตาหรือบ้านจำลอง

เป็นบ้านจำลองสำหรับให้เด็กเล่น จำลองแบบจากบ้านจริงๆ อาจทำด้วยเศษวัสดุประเภท ฝาใบ กระสอบป่าน ของจริงที่ไม่ใช้แล้ว เช่น หม้อ เตา ชาม อ่าง เตาไรต์ เครื่องครัว ตุ๊กตา สมมติเป็นบุคคลใน ครอบครัว เสื้อผ้าผู้ใหญ่ที่ไม่ใช้แล้วสำหรับผลัดเปลี่ยน มีการตกแต่งบริเวณใกล้เคียงให้เหมือนบ้านจริงๆ บางครั้งอาจจัดเป็นร้านขายของ สถานที่ทำการต่าง ๆ เพื่อให้เด็กเล่นสมมติตามจินตนาการของเด็กเอง

๕. การเล่นในมุมช่างไม้

เด็กต้องการออกแรงเคาะ ตอก กิจกรรมการเล่นในมุมช่างไม้จะช่วยในการพัฒนากล้ามเนื้อ ให้แข็งแรง ช่วยฝึกการใช้มือและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา นอกจากนี้ยังฝึกให้ทำงานและส่งเสริม ความคิดสร้างสรรค์อีกด้วย

๖. การเล่นเกมการละเล่น

กิจกรรมการเล่นเกมการละเล่นที่จัดให้เด็กเล่น เช่น เกมการละเล่นของไทย เกมการละเล่น ของท้องถิ่น เช่น มอญซ่อนผ้า รีรีข้าวสาร แม่จู้ โพงพาง ฯลฯ การละเล่นเหล่านี้ ต้องใช้บริเวณที่กว้าง การเล่นอาจเล่นเป็นกลุ่มเล็ก/กลุ่มใหญ่ก็ได้ ก่อนเล่นครูอธิบายกติกาและสาธิตให้เด็กเข้าใจ ไม่ควรนำ เกมการละเล่นที่มีกติกายุ่งยากและเน้นการแข่งขันแพ้ชนะ มาจัดกิจกรรมให้กับเด็กวัยนี้ เพราะเด็กจะเกิด ความเครียดและสร้างความรู้สึกที่ไม่ดีต่อตนเอง

แนวการจัดกิจกรรม

๑. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง
๒. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเล่นให้พร้อม
๓. สาธิตการเล่นเครื่องเล่นสนามบางชนิด
๔. ให้เด็กเลือกเล่นอิสระตามความสนใจและให้เวลาเล่นนานพอควร
๕. ครูควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย (ไม่ควรจัดกิจกรรมพลศึกษา) เช่น การเล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบ้านตุ๊กตา เล่นในมุมช่างไม้ เล่นบล็อกกลวง เครื่องเล่นสนาม เกมการละเล่น เล่นอุปกรณ์กีฬา สำหรับเด็ก เล่นเครื่องเล่นประเภทล้อเลื่อน เล่นของเล่นพื้นบ้าน (เดินกะลา ฯลฯ)
๖. ขณะเด็กเล่นครูต้องคอยดูแลความปลอดภัยและสังเกตพฤติกรรมการเล่น การอยู่ร่วมกัน กับเพื่อนของเด็กอย่างใกล้ชิด
๗. เมื่อหมดเวลาควรให้เด็กเก็บของใช้หรือของเล่นให้เรียบร้อย
๘. ให้เด็กทำความสะอาดร่างกายและดูแลเครื่องแต่งกายให้เรียบร้อยหลังเล่น

ข้อเสนอแนะ

๑. หมั่นตรวจตราเครื่องเล่นสนามและอุปกรณ์ประกอบให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย และใช้การ ได้ดีอยู่เสมอ
๒. ให้โอกาสเด็กเลือกเล่นกลางแจ้งอย่างอิสระทุกวัน อย่างน้อยวันละ ๓๐ นาที
๓. ขณะเด็กเล่นกลางแจ้ง ครูต้องคอยดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อระมัดระวังความปลอดภัยในการเล่น หากพบว่าเด็กแสดงอาการเหนื่อย อ่อนล้า ควรให้เด็กหยุดพัก
๔. ไม่ควรนำกิจกรรมพลศึกษาสำหรับเด็กระดับประถมศึกษามาใช้สอนกับเด็กระดับปฐมวัย เพราะยังไม่เหมาะสมกับวัย
๕. หลังจากเลิกกิจกรรมกลางแจ้ง ควรให้เด็กได้พักผ่อนหรือนั่งพัก ไม่ควรให้เด็กรับประทาน อาหารกลางวันหรือดื่มนมทันที เพราะอาจทำให้เด็กอาเจียน เกิดอาการจุกแน่นได้

๖) เกมการศึกษา

เกมการศึกษา (Didactic games) เป็นเกมที่ช่วยพัฒนาสติปัญญาช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ เป็นพื้นฐานการศึกษา มีกฎเกณฑ์กติกาต่างๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ ช่วยให้เด็กรู้จัก สังเกต คิดหาเหตุผลและเกิดความคิดรวบยอด เกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ประเภท และความสัมพันธ์ เกี่ยวกับพื้นที่ ระยะ เกมการศึกษาที่เหมาะสมจะช่วยฝึกทักษะความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาสำหรับเด็กวัย ๓-๖ ปี มีจุดประสงค์ ดังนี้

จุดประสงค์

๑. เพื่อฝึกทักษะการสังเกต จำแนกและเปรียบเทียบ
๒. เพื่อฝึกการแยกประเภท การจัดหมวดหมู่
๓. เพื่อส่งเสริมการคิดหาเหตุผล และตัดสินใจแก้ปัญหา
๔. เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้
๕. เพื่อส่งเสริมการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
๖. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมต่างๆ เช่น ความรับผิดชอบความ

เอื้อเพื่อแผ้ว

ประเภทของเกมการศึกษา

๑. เกมจับคู่ เช่น จับคู่ภาพเหมือน จับคู่ภาพกับเงา จับคู่ภาพกับโครงร่าง จับคู่ภาพที่ซ่อนอยู่ใน ภาพหลัก จับคู่ภาพที่มีความสัมพันธ์กัน จับคู่ภาพสัมพันธ์แบบตรงกันข้าม จับคู่ภาพที่สมมาตร จับคู่ ภาพแบบอนุกรม ฯลฯ

๒. เกมต่อภาพให้สมบูรณ์ (Jigsaws) หรือภาพตัดต่อ
๓. เกมวางภาพต่อปลาย (โดมิโน)
๔. เกมเรียงลำดับ
๕. เกมการจัดหมวดหมู่
๖. เกมการศึกษารายละเอียดของภาพ (ลวดใต้)
๗. เกมจับคู่แบบตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม)
๘. เกมพื้นฐานการบวก
๙. เกมหาความสัมพันธ์ตามลำดับที่กำหนด

สื่อเกมการศึกษา

๑. เกมจับคู่

เพื่อให้เด็กได้ฝึกสังเกตสิ่งที่เหมือนกันหรือต่างกันซึ่งอาจเป็นการเปรียบเทียบภาพต่างๆ แล้วจัดเป็นคู่ๆ ตามจุดมุ่งหมายของเกมแต่ละชุด เกมประเภทจับคู่สามารถแบ่งได้หลายแบบ ดังนี้

- ๑.๑ เกมจับคู่ภาพที่เหมือนกันหรือจับคู่สิ่งของเดียวกัน
- ๑.๒ เกมจับคู่ภาพสิ่งที่มีความสัมพันธ์กัน
- ๑.๓ เกมจับคู่ภาพชิ้นส่วนที่หายไป
- ๑.๔ เกมจับคู่ภาพที่สมมาตรกัน
- ๑.๕ เกมจับคู่ภาพที่สัมพันธ์กันแบบอุปมาอุปไมย
- ๑.๖ เกมจับคู่แบบอนุกรม

๒. เกมภาพตัดต่อ

๒.๑ ภาพตัดต่อที่สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ผลไม้ ผัก

๒.๒ ภาพตัดต่อแบบมิติสัมพันธ์

๓. เกมจัดหมวดหมู่

๓.๑ ภาพสิ่งต่าง ๆ ที่นำมาจัดเป็นพวก ๆ

๓.๒ ภาพเกี่ยวกับประเภทของใช้ในชีวิตประจำวัน

๓.๓ ภาพจัดหมวดหมู่ตามรูปร่าง สี ขนาด รูปทรงเรขาคณิต

๔. เกมวางภาพต่อปลาย (โดมิโน)

๔.๑ โดมิโนภาพเหมือน

๔.๒ โดมิโนภาพสัมพันธ์

๕. เกมเรียงลำดับ

๕.๑ เรียงลำดับภาพเหตุการณ์ต่อเนื่อง

๕.๒ เรียงลำดับขนาด

๖. เกมศึกษารายละเอียดของภาพ (ลอตโต)๗. เกมจับคู่แบบตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม)๘. เกมพื้นฐานการบวก**แนวการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา**

๑. แนะนำกิจกรรมใหม่

๒. สาธิต / อธิบาย วิธีเล่นเกมอย่างเป็นขั้นตอนตามประเภทของเกม

๓. ให้เด็กหมุนเวียนเข้ามาเล่นเป็นกลุ่ม หรือรายบุคคล

๔. ขณะที่เด็กเล่นเกม ครูเป็นเพียงผู้แนะนำ

๕. เมื่อเด็กเล่นเกมแต่ละชุดเสร็จเรียบร้อย ควรให้เด็กตรวจสอบความถูกต้องด้วยตนเอง หรือร่วมกันตรวจกับเพื่อน หรือครูเป็นผู้ช่วยตรวจ

๖. ให้เด็กนำเกมที่เล่นแล้วเก็บใส่กล่อง เข้าที่ให้เรียบร้อยทุกครั้งก่อนเล่นเกมชุดอื่น

ข้อเสนอแนะ

๑. การจัดประสบการณ์เกมการศึกษาในระยะแรก ควรเริ่มสอนโดยใช้ของจริง เช่น การจับคู่ กระจกเงาที่เหมือนกัน หรือการเรียงลำดับกระจกเงาตามลำดับสูง - ต่ำ

๒. การเล่นเกมในแต่ละวัน อาจจัดให้เล่นทั้งเกมชุดใหม่และเกมชุดเก่า

๓. ครูอาจให้เด็กหมุนเวียนเข้ามาเล่นเกมกับครูที่ละกลุ่ม หรือสอนทั้งชั้นตามความเหมาะสม

๔. ครูอาจให้เด็กที่เล่นได้แล้ว มาช่วยแนะนำกติกาการเล่นในบางโอกาสได้

๕. การเล่นเกมการศึกษา นอกจากใช้เวลาในช่วงกิจกรรมเกมการศึกษาตามตารางกิจกรรม ประจำวันแล้วอาจให้เด็กเลือกเล่นอิสระในช่วงเวลากิจกรรมการเล่นตามมุมได้

๖. การเก็บเกมที่เล่นแล้ว อาจเก็บใส่กล่องเล็กๆ หรือใส่ถุงพลาสติกหรือใช้ยางรัดแยกแต่ละเกม แล้วจัดใส่กล่องใหญ่รวมไว้เป็นชุด

๒. การจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้

๑. การจัดสภาพแวดล้อม

การจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้สำหรับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย มีความสำคัญต่อเด็กเนื่องจากธรรมชาติของเด็กในวัยนี้สนใจที่จะเรียนรู้ ค้นคว้า ทดลองและต้องการสัมผัสกับสิ่งแวดลอมรอบๆ ตัวอีกครั้งสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ เป็นตัวกลางนำความรู้จากผู้สอนสู่เด็ก ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ ช่วยให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ทำให้สิ่งที่เป็นนามธรรมเข้าใจยากเปลี่ยนเป็นรูปธรรมที่เด็กเข้าใจง่าย เรียนรู้ได้ง่าย รวดเร็ว เพลิดเพลิน เด็กสามารถเรียนรู้จากการเล่นที่เป็นประสบการณ์ตรงที่เกิดจากการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง ๕ เกิดการเรียนรู้และค้นพบด้วยตนเอง ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ตามความต้องการของเด็ก จึงมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับเป้าหมาย ของหลักสูตรสถานศึกษาการศึกษาปฐมวัย ตามบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่นอย่างเหมาะสม เพื่อส่งผลให้บรรลุจุดหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป

การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ ถ้าหากเด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีการสนับสนุนอำนวยความสะดวกจากผู้ใหญ่ ภายใต้บรรยากาศที่มีความสุขไม่เคร่งเครียดด้วยกฎระเบียบที่เคร่งครัดหรือยากต่อการปฏิบัติ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้จึงจัดแบ่งเป็น ๓ ด้าน

๑.๑ การจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ เป็นการ จัดสภาพแวดล้อมตามแนวคิดเรื่อง การตอบสนองความต้องการพื้นฐาน และการเรียนรู้โดยการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม การจัด การจึงมีเป้าหมายให้เด็กอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข อนามัยที่ดีมีพื้นที่ในการตอบสนอง การทำกิจกรรมต่างๆ อย่างคล่องตัว และตอบสนองการทำกิจกรรมที่หลากหลาย ลักษณะการจัด การจึงเน้นในเรื่องความสะดวก ปลอดภัย ความอิสระอย่างมีขอบเขตในการเล่น ความสะดวกที่จะทำให้รู้สึกคล่องตัว สดใส กระฉับกระเฉง ความพร้อมของห้องเรียนในสถานศึกษาที่มีลักษณะกายภาพที่ดีคือ มีการถ่ายเทอากาศที่ดี มีอุณหภูมิที่เหมาะสม มีแสงสว่างพอเพียง มีความสงบที่จะทำกิจกรรมอย่างสบายและมีสมาธิ มีที่ให้เก็บวัสดุของใช้และผลงาน มีที่จัดแสดงเพื่อการสื่อสารข้อมูล แต่ละจุดของพื้นที่จะต้องสะดวกในการเข้าออก พ่อแม่ผู้ปกครองสามารถเข้าไปดูแลได้อย่างทั่วถึงในทุกพื้นที่

๑) สภาพแวดล้อมในห้องเรียน หลักการสำคัญในการจัดต้องคำนึงถึงความปลอดภัยความสะดวก เป็นเป้าหมายการพัฒนาเด็ก ความเป็นระเบียบ ความเป็นตัวของตัวเอง ให้เด็กเกิดความรู้สึกรับรองมั่นใจ และมีความสุข โดยคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

(๑) การจัดวางวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ ควรจัดให้เหมาะสม สอดคล้องกับวัยและพัฒนาการเพื่อให้เด็กสามารถใช้หรือทำกิจกรรม ได้สะดวกด้วยตนเอง

(๒) วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ ควรให้มีขนาดเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย

(๓) การจัดพื้นที่ในห้องเรียนควรจัดให้เหมาะสม เลือกที่ตั้งครุภัณฑ์ อุปกรณ์ ต่างๆ และมุมประสบการณ์ โดยคำนึงถึงทิศทางลม แสงสว่างพอเพียงต่อการทำกิจกรรม ไม่มีแสง สว่างส่องรบกวนสายตาเด็กขณะปฏิบัติกิจกรรม ทุกจุดของห้องควรให้มองเห็นได้โดยรวม

(๔) สภาพแวดล้อมในห้องปลอดภัยจากสัตว์ แมลง พืช และสารเคมีที่มีพิษ ครุภัณฑ์ โต๊ะ เก้าอี้ ไม่ควรเป็นมุมแหลมที่เป็นอันตราย

(๕) การแบ่งพื้นที่ในห้องเรียนให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมมีดังนี้

(๕.๑) พื้นที่อำนวยความสะดวกสำหรับเด็กและผู้สอน

(๕.๑.๑) ที่แสดงผลงานของเด็ก อาจจัดเป็นแผ่นป้าย หรือที่แขวน ผลงาน

(๕.๑.๓) ที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของเด็ก อาจทำเป็นช่องครบตาม จำนวนเด็ก

(๕.๑.๔) ที่เก็บเครื่องใช้ของผู้สอน เช่น อุปกรณ์การสอน ของใช้ ส่วนตัวผู้สอน

(๕.๑.๕) ป้ายนิเทศตามหน่วยการสอนหรือสิ่งที่เด็กสนใจ

(๕.๒) พื้นที่ปฏิบัติการและการเคลื่อนไหว ควรกำหนดให้ชัดเจน ควร มีพื้นที่ที่เด็กสามารถจะทำงานได้ด้วยตนเอง และทำกิจกรรมด้วยกันในกลุ่มเล็ก หรือกลุ่มใหญ่ เด็ก สามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระจากกิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมหนึ่งโดยไม่รบกวนผู้อื่น

(๕.๓) พื้นที่จัดมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ สามารถจัดได้ตามความ เหมาะสมขึ้นอยู่กับสภาพของห้องเรียน จัดแยกส่วนที่ใช้เสียงดังและเงียบออกจากกัน ต้องมีของเล่น วัสดุอุปกรณ์ในมุมอย่างพอเพียงต่อการเรียนรู้ของเด็ก การเล่นในมุมเล่นอย่างมีเสริมักถูกกำหนดไว้ใน ตารางกิจกรรมประจำวัน เพื่อให้โอกาสเด็กได้เล่นอย่างเสรี ประมาณวันละ ๑ ชั่วโมง การจัดมุมเล่น ต่าง ๆ ผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

(๕.๓.๑) ในห้องเรียนควรมีมุมเล่นอย่างน้อย ๓-๕ มุม ทั้งนี้ ขึ้นอยู่ กับพื้นที่และขนาดของห้อง

(๕.๓.๒) ควรมีการเปลี่ยนสีของเล่นตามมุม ตามหน่วยการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ และตามความสนใจของเด็ก

(๕.๓.๓) ควรจัดให้มีสื่อและผลงานที่เด็กได้เรียนรู้ไปแล้ว จัดวางอยู่ในมุมเล่น เช่น การทดลองอย่างง่าย เรื่องการเปลี่ยนแปลงของสี เป็นต้น โดยผู้สอนจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ให้เด็กได้เล่น

(๕.๓.๔) ควรเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดมุมเล่น เพื่อจูงใจให้เด็กรู้สึกเป็นเจ้าของ อยากเรียนรู้ อยากเข้าเล่น

(๕.๓.๕) ควรสร้างข้อตกลงในการทำกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างวินัย เชิงบวกให้กับเด็ก เช่น สร้างข้อตกลงร่วมกันว่า เมื่อเล่นเสร็จแล้วจะต้องจัดเก็บอุปกรณ์ทุกอย่างเข้าที่ ให้เรียบร้อย

(๕.๓.๖) การจัดแสดงผลงานและการเก็บของควรคำนึงถึงเรื่อง ต่อไปนี้

- จะให้มีที่แสดงผลงาน เสนอภาพวาด งานเขียนอิสระ หรืองานปั้น งานประดิษฐ์ของเด็ก ๆ
- จัดที่แสดงผลงานให้น่าสนใจและสดชื่น
- ให้เด็กเห็นของแปลกๆ ใหม่ ๆ ที่เด็กไม่เคยเห็น
- ส่งเสริมให้เด็กๆ รู้จักเลือกสรรหาว่าจะทำอะไร จะแสดงอะไร
- กระตุ้นให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น
- สอนให้รู้จักจัดของเป็นตาม ชนิด/ ประเภท และเลือกของออกมาใช้ตามความต้องการ
- สร้างนิสัยในการเก็บของให้เป็นที่เป็นทาง

๒) ตัวอย่างมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์

ตัวอย่างมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ที่ควรจัดมี ดังนี้

มุมบล็อก

เป็นมุมที่จัดเก็บบล็อกไม้ต้นที่มีขนาดและรูปทรงต่าง ๆ กัน เด็กสามารถนำมาเล่นต่อประกอบกันเป็นสิ่งต่างๆ ตามจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง นอกจากนี้ควรมีสื่ออื่นๆ เช่นยานพาหนะ หรือสัตว์จำลอง ฯลฯ เพื่อประกอบการเล่น

แนวทางการจัด

มุมบล็อกเป็นมุมที่ควรจัดให้อยู่ห่างจากมุมที่ต้องการความสงบ เช่น มุมหนังสือ ทั้งนี้ เพราะเสียงจากการเล่นต่อไม้บล็อก อาจรบกวนสมาธิเด็กที่อยู่ในมุมหนังสือได้ นอกจากนี้ควรอยู่ห่างจากทางเดินผ่านหรือทางเข้าออกของห้อง เพื่อไม่ให้กีดขวางทางเดินหรือเกิดอันตรายจากการเดินสะดุดไม้บล็อกถ้ากรณีเด็กยังเล่นไม่เสร็จครูหรือเด็กร่วมกันกำหนดพื้นที่โดยใช้สัญลักษณ์สีหรือเครื่องหมายการจราจรมากันไว้เพื่อให้เด็กกลับมาเล่นต่อได้

การจัดเก็บไม้บล็อกเราควรที่จะวางไว้ในระดับที่เด็กสามารถหยิบมาเล่น หรือนำเก็บด้วยตนเองได้อย่างสะดวก ปลอดภัย และควรฝึกให้เด็กหัดจัดเก็บเป็นหมวดหมู่เพื่อความเป็นระเบียบ และสะดวกต่อการหยิบใช้และเก็บคืนโดยทำภาพสัญลักษณ์ รูปร่างของไม้บล็อกติดไว้ที่ช่องจัดเก็บ

มุมหนังสือ

ในห้องเรียนควรมีบริเวณที่เงียบ สำหรับให้เด็กได้ดูรูปภาพ อ่านหนังสือนิทาน ฟังนิทาน ผู้สอนควรจัดมุมหนังสือให้เด็กได้คุ้นเคยกับตัวหนังสือ และทำกิจกรรมตามลำพังหรือเป็นกลุ่มเล็กๆ

แนวทางการจัด

มุมหนังสือ เป็นมุมที่ต้องการความสงบ ควรจัดห่างจากมุมที่มีเสียง เช่น มุมบล็อก มุมบทบาทสมมติ ฯลฯ และควรจัดบรรยากาศสูงใจให้เด็กได้เข้าไปใช้เกิดความรักและทะนุถนอมหนังสือและ ปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน มีจำนวนหนังสือเพียงพอกับเด็กและเหมาะสมกับวัยของเด็ก ควรมีการเปลี่ยนหนังสือทุกสัปดาห์ และเลือกหนังสือที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับเด็กด้วย

มุมบทบาทสมมติ

มุมบทบาทสมมติ เป็นมุมที่จัดขึ้นเพื่อให้เด็กมีโอกาสได้นำเอาประสบการณ์ที่ได้รับจากบ้านหรือชุมชนมาเล่น แสดงบทบาทสมมติ เลียนแบบบุคคลต่างๆ ตามจินตนาการของตน เช่น เป็นพ่อแม่ในมุมบ้าน เป็นหมอ ในมุมหมอเป็น พ่อค้าแม่ค้าในมุมร้านค้า ฯลฯ การเล่นดังกล่าวเป็นการปลูกฝังความสำนึกถึงบทบาททางสังคมที่เด็กได้พบเห็นในชีวิตจริง

แนวทางการจัด

มุมบทบาทสมมตินี้ ควรอยู่ใกล้มุม บล็อก หรืออาจจะให้เป็นสถานที่ต่างๆ นอกเหนือจากการจัดเป็นบ้านโดยสังเกตการเล่นและความสนใจของเด็กว่ามีการเปลี่ยนแปลงบทบาทการเล่นจากบทบาทเดิมไปสู่รูปแบบการเล่นอื่นหรือไม่ อุปกรณ์ที่นำมาจัดควรเปลี่ยนไปตามความสนใจของเด็กเช่นกัน มุมบทบาทสมมติอาจจะเป็นบ้าน/ร้านอาหาร/ร้านขายของ ร้านเสริมสวย โรงพยาบาล ฯลฯ ในขณะเดียวกันอุปกรณ์ที่นำมาจัดให้เด็กควรหมั่นดูแลและทำความสะอาดทุกสัปดาห์ ไม่เป็นอันตราย และความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

มุมวิทยาศาสตร์/มุมธรรมชาติ

มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติ เป็นมุมเล่นที่ผู้สอนจะรวบรวมสิ่งของต่างๆ หรือสิ่งที่มีในธรรมชาติมาให้เด็กได้สำรวจ สังเกต ทดลอง ค้นพบด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ให้กับเด็ก

แนวทางการจัด

มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติ อาจจะไว้ใกล้ มุมหนังสือ สิ่งของที่จัดวางต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของเด็กในขณะที่ใช้หรือเก็บควรอยู่ในระดับที่เด็กหยิบ จับ ดูวัสดุอุปกรณ์เหล่านั้นได้โดย สะดวกควรปรับเปลี่ยนสิ่งของที่นำมาจัดแสดง อาจมีการจำลองการทดลองอย่างง่าย เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้

๒) สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน

สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน คือ การจัดสภาพแวดล้อมบริเวณในสถานศึกษารวมทั้งจัดสนามเด็กเล่น พร้อมเครื่องเล่นสนาม จะระวังรักษาความปลอดภัยภายในสถานศึกษา ดูแลรักษาความสะอาด ปลูกต้นไม้ให้ความร่มรื่นรอบๆ บริเวณสถานศึกษา สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และการพัฒนาการของเด็ก สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน ประกอบด้วย

๑. สนามเด็กเล่น ควรมีพื้นผิว หลายประเภท เช่น ดิน ทราย หญ้า พื้นที่เหมาะสำหรับเล่นของเด็กที่มีล้อรวมทั้งที่ร่ม ที่โล่งแจ้ง พื้นดินสำหรับขุด ที่เล่นน้ำ บ่อทรายพร้อมอุปกรณ์ประกอบการเล่น เครื่องเล่นสนามสำหรับปีนป่าย การทรงตัว ฯลฯ ทั้งนี้ต้องไม่ติดกับบริเวณที่มีอันตราย ต้องหมั่นตรวจตราเครื่องเล่นให้อยู่ในสภาพแข็งแรง ปลอดภัยอยู่เสมอและหมั่นดูแลเรื่องความสะอาด

๒. ที่นั่งเล่นพักผ่อน จัดที่นั่งไว้ใต้ต้นไม้มีร่มเงา อาจใช้กิจกรรมย่อยๆ หรือกิจกรรมที่ต้องการความสงบ หรืออาจจัดเป็นพื้นที่ให้ความรู้ ประชาสัมพันธ์ ป้ายนิเทศ เพื่อให้ความรู้แก่เด็กและผู้ปกครอง

๓. บริเวณธรรมชาติ ปลุกไม้ดอก ไม้ประดับ แปลงปลูกพืชสวนครัว หากบริเวณสถานศึกษามีไม่มากนักอาจปลูกพืชในกระบะหรือกระถาง หรือเศษวัสดุในท้องถิ่น

๔. ห้องปฏิบัติการ และอาคารประกอบต่างๆ เช่น โรงอาหาร เรือนเพาะชำ ห้องสมุดห้องปฏิบัติการต่างๆ ควรจัดให้มีพื้นที่สำหรับเด็กทำกิจกรรมและเรียนรู้ ที่สะอาดและปลอดภัยสำหรับเด็ก

๑.๒ การจัดสภาพแวดล้อมด้านจิตภาพ

เป็นการจัดห้องเรียนตามแนวคิดเรื่องการเรียนรู้อย่างมีความสุข การจัดสภาพแวดล้อมจึงเป็นการจัดเพื่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการอยู่ร่วมกัน ซึ่งจะเกิดความสะดวกปลอดภัย ราบรื่นจากการทำกิจกรรมในห้อง ที่มีลักษณะทางกายภาพที่เหมาะสมและมีการปฏิบัติต่อกันที่เหมาะสมของผู้ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมทั้งเด็กและผู้สอน นอกจากนี้ยังรวมถึงกฎ ระเบียบ กติกา ข้อตกลงที่ทุกคนสามารถปฏิบัติร่วมกันได้และเกิดความสุขในการอยู่ร่วมกันการจัดบรรยากาศด้านจิตภาพ จึงเป็นเป้าหมายเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสภาพแวดล้อมแห่งความสุข ผู้สอนมีท่าทีที่อบอุ่นให้ความมั่นใจแก่เด็กสนับสนุนให้เด็กได้ประสบความสำเร็จในกิจกรรมต่างๆ มีสถานที่ที่เด็กสามารถมีความเป็นส่วนตัว หรือเมื่อต้องการอยู่ตามลำพัง ต้องการความสงบ ให้อิสระเด็กในการสื่อสาร เคลื่อนไหว ทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งข้อตกลงต่างๆ สามารถยืดหยุ่นได้เมื่อจำเป็น การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตภาพมีรายละเอียด ดังนี้

บุคลิกภาพผู้สอน

บุคลิกภาพผู้สอนช่วยเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในห้องได้เป็นอย่างดี ยิ้มแย้ม แจ่มใส มีกิจกรรมร่ายกายแบบไทย แต่งกายเหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่น ใช้ภาษาถูกต้องชัดเจน เต็มใจตอบคำถามของเด็ก พูดกับเด็กด้วยเสียงนุ่มนวลเป็นมิตร และพูดชี้แจงเหตุผลแก่เด็กด้วยน้ำเสียงปกติ

การจัดการชั้นเรียนของผู้สอน

ผู้สอนควรใส่ใจดูแลให้เด็กอยู่ร่วมกันในห้องเรียนอย่างมีความสุข พร้อมทั้งเรียนรู้สิทธิและหน้าที่ของตน มีการสร้างข้อตกลงในการปฏิบัติตนร่วมกันระหว่างครูกับเด็ก และเด็กกับเด็ก การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ แนวทางปฏิบัติเมื่อเด็กไม่ทำตามข้อตกลง และแก้ไขปัญหามีเมื่อมีข้อขัดแย้งเกิดขึ้น

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับเด็ก

ความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สอนกับเด็กช่วยเสริมสร้างให้เด็กรู้สึกอบอุ่นปลอดภัย สร้างความมั่นใจในตนเอง และเกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง ผู้สอนควรสร้างความสัมพันธ์กับเด็กด้วยท่าทาง เช่น ยิ้ม สัมผัส ทักทาย และพูดคุยกับเด็ก ดูแลเด็กที่มีปัญหาสุขภาพ ไม่สบาย หรือต้องการกำลังใจ รับฟังเมื่อเด็กพูดด้วย ให้ออกาสเด็กที่ต้องการพูดคุยกับผู้สอน ตอบเมื่อเด็กถาม และยอมรับการช่วยเหลือของเด็ก

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็ก

ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับเด็กในสถานศึกษา จะทำให้เด็กอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างเด็กกับเด็ก ผู้สอนควรจัดให้มีกิจกรรมที่ส่งเสริม

ความสัมพันธ์ที่ระหว่างเด็กกับเด็ก โดยการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สร้างความรับผิดชอบในการทำงาน ให้เด็กได้ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมแก้ปัญหา เช่น การจัดของเล่นการดูแลความสะอาดการทำงานกลุ่ม เป็นต้น

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและสถานศึกษา

ผู้สอนมีบทบาทสำคัญยิ่งในการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับสถานศึกษา ผู้สอนจึงควรสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองด้วยการจัดทำปายนิเทศซึ่งมีสาระเกี่ยวกับเด็ก ผู้ปกครอง ชุมชน และโรงเรียน จัดทำจดหมายข่าวถึงผู้ปกครอง หรือการสื่อสารผ่านสื่อและเทคโนโลยี กระตุ้นให้ผู้ปกครองแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับทางโรงเรียน สนับสนุนให้ผู้ปกครองเยี่ยมชั้นเรียนของเด็กจัดประชุมพบปะระหว่างผู้ปกครองและผู้สอน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้ทำงานอาสาสมัครร่วมกับทางโรงเรียน

๑.๓ การจัดสภาพแวดล้อมด้านสังคม

เป็นการจัดสภาพแวดล้อมที่เกิดจากแนวคิดเรื่องการเรียนรู้ทางสังคมของเด็กปฐมวัย ที่เรียนรู้ทางสังคมจากการเล่น การทำกิจกรรมและการทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งเด็กและผู้ใหญ่ การจัดสภาพแวดล้อมด้านสังคมจึงเป็นการจัดการที่ให้ได้ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สนับสนุนให้ปฏิบัติตนในลักษณะที่สังคมยอมรับและเกิดทักษะทางสังคม มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้สนับสนุนให้เกิดการแบ่งปันกันทั้งในด้านความคิด ความรู้สึก พื้นที่และอุปกรณ์ต่างๆ จัดให้มีบรรยากาศแบบประชาธิปไตย เด็กได้แสดงความเห็นและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจต่างๆ เช่น การกำหนดข้อตกลงกติกา กฎ ระเบียบต่างๆ การแบ่งหน้าที่ การฝึกการมีวินัยในตนเอง

การเรียนรู้ของเด็กที่ได้ปฏิสัมพันธ์สิ่งแวดล้อมทั้งด้านวัตถุและบุคคล ผู้สอนจะต้องพยายามจัดสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็ก ให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น กับสิ่งของและกระบวนการต่างๆรวมถึงให้เด็กได้ปฏิสัมพันธ์กับประสบการณ์ต่างๆ และผู้สอนจะต้องมีการวางแผนการจัดกิจกรรมประจำวันให้เด็กได้พัฒนาทางร่างกายและสังคม โดยการเตรียมสื่อ วัสดุ ที่เหมาะสม เพื่อกระตุ้นให้เด็กได้เกิดกระบวนการคิด ให้เด็กได้เห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ โดยจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้ปฏิสัมพันธ์กับผู้คนและกระบวนการต่างๆ อย่างกว้างขวาง การที่เด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เด็กจะพัฒนาความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง เกิดความเชื่อมั่นในตนเองและมีความคิดสร้างสรรค์

๒. สื่อ

สื่อเพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก เป็นตัวกลางกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดการเรียนรู้ ของเด็กอายุ ๓-๖ ปีจำเป็นต้องผ่านการลงมือปฏิบัติจริงหรือเกิดการค้นพบด้วยตนเองเป็นประสบการณ์ตรง ซึ่งเด็กจะเรียนรู้จากสิ่งที่ป็นรูปประธรรมหรือมองเห็นจับต้องได้ไปสู่สิ่งที่ป็นนามธรรม เพื่อเข้าสู่อายุที่สูงขึ้น การเรียนรู้ของเด็กวัยนี้จึงขึ้นอยู่กับของจริงที่พบเห็น ของเล่นที่เลียนแบบของจริง นิทานและเพลง ดังนี้

๒.๑ ของเล่น

ของเล่นเป็นสิ่งที่ประกอบการเล่นของเด็ก ของเล่นช่วยกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้และเกิดความมั่นใจในการเล่น ของเล่นอาจจัดทำขึ้นเองจากวัสดุ สิ่งของ เศษวัสดุเหลือใช้ รอบตัวในชีวิตประจำวันหรือเป็นการเลือกซื้อของเล่นที่มีขายในท้องตลาด ซึ่งมีการจัดหาของเล่นให้เด็กต้องคำนึงถึงความปลอดภัยและเหมาะสมกับวัยของเด็ก

๒.๑.๑ ลักษณะของเล่นเด็ก

๑) ของจริง เป็นของเล่นที่เป็นสิ่งหรือเครื่องใช้ในชีวิตจริง ของจริงที่เด็กเล่นได้ เช่น ช้อน ถ้วย พลาสติก หม้อ จาน

๒) ของเล่นเลียนแบบของจริง เป็นของเล่นที่ทำขึ้นให้มีรูปแบบเหมือนของจริงที่มีอยู่ในชีวิตประจำวัน ทำจากวัสดุประเภทไม้ พลาสติก โลหะ กระดาษ ก็ได้ เช่น ตุ๊กตาสัตว์ขนนุ่ม ตุ๊กตาคอน ลูกบอลเด็กเล่น รถเด็กเล่น ของเล่นเครื่องครัว/ เครื่องใช้ในบ้าน

๓) ของเล่นสร้างสรรค์ เป็นของเล่นที่ทำขึ้นไม่มีรูปแบบที่แน่นอนตายตัว สามารถประกอบเข้าด้วยกันให้เป็นอะไรก็ได้ตามความต้องการหรือจินตนาการของผู้เล่น เช่น ตัวต่อพลาสติก พลาสติกสร้างสรรค์ บล็อกพลาสติก/ ไม้ วัสดุที่ใช้ในการวาดภาพ/ การปั้น/ การประดิษฐ์

๔) ของเล่นเพื่อการศึกษา เป็นของเล่นที่ทำขึ้น มีรูปแบบช่วยพัฒนาทักษะการสังเกต ทักษะกล้ามเนื้อ ประสานสัมพันธ์กับตา ทักษะการคิด เช่น ไม้บล็อก เกมภาพตัดต่อ เกมโดมิโน

๕) ของเล่นพื้นบ้าน เป็นของเล่นที่ทำจากวัสดุตามธรรมชาติหรือวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นด้วยเช่น โม่บายปลาตะเพียน ตะกร้อโบราณ ตุ๊กตาสัตว์ทำจากฟาง กังหันลมใบตาล ล้อกลิ้งไม้ไผ่ นก/ ตุ๊กตาสานใบมะพร้าว กะลารองเท้า ปี่ใบมะพร้าว และปั้นดินเหนียวรูปสัตว์

๒.๑.๒ ประเภทของเล่นเด็ก ของเล่นเด็กมีหลากหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการใช้เล่น แบ่งได้ ดังนี้

๑) ของเล่นฝึกประสาทสัมผัส เป็นของเล่นที่ดึงดูดความสนใจของเด็กในการมองเห็น ได้ยินและสัมผัส เช่น ของเล่นที่มีผิวสัมผัสเรียบ- ขรุขระ ของเล่น หยิบจับไว้ในมือได้ เสียงเพลง

๒) ของเล่นฝึกการเคลื่อนไหว เป็นของเล่นที่เคลื่อนที่ไปมาได้ กระตุ้นให้เด็กใช้กล้ามเนื้อแขน ขา เช่น ลูกบอล ของเล่นลากจูงได้ ของเล่นไต่ของเล่นมีล้อเลื่อน

๓) ของเล่นฝึกความสัมพันธ์มือตา เป็นของเล่นที่ฝึกให้เด็กได้พัฒนาการประสานสัมพันธ์ระหว่างการใช้กล้ามเนื้อและตาอย่างมีจุดหมาย เช่น กระดานค้อนตอก กล้องหยอดรูปทรง ของเล่นร้อยลูกปัดเม็ดโต ของเล่นร้อยเชือกตามรู ของเล่นผูกเชือก/ รูดเชิ/ ตีดกระดุม

๔) ของเล่นฝึกภาษา เป็นของเล่นที่ช่วยในการฟัง การสื่อสารทางด้านการฟังการพูดเล่าเรื่อง เช่น หนังสือภาพนิทาน เทป เพลงเด็ก เครื่องดนตรี หุ่นมือ

๕) ของเล่นฝึกการสังเกต เป็นของเล่นฝึกทักษะการเปรียบเทียบ การจำแนก หรือจัดกลุ่มของ เช่น ของเล่นรูปทรงเรขาคณิต แผ่นภาพจับคู่ บล็อกต่างสีต่างขนาด

๖) ของเล่นฝึกการคิด เป็นของเล่นสอนให้เด็กมีสมาธิและรู้จักแก้ปัญหา คิดใช้เหตุผล เช่น ภาพตัดต่อ ตัวต่อภาพ ปริศนา บล็อกไม้

๗) ของเล่นฝึกความคิดสร้างสรรค์ เป็นของเล่นที่ส่งเสริมให้เด็กสร้างจินตนาการตามความนึกคิดหรือแสดงบทบาทสมมติ เช่น บล็อกไม้ ตัวต่อ ของเล่นเครื่องครัว ของเล่นร้านค้า ของเล่นเครื่องมือแพทย์

๒.๑.๓ การเลือกของเล่นเด็ก หลักเกณฑ์ที่ควรคำนึงถึง มีดังนี้

๑) ความปลอดภัยในการเล่น ของเล่นสำหรับเด็ก อาจทำด้วยไม้ ผ้า พลาสติก หรือโลหะ ที่ไม่มีอันตรายเกี่ยวกับผิวสัมผัสที่แหลมคม หรือมีชิ้นส่วนที่หลุดหรือแตกหักได้ ตลอดจนทำให้วัสดุที่ไม่มีพิษมีภัยต่อเด็กในสีที่ทา หรือส่วนผสมในการผลิตมีขนาดเล็กเกินไป จนทำให้เด็กกลืนหรือหยิบใส่รูจมูก หรือเข้าปากได้ รวมทั้งมีน้ำหนักพอเหมาะที่เด็กสามารถหยิบเล่นได้

๒) ประโยชน์ในการเล่น ของเล่นที่ดีควรช่วยสร้างความสนใจของเด็กให้ อยากรู้ อยากเห็น มีสีสันสวยงามสะดุดตาเด็ก มีการออกแบบที่ส่งเสริมให้เด็กใช้ความคิดและจินตนาการที่จะเล่นอย่างริเริ่มสร้างสรรค์หรือแก้ปัญหาช่วยในการพัฒนากล้ามเนื้อ การเคลื่อนไหว และการใช้มือได้อย่างคล่องแคล่ว ทั้งยังเสริมสร้างการพัฒนาประสาทมือและตาให้สัมพันธ์กัน

๓) ประสิทธิภาพในการเล่น ของเล่นที่เหมาะสมในการเล่นควรมีความยากง่ายกับอายุและความสามารถตามพัฒนาการของเด็ก ของเล่นที่ยากเกินไปจะบั่นทอนความสนใจในการเล่นของเด็กและทำให้เด็กรู้สึกท้อถอยได้ง่าย ส่วนของเล่นที่ง่ายเกินไปก็ทำให้เด็กเบื่อไม่อยากจะเล่นได้ นอกจากนี้ของเล่นควรทำให้เด็กได้ใช้ประสบการณ์ตรงและเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความแข็งแรงทนทานและปรับเปลี่ยนแปลงใช้ประโยชน์ได้หลายโอกาส หลายรูปแบบเล่นได้หลายคน

๔) ความประหยัดทรัพยากร ของเล่นที่ดีไม่จำเป็นต้องมีราคาแพงหรือผลิตด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีตราเครื่องหมายผลิตภัณฑ์ของบริษัทที่มีชื่อเสียงเป็นที่นิยมทั่วไป หากแต่เป็นวัสดุของหรือของเล่นที่สามารถจัดหาง่ายๆ มีราคาพอเหมาะ และมีอยู่ในท้องถิ่นนั้นโดยหาซื้อได้ง่ายหรือทำขึ้นเองได้จากภูมิปัญญาพื้นบ้านหรือวัฒนธรรมท้องถิ่น

ตารางเกณฑ์พิจารณาการเลือกซื้อของเล่นให้เด็ก

ประเด็นการพิจารณา
๑. ของเล่นที่มีลักษณะปลอดภัยสำหรับเด็กตามวัย สีที่ใช้ เป็นสีที่ปลอดภัย ไม่มีชิ้นส่วนแหลมคมหรือแตกหักง่าย ๒. ของเล่นเหมาะกับวัยของเด็กไม่ยากหรือง่ายเกินไปที่เด็กจะเล่นได้เอง ๓. ของเล่นดึงดูดความสนใจการเล่น ท้าทายความสามารถของเด็ก ๔. ของเล่นมีการออกแบบอย่างพิถีพิถัน มองดูเหมาะกับธรรมชาติของเด็ก ๕. ของเล่นสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบได้หลากหลาย ใช้เล่นได้หลายแบบ หลายวิธีตามความต้องการของผู้เล่น ๖. ของเล่นมีความคงทนใช้เล่นได้ยาวนาน ไม่บอบสลายง่าย ๗. ของเล่นช่วยส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของเด็ก ทำให้เด็กเรียนรู้หลายๆด้านเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว ๘. ของเล่นช่วยขยายความคิดสร้างสรรค์ของเด็กทำให้เด็กใช้จินตนาการ การคิดทำสิ่งใหม่ๆ ๙. ของเล่นทำให้เด็กมีสมาธิ ใจจดจ่ออยู่กับการเล่นเป็นเวลานานพอควรตามช่วงความสนใจของวัย ๑๐. ของเล่นทำความสะอาดได้ง่าย หรือนำกลับมาเล่นใหม่ได้ ๑๑. ของเล่นทำให้เด็กเกิดความรู้สึกดีต่อตนเองและค้นพบความสำเร็จ ๑๒. ของเล่นมีราคาไม่แพงจนเกินไป เมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพของวัสดุและการใช้ประโยชน์

๒.๒ นิทาน

นิทานเป็นสื่อ เครื่องมือและวิธีการที่สำคัญในการพัฒนาเด็ก การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง จะช่วยสร้างความคุ้นเคยระหว่างเด็กกับหนังสือ ถือเป็นการบ่มเพาะนิสัยรักการอ่านหนังสือในเด็กได้อย่างแยบยล

๒.๒.๑ ประโยชน์ของนิทาน นิทานมีบทบาทสำคัญต่อการเสริมสร้างพัฒนาการเด็ก ดังนี้

๑) ด้านร่างกาย การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง เด็กจะได้บริหารร่างกายตามเรื่องราวของนิทาน ทำให้อวัยวะส่วนต่างๆของร่างกายแข็งแรง

๒) ด้านอารมณ์ จิตใจ การอ่านหนังสือให้เด็กฟังเด็กจะรู้สึกสนุกสนานมีความสุขที่ได้ฟังเรื่องราวหรือท้องบทกลอนและแสดงท่าทางอย่างอิสระตามความต้องการ เด็กจะมีอารมณ์ดี ยิ้มแย้ม แจ่มใส

๓) ด้านสังคม สร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวและสังคมรอบด้าน

๔) ด้านสติปัญญา การอ่านหนังสือจะช่วยให้เด็กสามารถจดจำถ้อยคำ จำประโยคและเรื่องราวในหนังสือได้ รู้จักเรียนแบบคำพูด เข้าใจความหมายของเรื่องที่จะอ่าน รู้จักคิดและรู้จักจินตนาการ

๒.๒.๒ วิธีการเล่านิทานและเรื่องราวสำหรับเด็ก

เมื่อเลือกนิทานเรื่องราวที่เหมาะสมกับวัยของเด็กได้แล้ว วิธีการเล่านิทาน หรือเรื่องราวเพื่อให้เด็กเกิดความสนใจติดตามฟังเนื้อเรื่องจนจบ จึงจำเป็นต้องทำให้เหมาะสมกับเรื่องที่จะเล่าด้วย ในการเล่าเรื่องนิทานที่นิยมใช้มี ๒ วิธี ดังนี้

๑) การเล่าเรื่องโดยไม่มีอุปกรณ์ เป็นการเล่านิทานเรื่องการบอกเล่าด้วยน้ำเสียงและลีลาของผู้เล่า ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) การขึ้นต้นเรื่องที่จะเล่าควรดึงดูดความสนใจเด็ก โดยค่อยๆ เริ่มเล่าด้วยเสียงพูดที่ชัดเจน ลีลาของการเล่าช้า ช้า และเริ่มเร็วขึ้นจนเป็นการเล่าด้วยจังหวะปกติ

(๒) ระดับเสียงที่ใช้ควรดัง และประโยคที่เล่าควรแบ่งเป็นประโยคสั้นๆ แต่ได้ใจความ การเล่าควรดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ไม่ควรจังหวะการเล่าให้นานและจะทำให้เด็กเบื่อ อีกทั้งไม่ควรมีคำถามหรือคำพูดอื่นๆ ที่เป็นการขัดจังหวะทำให้เด็กหมดสนุก

(๓) การใช้น้ำเสียง สีหน้า ท่าทาง ควรแสดงให้สอดคล้องกับลักษณะของตัวละคร ไม่ควรพูดเนือยๆ เรื่อยๆ เพราะขาดให้ความตื่นเต้น

(๔) การนั่งเล่าเรื่อง ควรจัดหาเก้าอี้ให้เหมาะกับระดับสายตาเด็ก ควรเว้นระยะห่างของการนั่งเผชิญหน้าเด็กพอประมาณที่จะสามารถสบตาเด็กขณะเล่าเรื่องได้ทั่วถึง

(๕) การใช้เวลาไม่ควรเกิน ๒๐ นาที โดยสังเกตจากท่าทางการแสดงออกของเด็ก ซึ่งไม่ได้ให้ความสนใจจดจ่อกับเรื่องที่เล่า

(๖) การเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดและวิจารณ์เรื่องที่เล่า ควรใช้คำถามสอบถามความคิดของเด็กเกี่ยวกับเรื่องราวที่ได้ฟัง ให้เด็กมีโอกาสแสดงความคิดเห็นภายหลังที่เรื่องเล่าจบลง

๒) การเล่าเรื่องโดยมีอุปกรณ์ช่วย อุปกรณ์ที่ช่วยในการเล่าเรื่องมีหลายประเภท ได้แก่

(๑) สิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก ซึ่งสามารถนำมาเล่าเรื่องราวประสบการณ์ได้แก่เด็กได้ อุปกรณ์ที่เป็นสิ่งแวดล้อมได้แก่สัตว์ พืช บุคคลสำคัญ สถานที่สำคัญ ข้าวและเหตุการณ์ตลอดจนสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติ

(๒) วัสดุเหลือใช้ สิ่งของที่ไม่เป็นที่ต้องการ แต่ยังมีประโยชน์ เช่น ภาพจากหนังสือนิตยสาร กิ่งไม้ ของกระดาษา สิ่งเหล่านี้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการเล่าเรื่องได้

(๓) ภาพ ใช้รูปภาพที่มีเรื่องราวเล่าได้ เช่น ภาพที่มีเรื่องราวรวมอยู่ในแผ่นเดียวหรือทำเป็นแผ่นภาพพลิกหลายๆแผ่น ขนาดใหญ่พอควรและมีเนื้อเรื่องเขียนไว้ด้านหลัง

(๔) หุ่นจำลอง ใช้หุ่นที่ทำด้วยผ้าหรือกระดาษาทำเป็นละครหุ่นมือ หุ่นเชิด หุ่นชัก

(๕) สไลด์ประกอบการเล่าเรื่อง ใช้ภาพถ่ายเป็นสไลด์แผ่นฉายใช้ทีละภาพ

(๖) หน้ากาก ทำเป็นรูปตัวละคร ใช้วัสดุทำเป็นหน้ากากรูปตัวละครต่างๆ

(๗) เทปนิทานหรือเรื่องราว ใช้การเปิดเทปที่มีเสียงเล่าเรื่องราว

(๘) นิ้วมือประกอบการเล่าเรื่อง ใช้นิ้วมือเคลื่อนไหวเป็นตัวละครต่างๆ

๒.๒.๓ การจัดหาสื่อ สามารถจัดหาได้หลายวิธี คือ

๑. จัดหาโดยการขอยืมจากแหล่งต่างๆ เช่น ศูนย์สื่อของสถานศึกษาของรัฐบาล หรือ สถานศึกษาเอกชน ฯลฯ

๒. จัดซื้อสื่อและเครื่องเล่นโดยวางแผนการจัดซื้อตามลำดับความจำเป็น เพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณ ที่ทางสถานศึกษาสามารถจัดสรรให้และสอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์

๓. ผลิตสื่อและเครื่องเล่นขึ้นใช้เองโดยใช้วัสดุที่ปลอดภัย และหาง่ายเป็นพิเศษ วัสดุเหลือใช้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้นๆ เช่น กระดาษแข็งจากลังกระดาษ รูปภาพจากแผ่นป้ายโฆษณา รูปภาพจากหนังสือนิตยสารต่าง ๆ เป็นต้น

๒.๒.๔ ขั้นตอนการดำเนินการผลิตสื่อสำหรับเด็ก มีดังนี้

๑. สำรวจความต้องการของการใช้สื่อให้ตรงกับจุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ และกิจกรรมที่จัด
๒. วางแผนการผลิต โดยกำหนดจุดมุ่งหมายและรูปแบบของสื่อให้เหมาะสม กับวัยและความสามารถของเด็กสื่อหนึ่งจะต้องมีความคงทนแข็งแรง ประณีตและสะดวกต่อการใช้
๓. ผลิตสื่อตามรูปแบบที่เตรียมไว้
๔. นำสื่อไปทดลองใช้หลาย ๆ ครั้งเพื่อหาข้อดี ข้อเสียจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
๕. นำสื่อที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้จริง

๒.๒.๕ การใช้สื่อ ดำเนินการดังนี้

๑. การเตรียมพร้อมก่อนใช้สื่อ มีขั้นตอน คือ

๑.๑ เตรียมตัวผู้สอน

- ผู้สอนจะต้องศึกษาจุดมุ่งหมายและวางแผนว่าจะจัดกิจกรรมอะไรบ้าง
- เตรียมจัดหาสื่อและศึกษาวิธีการใช้สื่อ
- จัดเตรียมสื่อและวัสดุอื่น ๆ ที่จะต้องใช้ร่วมกัน
- ทดลองใช้สื่อก่อนนำไปใช้จริง

๑.๒ เตรียมตัวเด็ก

- ศึกษาความรู้พื้นฐานเดิมของเด็กให้สัมพันธ์กับเรื่องที่จะสอน
- สร้างความสนใจเด็กโดยใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน
- ให้เด็กมีความรับผิดชอบ รู้จักใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ไม่ใช่ทำลาย

เล่นแล้วเก็บให้ถูกที่

๑.๓ เตรียมสื่อให้พร้อมก่อนนำไปใช้

- จัดลำดับการใช้สื่อว่าจะใช้อะไรก่อนหรือหลัง เพื่อความสะดวกในการสอน
- ตรวจสอบและเตรียมเครื่องมือให้พร้อมที่จะใช้ได้ทันที
- เตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับสื่อ

๒. การนำเสนอสื่อ เพื่อให้บรรลุผลโดยเฉพาะใน กิจกรรมเสริมประสบการณ์ / กิจกรรมวงกลม / กิจกรรมกลุ่มย่อย ควรปฏิบัติ ดังนี้

- ๒.๑ สร้างความพร้อมและเร้าความสนใจให้เด็กก่อนจัดกิจกรรมทุกครั้ง
- ๒.๒ ใช้สื่อตามลำดับขั้นของแผนการจัดกิจกรรมที่กำหนดไว้
- ๒.๓ ไม่ควรให้เด็กเห็นสื่อหลายๆชนิดพร้อมๆกัน เพราะจะทำให้เด็กไม่สนใจกิจกรรมที่สอน
- ๒.๔ ผู้สอนควรยืนอยู่ด้านข้างหรือด้านหลังของสื่อที่ใช้กับเด็ก ผู้สอนไม่ควรยืนหันหลังให้เด็กจะต้องพูดคุยกับเด็ก และสังเกตความสนใจของเด็ก พร้อมทั้งสำรวจข้อบกพร่องของสื่อที่ใช้ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
- ๒.๕ เปิดโอกาสให้เด็กได้ร่วมใช้สื่อ

๓. ข้อควรระวังในการใช้สื่อการเรียนการสอน การใช้สื่อในระดับปฐมวัยควรระวังในเรื่องต่อไปนี้

๑. **วัสดุที่ใช้** ต้องไม่มีพิษ ไม่หัก และแตกง่าย มีพื้นผิวเรียบ ไม่เป็นเสี้ยน
๒. **ขนาด** ไม่ควรมีขนาดใหญ่เกินไป เพราะยากต่อการหยิบยก อาจจะตกลงมาเสียหาย ตกเป็นอันตรายต่อเด็กหรือใช้ไม่สะดวก เช่น กรรไกรขนาดใหญ่ โต๊ะ เก้าอี้ที่ใหญ่และสูงเกินไป หรือไม่ควรมีขนาดเล็กเกินไป เด็กอาจจะนำไปอมหรือกลืนทำให้ติดคอ หรือไหลลงท้องได้ เช่น ลูกปัดเล็ก ลูกแก้วเล็ก ฯลฯ
๓. **รูปทรง** ไม่เป็นรูปทรงแหลม รูปทรงเหลี่ยม เป็นสัน
๔. **น้ำหนัก** ไม่ควรมีน้ำหนักมาก เพราะเด็กยกหรือหยิบไม่ไหว อาจจะตกลงมาเป็นอันตรายต่อตัวเด็ก
๕. **สื่อ** หลีกเลียงสื่อที่เป็นอันตรายต่อตัวเด็ก เช่น สารเคมี วัตถุไวไฟ ฯลฯ
๖. **สี** หลีกเลียงสีที่เป็นอันตรายต่อสายตา เช่น สีสะท้อนแสง ฯลฯ

๔. การประเมินการใช้สื่อ

ควรพิจารณาจากองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ ผู้สอน เด็ก และสื่อ เพื่อจะได้ทราบว่าสื่อนั้นช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้มากน้อยเพียงใด จะได้นำมาปรับปรุงการผลิตและการใช้สื่อให้ดียิ่งขึ้น โดยใช้วิธีสังเกต ดังนี้

๑. สื่อนั้นช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้เพียงใด
๒. เด็กชอบสื่อนั้นเพียงใด
๓. สื่อนั้นช่วยให้การสอนตรงกับจุดประสงค์หรือไม่ ถูกต้องตามสาระการเรียนรู้และทันสมัยหรือไม่
๔. สื่อนั้นช่วยให้เด็กสนใจมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

๕. การเก็บ รักษา และซ่อมแซมสื่อ

การจัดเก็บสื่อเป็นการส่งเสริมให้เด็กฝึกการสังเกต การเปรียบเทียบ การจัดกลุ่ม ส่งเสริมความรับผิดชอบ ความมีน้ำใจ ช่วยเหลือ ผู้สอนไม่ควรใช้การเก็บสื่อเป็นการลงโทษเด็ก โดยดาเนินการ ดังนี้

๑. เก็บสื่อให้เป็นระเบียบและเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะประเภทของสื่อ สื่อที่เหมือนกันจัดเก็บหรือจัดวางไว้ด้วยกัน

๒. วางสื่อในระดับสายตาของเด็ก เพื่อให้เด็กหยิบใช้ จัดเก็บได้ด้วยตนเอง

๓. ภาชนะที่จัดเก็บสื่อควรโปร่งใส เพื่อให้เด็กมองเห็นสิ่งที่อยู่ภายในได้ง่าย และควรมีมือจับเพื่อให้สะดวกในการขนย้าย

๔. ฝึกให้เด็กรู้ความหมายของรูปภาพหรือสีที่เป็นสัญลักษณ์แทนหมวดหมู่ประเภทสื่อ เพื่อเด็กจะได้เก็บเข้าที่ได้ถูกต้อง การใช้สัญลักษณ์ควรมีความหมายต่อการเรียนรู้ของเด็ก สัญลักษณ์ควรใช้สื่อของจริง ภาพถ่ายหรือสำเนา ภาพวาดภาพโครงสร้างหรือภาพประจุด หรือบัตรคำ ติดคู่กับสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

๕. ตรวจสอบสื่อหลังจากที่ใช้แล้วทุกครั้งว่ามีสภาพสมบูรณ์ จำนวนครบถ้วนหรือไม่

๖. ซ่อมแซมสื่อชำรุด และทำเต็มส่วนที่ขาดหายไปให้ครบชุด

๖. การพัฒนาสื่อ

การพัฒนาสื่อเพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับปฐมวัยนั้น ก่อนอื่นควรได้สำรวจข้อมูล สภาพปัญหาต่างๆของสื่อทุกประเภทที่ใช้อยู่ว่ามีอะไรบ้างที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อจะได้ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับความต้องการ

๗. แนวทางการพัฒนาสื่อ ควรมีลักษณะเฉพาะ ดังนี้

๑. ปรับปรุงสื่อให้ทันสมัยเข้ากับเหตุการณ์ ใช้ได้สะดวก ไม่ซับซ้อนเกินไป เหมาะสมกับวัยของเด็ก

๒. รักษาความสะอาดของสื่อ ถ้าเป็นวัสดุที่ล้างน้ำได้ เมื่อใช้แล้วควรได้ล้าง เช็ด หรือ ปิดฝุนให้สะอาด เก็บไว้เป็นหมวดหมู่ วางเป็นระเบียบหยิบใช้ง่าย

๓. ถ้าเป็นสื่อที่ผู้สอนผลิตขึ้นมาใช้เองและผ่านการทดลองใช้มาแล้ว ควรเขียนคู่มือประกอบการใช้สื่อนั้น โดยบอกชื่อสื่อ ประโยชน์และวิธีใช้สื่อ รวมทั้งจำนวนชิ้นส่วนของสื่อในชุดนั้นและเก็บคู่มือไว้ในซองหรือถุง พร้อมสื่อที่ผลิต

๔. พัฒนาสื่อที่สร้างสรรค์ ใช้ได้เอนกประสงค์ คือ เป็นได้ทั้งสื่อเสริมพัฒนาการและเป็นของเล่นสนุกสนานเพลิดเพลิน

๓. แหล่งเรียนรู้

โรงเรียนอนุบาลหนองแสงได้แบ่งประเภทของแหล่งเรียนรู้ ได้ดังนี้

๓.๑ แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล ได้แก่ วิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ที่จัดหามาเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจอย่างกระจ่างแก่เด็กโดยสอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ต่างๆ ได้แก่

- เจ้าหน้าที่อำเภอหนองแสง
- เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
- พระสงฆ์
- พ่อค้า – แม่ค้า
- เจ้าหน้าที่ตำรวจ
- ผู้ปกครอง
- ช่างตัดผม / ช่างเสริมสวย
- ครู

๓.๒ แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน ได้แก่ แหล่งข้อมูลหรือแหล่งวิทยากรต่างๆ ที่อยู่ในชุมชนมีความสัมพันธ์กับเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและประเพณีช่วยให้เด็กสามารถเชื่อมโยงโลกภายในและโลกภายนอก (inner world & outerworld) ได้ และสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตของเด็กปฐมวัย ได้แก่

- ที่ว่าการอำเภอหนองแสง
- สถานีตำรวจภูธรอำเภอหนองแสง
- โรงพยาบาลอำเภอหนองแสง
- ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง
- ปั่นน้ำมัน
- วัดสว่างธรรมคุณ
- วัดโพธิ์วราราม
- โรงสีชุมชน
- ร้านค้าในหมู่บ้าน
- ร้านตัดผมชาย เสริมสวย ชาย -หญิง
- สถานีตำรวจภูธรอำเภอหนองแสง
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ

๓.๓ สถานที่สำคัญต่างๆ ได้แก่ แหล่งความรู้สำคัญต่างๆ ที่เด็กให้ความสนใจ ได้แก่

- วัดภูทองเทพนิมิต
- ภูผอยลม
- น้ำตกคอยนาง
- น้ำตกธารงาม

ส่วนที่ ๔

การประเมินพัฒนาการ

๑. การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ ๓ -๖ ปี เป็นการประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคมและด้านสติปัญญาของเด็ก ถือเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเป็นความรับผิดชอบของผู้สอนที่ต้องดำเนินการต่อเนื่อง โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมวิธีการประเมินที่เหมาะสม ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนาหรือสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กและสรุปผลการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลว่าเด็กบรรลุตามสภาพที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์หรือไม่เพียงใด ผู้สอนควรวางแผนและพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างไรต่อไป โดยมีการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยครบยี่ดห้หลักการ ดังนี้

๑. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ การวางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ เป็นภารกิจหนึ่งของผู้สอนโดยเริ่มต้นจาก

๑.๑ นำหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยไปสู่การปฏิบัติด้วยการออกแบบและจัดทำหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการประสบการณ์เรียนรู้

๑.๒ กำหนดวัตถุประสงค์การประเมิน วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑.๓ เก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งผู้สอนจะต้องวางแผนและออกแบบว่าในแต่ละวันแต่ละกิจกรรมจะสังเกตพฤติกรรมใด สังเกตเด็กคนใดบ้าง และนำข้อมูลที่ได้ไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลต่อไป

๒. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน การประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้านตามหลักการนี้ คือ การประเมินพัฒนาการเด็กด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งต้องสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์แต่ละวัยที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ที่มุ่งเน้นพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่องนั่นเอง

๓. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี จุดมุ่งหมายของการประเมินพัฒนาการเด็ก เพื่อพัฒนาความก้าวหน้าของเด็กเป็นรายบุคคลให้เต็มตามศักยภาพ ทั้งนี้ความน่าเชื่อถือของผลการประเมินจึงเป็นสิ่งสำคัญ ผู้สอนต้องสังเกตพฤติกรรมหรือการปฏิบัติตนของเด็กเป็นระยะๆ ตลอดปีการศึกษา มีจำนวนครั้งในการสังเกตพฤติกรรมอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ก่อนจะสรุปหรือให้ระดับคุณภาพของพฤติกรรมตามสภาพที่พึงประสงค์ในแต่ละวัย

๔. ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวันด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย

ไม่ควรใช้แบบทดสอบ เนื่องจากแนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัยให้ความสำคัญกับตัวเด็ก ทั้งการพัฒนาเด็กโดยองค์รวมและการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ การอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา การเล่นและการเรียนรู้ของเด็กภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่

ดังนั้น การประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หรือการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ด้วยวิธีการสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็ก จึงเป็นวิธีการประเมินที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเด็กวัยนี้ ผู้สอนจึงไม่ควรใช้แบบทดสอบที่ใช้กระดาษและดินสอในการเขียนตอบ เพื่อประเมินพัฒนาการวัยนี้

๕. สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนตามสภาพที่พึงประสงค์ รวบรวมได้จากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้และการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ผู้สอนต้องนำไปเทียบเกณฑ์การให้ระดับคุณภาพใจ แต่ละสภาพที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พร้อมจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศในระดับห้องเรียนว่า เด็กแต่ละคนมีพัฒนาการใดบ้างเป็นจุดเด่นหรือควรได้รับการส่งเสริม และนำไปใช้ในการพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคลและใช้เป็นข้อมูลสื่อสารกับผู้ปกครอง ในการเสริมศักยภาพเด็กเป็นรายบุคคลต่อไป

๒. แนวทางการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดเป้าหมายคุณภาพของเด็กปฐมวัย โดยยึดพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ดังนี้

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการเปลี่ยนแปลงความสามารถของร่างกายในการเคลื่อนไหว สุขภาพอนามัยที่รวมถึงการใช้มือกับตาที่ประสานสัมพันธ์กันในการทำกิจกรรมต่างๆ

การประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย การประเมินน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ สุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี การรู้จักความปลอดภัย การเคลื่อนไหวและการทรงตัว การเล่น และการออกกำลังกายและการใช้กล้ามเนื้อเล็กอย่างประสานสัมพันธ์กัน

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นความสามารถในการแสดงอารมณ์และความรู้สึก โดยที่เด็กรู้จักควบคุมอารมณ์และแสดงออกอย่างเหมาะสมกับวัยและสถานการณ์เพื่อเผชิญกับเหตุการณ์ต่างๆ ตลอดจนความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

การประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจ ประกอบด้วย การประเมินความสามารถในการแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสมกับวัยและสถานการณ์ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเห็นอกเห็นใจ ความสนใจ ความสามารถ และมีความสุขในการทำงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหวความรับผิดชอบในการทำงาน ความซื่อสัตย์สุจริตและรู้สึกภูมิใจ ความเมตตากรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปันตลอดจนการประหยัด อดออม และพอเพียง

๓. พัฒนาการด้านสังคม เป็นความสามารถในการสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่น ปรับตัวในการเล่นและอยู่ร่วมกับผู้อื่น สามารถทำหน้าที่ตามบทบาทของตน ทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบ รู้กาลเทศะ สามารถช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน เรียนรู้การปรับตัวให้เข้ากับเด็กอื่น รู้จักร่วมมือในการเล่นกับกลุ่มเพื่อน ปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่น รู้จักรอคอยตามลำดับก่อน-หลัง

การประเมินพัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย การประเมินความมีวินัยในตนเอง การช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การระวังภัยจากคนแปลกหน้าและสถานการณ์ที่เสี่ยงอันตราย การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การมีสัมมาคารวะและมารยาทตามวัฒนธรรมไทย รักความเป็นไทย การยอมรับความเหมือนความแตกต่างระหว่างบุคคล การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น การปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการเปลี่ยนแปลงความสามารถทางสมองที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว และความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและสิ่งแวดล้อม ด้วยการรับรู้ สังเกต จดจำ วิเคราะห์ รู้คิด รู้เหตุผล และแก้ปัญหา ทำให้สามารถปรับตัวและเพิ่มทักษะใหม่ ซึ่งแสดงออกด้วยการใช้ภาษาสื่อความหมายและการกระทำ เด็กวัยนี้สามารถโต้ตอบหรือมีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุและสิ่งของที่อยู่รอบตัวได้ สามารถจำสิ่งต่าง ๆ ที่ได้กระทำซ้ำกันบ่อย ๆ ได้ดี เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้น แต่ยังอาศัยการรับรู้เป็นส่วนใหญ่แก้ปัญหาการลองผิดลองถูกจากการรับรู้มากกว่าการใช้เหตุผล ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆที่อยู่รอบตัวพัฒนาอย่างรวดเร็วตามอายุที่เพิ่มขึ้นในส่วนของพัฒนาการทางภาษาของเด็กวัยนี้ เป็นระยะพัฒนาภาษาอย่างรวดเร็ว โดยมีโอกาสใช้ภาษาจากการทำกิจกรรมต่างๆ ในรูปของการสนทนา ตอบคำถาม เล่าเรื่องนิทานและทำกิจกรรมต่างๆ

การประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย การประเมินความสามารถในการสนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ความสามารถในการอ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ ความสามารถในการคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ การทำงานศิลปะ การแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการและความสร้างสรรค์ การมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และความสามารถในการแสดงหาความรู้

๓. คุณภาพเด็กปฐมวัยจบการศึกษาปฐมวัยตามหลักสูตรด้านพุทธิศึกษา (ปพข.)

๑) เด็กรู้และเข้าใจ ความหมายของของเล่นที่เป็นของใช้ส่วนตัวและส่วนรวม ความโปร่งใส ความตื่นรู้ มุ่งไปข้างหน้า ความเอื้ออาทร ความพอเพียง การแบ่งปัน ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต ระบบคิดฐานสองและระบบคิดฐานสิบ

๒) เด็กรู้และเข้าใจ การแบ่งปัน การจัดเก็บของเล่นที่เป็นของใช้ส่วนตัวและส่วนรวมให้เป็นระเบียบ การเข้าแถว การแต่งกายด้วยตนเอง การรับประทาน การใช้น้ำอย่างประหยัดขณะแปรงฟัน การใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธี การใช้กระดาษอย่างประหยัด รู้จักการทิ้งขยะให้ถูกประเภทและถูกที่

๓) เด็กสามารถแยกแยะวิธีการใช้และการเก็บของเล่น ระหว่างของใช้ส่วนตัวและส่วนรวม

๔) ปฏิบัติตนเกี่ยวกับการแบ่งปัน การเก็บของเล่นที่เป็นของใช้ส่วนตัวและส่วนรวม ให้เป็นระเบียบ เข้าแถวโดยไม่แซงคิวผู้อื่น แต่งกายถูกต้องเหมาะสมตามกาลเทศะและสถานการณ์

๕) ปฏิบัติตนในการใช้น้ำอย่างประหยัดขณะแปรงฟัน ใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธีใช้กระดาษ ๒ หน้า รับประทานอาหารให้หมดจาน ทิ้งขยะถูกประเภทและถูกที่

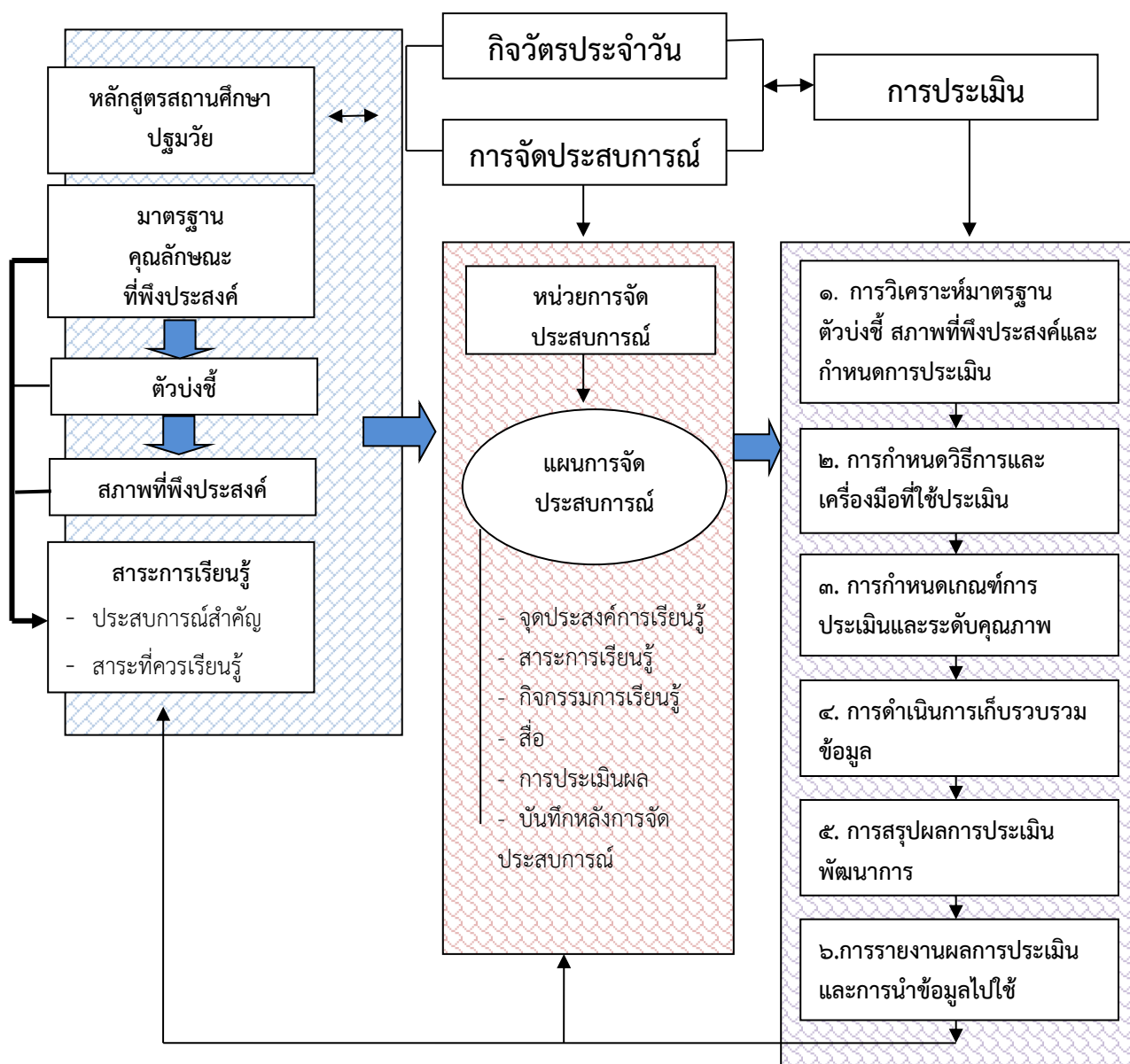
๖) ปฏิบัติตนตามระบบคิดฐานสอง โดยบอกได้ว่าถูกหรือผิด ใช่หรือไม่ใช่ ได้หรือไม่ได้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๓) เกิดความละอายและความไม่ทนในการนำของเล่นของผู้อื่นมาเป็นของตน โดยไม่ได้รับอนุญาตและไม่เก็บของเล่นของใช้ส่วนตนและส่วนรวม การรับประทานอาหารไม่หมดจาน เข้าแถวโดยแซงคิวผู้อื่น การแต่งกายไม่ถูกต้องตามกาลเทศะ ไม่ประหยัดน้ำขณะแปรงฟัน ใช้ห้องน้ำไม่ถูกวิธี ใช้กระดาษอย่างไม่ประหยัด รวมทั้งไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

๔) ตระหนักและเห็นความสำคัญของความมีวินัยในการเล่นของเล่น การใช้ของใช้ ส่วนตนและส่วนรวม การรักษาความสะอาดของห้องเรียน และมีความรับผิดชอบในการทำงาน ที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ ไม่ลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตนเอง

๕) เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมเกี่ยวกับความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต และมีจิตสาธารณะในการป้องกันการทุจริต

แผนภาพแสดงความเชื่อมโยงของหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๗
กับการประเมินพัฒนาการ

๔. ขั้นตอนการประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพนั้น เกิดขึ้นในห้องเรียนขณะจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของเด็ก มีขั้นตอนดังนี้

๑. การวิเคราะห์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ และการกำหนดประเด็นการประเมิน

ผู้สอนต้องวิเคราะห์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ และกำหนดสิ่งที่ประเมินจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เพื่อวางแผนการประเมินพัฒนาการและการตรวจสอบทบทวนความถูกต้อง ความครอบคลุมและความเชื่อมโยง อันจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบ ดังนี้

๑.๑ การวิเคราะห์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์

การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่การจัดประสบการณ์ ได้มีวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ รายปี ที่สอดคล้องของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้เพื่อกำหนดหน่วยการเรียนรู้ โดยการนำสภาพที่พึงประสงค์ได้จากการวิเคราะห์มากำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ และกำหนดกิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรม หรือใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์ตามที่สถานศึกษากำหนดในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ดังนั้น ผู้สอนต้องวางแผนการประเมินพัฒนาการให้เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์

๑.๒ การกำหนดประเด็นการประเมิน เป็นการกำหนดพัฒนาการที่ต้องการประเมิน คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่นำมากำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ซึ่งครอบคลุมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้านในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และเชื่อมโยงไปยังจุดประสงค์ของแผนการจัดประสบการณ์ในแต่ละวัน ดังนั้นประเด็นการประเมินจึงประกอบไปด้วยจุดประสงค์ของแผนการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ นั้นๆ

เมื่อกำหนดประเด็นการประเมินได้แล้วให้พิจารณาว่า ในแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้สามารถเก็บข้อมูลการประเมินได้จากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และจากกิจวัตรประจำวันโดยการตรวจสอบข้อมูลที่เกิดจากจัดกิจกรรมในแต่ละแผนการจัดประสบการณ์ และการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เนื่องจากกิจวัตรประจำวันของเด็กเป็นสิ่งที่ปฏิบัติเป็นประจำซ้ำๆ จนเกิดเป็นทักษะและมีการพัฒนาจนเป็นลักษณะนิสัย

๒. การกำหนดวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการ

เมื่อผู้สอนกำหนดประเด็นการประเมินพัฒนาการได้ชัดเจนแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ การกำหนดวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการ ครูผู้สอนต้องวางแผนและกำหนดวิธีการประเมินให้เหมาะสมกับกิจกรรม เช่น ใช้การสังเกตพฤติกรรม การประเมินผลงาน/ชิ้นงาน การพูดคุยหรือสัมภาษณ์เด็ก ฯลฯ วิธีการที่ครูผู้สอนเลือกใช้ต้องมากกว่า ๒ วิธีการ หรือใช้วิธีการหลากหลาย ซึ่งวิธีการที่เหมาะสมและนิยมใช้ในการประเมินเด็กปฐมวัย มีดังต่อไปนี้

๒.๑ การสังเกตและการบันทึก แบ่งออกเป็น ๒ แบบ ได้แก่ ๑) การสังเกตแบบเป็นทางการ คือ การสังเกตอย่างมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนตามแผนที่วางไว้ และ ๒) การสังเกตแบบไม่เป็นทางการ คือ การสังเกตในขณะที่ได้ทำกิจกรรมประจำวันและเกิดพฤติกรรมที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้น ครูผู้สอนต้องจดบันทึกสิ่งที่รวบรวมได้จากการสังเกตอย่างเหมาะสม ทั้งนี้การบันทึกพฤติกรรมควมสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องทำอย่างชัดเจนและสม่ำเสมอ เนื่องจากเด็กเจริญเติบโตและมีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การสังเกตและบันทึกพัฒนาการเด็กปฐมวัยสามารถใช้แบบง่าย ๆ ดังนี้

๑) แบบบันทึกพฤติกรรมแบบเป็นทางการ โดยกำหนดประเด็นหรือพัฒนาการที่ต้องการสังเกต (สอดคล้องกับสภาพที่พึงประสงค์หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้) ระบุชื่อ นามสกุลเด็ก วัน เดือน ปี เกิด ไว้ล่วงหน้า รวมทั้งชื่อผู้ทำการสังเกต ดำเนินการสังเกตโดยบรรยายพฤติกรรมเด็กที่สังเกตได้ตามประเด็น ผู้สังเกตต้องบันทึกวัน เดือน ปีที่ทำการสังเกตแต่ละครั้ง ข้อมูลการสังเกตที่ครูผู้สอนบันทึกลงในแบบบันทึกพฤติกรรมนี้จะช่วยให้ครูผู้สอนเข้าใจพฤติกรรมเด็กได้ดีขึ้น และทราบว่าเด็กแต่ละคนมีจุดเด่น มีความต้องการ มีความสนใจ หรือต้องการความช่วยเหลือในเรื่องใดบ้าง

๒) แบบบันทึกพฤติกรรมแบบไม่เป็นทางการ เป็นการบันทึกพฤติกรรม เหตุการณ์ หรือจากการจัดประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนทุกวัน โดยระบุชื่อ นามสกุล วัน เดือน ปีเกิดเด็ก ผู้สังเกต วัน เดือน ปีที่บันทึก อาจบันทึกโดยใช้การบรรยาย ใคร ทำอะไร ที่ไหน ทำอย่างไร ซึ่งจะเน้นเฉพาะเด็กรายกรณีที่ต้องการศึกษา ควรมีรายละเอียดและข้อมูลที่ชัดเจน ครูผู้สอนควรบรรยายสิ่งที่เด็กทำได้มากกว่าสิ่งที่เด็กทำไม่ได้ และวิเคราะห์ประเด็นการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์อย่างเป็นระบบ ข้อมูลในการบันทึกต้องเป็นตามความเป็นจริง ซึ่งข้อดีของการบันทึกรายวัน คือการชี้ให้เห็นความสามารถเฉพาะอย่างของเด็ก จะช่วยครูผู้สอนได้พิจารณาปัญหาของเด็กเป็นรายบุคคล รวมทั้งช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญมีข้อมูลสำหรับวินิจฉัยเด็กได้ชัดเจนขึ้นว่าสมควรจะได้รับคำปรึกษาเพื่อลดปัญหา หรือส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้อย่างถูกต้องและเป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนาการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ของครูให้ดียิ่งขึ้น

๓) แบบสำรวจรายการ โดยกำหนดประเด็นหรือพัฒนาการที่ต้องการสำรวจ (สอดคล้องกับสภาพที่พึงประสงค์หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้) ระบุชื่อ นามสกุลเด็ก วัน เดือน ปีเกิด ล่วงหน้า มีการกำหนดรายการพฤติกรรมที่ต้องการสำรวจละเอียดขึ้น และกำหนดเกณฑ์ในการสำรวจพฤติกรรม เช่น ปฏิบัติ-ไม่ปฏิบัติ ทำได้-ทำไม่ได้ เป็นต้น ช่วยให้ครูสามารถบันทึกได้สะดวกขึ้น ควรมีการสำรวจพฤติกรรมในเรื่องเดียวกันอย่างน้อย ๓ ครั้ง เพื่อยืนยันว่าเด็กทำได้จริง

๔) ข้อพึงระวังในการสังเกตพฤติกรรมของเด็ก

ระหว่างการสังเกต ไม่ควรแปลความพฤติกรรมของเด็ก ให้สังเกตการแสดงออกของเด็กที่เด็กใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ๕ คือ ตา หู จมูก ลิ้น และร่างกายหรือสัมผัส การแปลความจะดำเนินการหลังเสร็จสิ้นการสังเกตในส่วนของการบันทึก ครูอาจบันทึกย่อหรือทำสัญลักษณ์ไว้และบันทึกเป็นหลักฐานทันทีเมื่อมีเวลา

๒.๒ การบันทึกการสนทนา เป็นการบันทึกการสนทนาทั้งแบบเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล เพื่อประเมินความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและพัฒนาการด้านการใช้ภาษาของเด็ก ความสามารถในการคิดรวบยอด การแก้ปัญหา รวมถึงพัฒนาการด้านสังคม อารมณ์ จิตใจ และบันทึกผลการสนทนาลงในแบบบันทึกพฤติกรรมหรือบันทึกรายวัน โดยระบุ ชื่อ นามสกุล อายุเด็ก ภาคเรียนที่ และกิจกรรมที่ใช้สนทนา ช่องที่ใช้ในการบันทึกในแบบสนทนาให้ระบุ วัน เดือน ปี / คำพูดของเด็ก / ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่สะท้อนพฤติกรรมที่แสดงออกของเด็กสอดคล้องกับสภาพที่พึงประสงค์หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาการผ่านสภาพที่พึงประสงค์ที่เกี่ยวข้องในแต่ละเรื่อง

๒.๓ การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคลและควรจัดในสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความเครียดและวิตกกังวล ครูผู้สอนควรใช้คำถามที่เหมาะสมเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดและตอบอย่างอิสระจะทำให้ครูผู้สอนสามารถประเมินความสามารถทางสติปัญญาของเด็กและค้นพบศักยภาพในตัวเด็กได้โดยบันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์ ครูผู้สอนควรปฏิบัติดังนี้

การเตรียมการก่อนการสัมภาษณ์ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ กำหนดคำพูด/คำถามที่จะพูดกับเด็ก ควรเป็นคำถามที่เด็กสามารถตอบได้หลากหลายไม่มีผิด/ถูก

การปฏิบัติขณะสัมภาษณ์ ครูผู้สอนควรสร้างความคุ้นเคยเป็นกันเอง สร้างสภาพแวดล้อม ที่อบอุ่นไม่เคร่งเครียด ใช้คำถามที่กำหนดไว้ถามเด็กทีละคำถาม ให้เด็กมีโอกาสคิด และมีเวลาในการตอบคำถามอย่างอิสระ ใช้ระยะเวลาสัมภาษณ์ไม่ควรเกิน ๑๐ นาที

หลังการสัมภาษณ์ บันทึกในแบบสัมภาษณ์ ให้บันทึกคำพูดของเด็กตามความเป็นจริง หลังเสร็จการสัมภาษณ์ครูผู้สอนค่อยพิจารณาข้อมูลจากคำพูดเด็กและลงความคิดเห็นที่สะท้อนพฤติกรรมที่แสดงออกของเด็ก สอดคล้องกับสภาพที่พึงประสงค์หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาการผ่านสภาพที่พึงประสงค์ที่เกี่ยวข้องในแต่ละเรื่อง

๒.๔ สารนิทัศน์สำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อการประเมินพัฒนาการ

การจัดทำสารนิทัศน์ (Documentation) เป็นการจัดทำข้อมูลที่เป็นหลักฐานหรือแสดงให้เห็นร่องรอยของการเจริญเติบโต พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยจากการทำกิจกรรมทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ซึ่งหลักฐานและข้อมูลที่บันทึกเป็นระยะๆ จะเป็นข้อมูลอธิบายภาพเด็ก สามารถบ่งบอกถึงพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา สารนิทัศน์จึงเป็นการประมวลผลที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการจัดประสบการณ์ของครูและร่องรอยผลงนของเด็ก จากการทำกิจกรรมที่สะท้อนถึงพัฒนาการในด้านต่างๆ การจัดทำสารนิทัศน์จึงเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการวัดและประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ซึ่งมีหลายรูปแบบ ได้แก่

๑) แฟ้มสะสมงานสำหรับเด็กเป็นรายบุคคล เช่น การเก็บชิ้นงานหรือภาพถ่าย เด็กขณะทำกิจกรรมมีการใช้เทคโนโลยีต่างๆ ในการบันทึกเสียง บันทึกภาพที่แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าในงานที่เด็กทำ เป็นต้น

๒) การบรรยายเกี่ยวกับเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับ เช่น การสอนแบบโครงการ (Project Approach) สามารถให้สารนิทัศน์เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กทุกด้าน

ทั้งประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กและการสะท้อนตนเองของครู เด็กกับเด็ก การบันทึกของครู การบรรยายของพ่อแม่ผู้ปกครองในรูปแบบหนังสือหรือจดหมาย แม้กระทั่งการจัดแสดงบรรยายสรุปให้เห็นภาพการเรียนรู้ทั้งหมด

๓) การสังเกตและบันทึกพัฒนาการเด็ก เช่น ใช้แบบสังเกตพัฒนาการ การบันทึกสั้น

๔) การสะท้อนตนเองของเด็ก เป็นคำพูดหรือข้อความที่สะท้อนความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกจากการสนทนา การอภิปรายแสดงความคิดเห็นของเด็กขณะทำกิจกรรม ซึ่งอาจบันทึกด้วยเทคโนโลยีบันทึกเสียง หรือบันทึกภาพ

๕) ผลงานรายบุคคลและรายกลุ่ม ที่แสดงให้เห็นถึงการเรียนรู้ ความสามารถ ทักษะ จิตินัยของเด็ก ครูสามารถนำผลงานของเด็กมาใช้พิจารณาพัฒนาการและกระบวนการทำงานของเด็ก ครูส่วนใหญ่มักจะเก็บผลงานการเขียนและผลงานศิลปะ อย่างไรก็ตามครูควรเก็บผลงานหลากหลายประเภทของเด็ก เช่น ภาพเขียน การร่วมระดมความคิดเห็นและเขียนออกมาในลักษณะใยแมงมุม การแสดงออกทางดนตรี การก่อสร้างในรูปแบบต่างๆ ตัวอย่างคำพูด เป็นต้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการเก็บข้อมูลหลักฐานเพื่อประเมินการเรียนรู้และประเมินพัฒนาการของเด็กวัยข้างต้น

๒.๕ การประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก เป็นการประเมินการเจริญเติบโตด้านร่างกายของเด็ก ซึ่งการพิจารณาการเจริญเติบโตในเด็กที่ใช้ทั่วๆ ไปอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง เส้นรอบศีรษะ ฟัน และการเจริญเติบโตของกระดูก สำหรับแนวทางประเมินการเจริญเติบโต มีดังนี้

๒.๕.๑ การประเมินการเจริญเติบโต โดยการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงเด็กแล้วนำไป

ข้อควรคำนึงในการประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก

๑) เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านการเจริญเติบโต บางคนรูปร่างอ้วนบางคนผอม บางคนร่างใหญ่ บางคนร่างเล็ก

๒) ภาวะโภชนาการเป็นตัวสำคัญที่เกี่ยวข้องกับขนาดของรูปร่าง แต่ไม่ใช่สาเหตุเดียว

๓) กรรมพันธุ์ เด็กอาจมีรูปร่างเหมือนพ่อหรือแม่คนใดคนหนึ่ง ถ้าพ่อหรือแม่เตี้ยลูกอาจเตี้ยและกรณีนี้อาจมีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยได้และมักจะเป็นเด็กที่ทานอาหารได้น้อย

๔) ช่วงครึ่งหลังของขวบปีแรก น้ำหนักเด็กจะขึ้นช้า เนื่องจากหิวเล่นมากขึ้นและความอยากอาหารลดลง

๒.๖ การตรวจสอบสุขภาพอนามัย เป็นการตรวจสอบที่แสดงคุณภาพชีวิตของเด็ก โดยพิจารณาความสะอาด สิ่งผิดปกติของร่างกายที่จะส่งผลกระทบต่อดำเนินชีวิตและการเจริญเติบโตของเด็ก

๓. การกำหนดเกณฑ์การประเมินและระดับคุณภาพ

การกำหนดเกณฑ์การประเมินและการให้ระดับคุณภาพ ผลการประเมินพัฒนาการของเด็กทั้ง ๔ ด้าน ในแต่ละสภาพที่พึงประสงค์ เพื่อเชื่อมโยงไปสู่การผ่านตัวบ่งชี้และมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนั้น ในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาควรกำหนดในลักษณะเดียวกัน สถานศึกษาสามารถกำหนดเกณฑ์การประเมินและการให้ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการของเด็กที่สะท้อนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์หรือพฤติกรรมที่จะประเมิน เป็นระบบตัวเลข เช่น ๓, ๒, ๑ หรือ เป็นระบบที่ใช้คำสำคัญ เช่น ดี, พอใช้, ควรส่งเสริม

การกำหนดเกณฑ์การประเมินและการให้ระดับคุณภาพ

ระบบตัวเลข	ระบบที่ใช้คำสำคัญ	ความหมาย
๓	ดี	ปรากฏพฤติกรรมตามช่วงอายุ เป็นไปตามสภาพที่พึงประสงค์
๒	พอใช้	ปรากฏพฤติกรรมตามช่วงอายุ เป็นไปตามสภาพที่พึงประสงค์ โดยมีการกระตุ้น
๑	ควรส่งเสริม	ไม่ปรากฏพฤติกรรมตามช่วงอายุที่เป็นไปตามสภาพที่พึงประสงค์

เพื่อนำไปสู่การกำหนดเกณฑ์การประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ที่กำหนดไว้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๖ โรงเรียนอนุบาลหนองแสง จึงได้กำหนดคำอธิบายคุณภาพตามระดับคุณภาพของสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการแต่ละด้านเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

คำอธิบายคุณภาพตามระดับคุณภาพ

ด้านร่างกาย : กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๓ หรือ ดี	กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัวได้อย่างคล่องแคล่ว
๒ หรือ พอใช้	กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัวเป็นบางครั้ง
๑ หรือ ควรส่งเสริม	กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องไม่ได้

ด้านอารมณ์ : สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๓ หรือ ดี	แสดงสีหน้า ท่าทางสนใจ และมีความสุขขณะทำงานทุกช่วงกิจกรรมศิลปะ
๒ หรือ พอใช้	แสดงสีหน้า ท่าทางสนใจ และมีความสุขขณะทำงานบางช่วงกิจกรรมศิลปะ
๑ หรือ ควรส่งเสริม	ไม่แสดงสีหน้า ท่าทางสนใจ ขณะทำงานช่วงกิจกรรมศิลปะ

ด้านสังคม : ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและเพียงพอด้วยตนเอง

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๓ หรือ ดี	ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและเพียงพอตามความจำเป็นทุกครั้ง
๒ หรือ พอใช้	ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและเพียงพอตามความจำเป็น เป็นบางครั้ง
๑ หรือ ควรส่งเสริม	ใช้สิ่งของเครื่องใช้เกินความจำเป็น

ด้านสติปัญญา : เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๓ หรือ ดี	เขียนชื่อตนเองตามแบบได้ ตัวอักษรไม่กลับหัว ไม่กลับด้าน ไม่สลับที่ และเขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเองได้
๒ หรือ พอใช้	เขียนชื่อตนเองตามแบบได้ มีอักษรตามตัวกลับหัว กลับด้านหรือสลับที่มีความพยายามที่จะเขียนข้อความที่คิดขึ้นเอง
๑ หรือ ควรส่งเสริม	เขียนชื่อตนเองไม่ได้ หรือเขียนเป็นสัญลักษณ์ที่ไม่เป็นตัวอักษร

๔. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อผู้สอนวางแผนการประเมินพัฒนาการแล้วควรทำการสังเกตพฤติกรรมของเด็กเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การพูดคุย หรือสัมภาษณ์เด็ก หรือการประเมินผลงาน/ชิ้นงานของเด็กอย่างเป็นระบบ เพื่อรวบรวมข้อมูลพัฒนาการของเด็กให้ครอบคลุมเด็กทุกคนแล้วสรุปลงในแบบบันทึกผลการประเมินสภาพที่พึงประสงค์

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพที่พึงประสงค์ ผู้สอนควรเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล โดยสภาพที่พึงประสงค์ ๑ รายการ ควรได้รับการประเมินพัฒนาการอย่างน้อย ๒ ครั้งต่อ ๑ ภาคเรียน ระยะแรกควรเป็นประเมินเพื่อความก้าวหน้าไม่ควรเป็นการประเมินเพื่อตัดสินพัฒนาการของเด็ก ดังนั้น การเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินพัฒนาการตามสภาพที่พึงประสงค์ จึงเป็นการสะสมเพื่อยืนยันว่าเด็กเกิดพัฒนาการตามสภาพที่พึงประสงค์นั้นๆ ชัดเจนและมีความน่าเชื่อถือ

๕. การสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็ก

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลหนองแสง พุทธศักราช ๒๕๖๖ กำหนดเวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยต่อปีการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน บริหารจัดการเวลาเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาเด็กอย่างรอบด้านและสมดุล ผู้สอนควรมีเวลาในการพัฒนาเด็กและเติมเต็มศักยภาพของเด็ก เพื่อให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ผู้สอนต้องตรวจสอบพฤติกรรมที่แสดงพัฒนาการของเด็กต่อเนื่องมีการประเมินซ้ำพฤติกรรมนั้นๆ อย่างน้อย ๑ ครั้งต่อภาคเรียน เพื่อยืนยันความเชื่อมั่นของผลการประเมินพฤติกรรมนั้นๆ และนำผลไปเป็นข้อมูลในการสรุปการประเมินสภาพที่พึงประสงค์ของเด็กในแต่ละสภาพที่พึงประสงค์ นำไปสรุปการประเมินตัวบ่งชี้และมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามลำดับ

อนึ่ง การสรุประดับคุณภาพของการประเมินพัฒนาการเด็ก วิธีการทางสถิติที่เหมาะสมและสะดวกไม่ยุ่งยากสำหรับผู้สอน คือ การใช้ฐานนิยม (Mode) ในบางครั้งพฤติกรรมหรือสภาพที่พึงประสงค์หรือตัวบ่งชี้มีมากกว่า ๑ ฐานนิยม ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา กล่าวคือ เมื่อมีระดับคุณภาพซ้ำมากกว่า ๑ ระดับ สถานศึกษาอาจตัดสินสรุปผลการประเมินพัฒนาการบนพื้นฐาน หลักพัฒนาการและการเตรียมความพร้อม หากเป็นภาคเรียนที่ ๑ สถานศึกษาควรเลือกตัดสินใจใช้ฐานนิยมที่มีระดับคุณภาพต่ำกว่าเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาเด็กให้พร้อมมาก

ขึ้น หากเป็นภาคเรียนที่ ๒ สถานศึกษาควรเลือกตัดสินใจใช้ฐานนิยมที่มีระดับคุณภาพสูงกว่าเพื่อตัดสินและการส่งต่อเด็กในระดับชั้นที่สูงขึ้น

การเลื่อนชั้นอนุบาลและเกณฑ์การจบการศึกษาระดับปฐมวัย

เมื่อสิ้นปีการศึกษา เด็กจะได้รับการเลื่อนชั้นโดยเด็กต้องได้รับการประเมินมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อเป็นข้อมูลในการส่งต่อยอดการพัฒนาให้กับเด็กในระดับสูงขึ้นต่อไป และเนื่องจากการศึกษาระดับอนุบาลเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่เน้นเป็นการศึกษาภาคบังคับ จึงไม่มีการกำหนดเกณฑ์การจบชั้นอนุบาล การเทียบโอนการเรียน และเกณฑ์การเรียนซ้ำชั้น และหากเด็กมีแนวโน้มว่าจะมีปัญหาต่อการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น สถานศึกษาอาจตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหา และประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือ เช่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุขส่งเสริมตำบล นักจิตวิทยา ฯลฯ เข้าร่วมดำเนินงานแก้ปัญหาได้

อย่างไรก็ตาม ทักษะที่นำไปสู่ความพร้อมในการเรียนรู้ที่สามารถใช้เป็นรอยเชื่อมต่อระหว่างชั้นอนุบาลกับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่ควรพิจารณามีทักษะดังนี้

๑. ทักษะการช่วยเหลือตนเอง ได้แก่ ใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมได้ด้วยตนเอง แต่งกายได้เอง เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นเสร็จและช่วยทำความสะอาด รู้จักร้องขอให้ช่วยเมื่อจำเป็น

๒. ทักษะการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ได้แก่ วิ่งได้อย่างราบรื่น วิ่งก้าวกระโดดได้ กระโดดสองขาพ้นจากพื้น ถือจับ ขว้าง กระดอนลูกบอลได้

๓. ทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ได้แก่ ใช้มือหยิบจับอุปกรณ์วาดภาพและเขียน วาดภาพคนมีแขน ขา และส่วนต่างๆของร่างกาย ตัดตามรอยเส้นและรูปต่างๆ เขียนตามแบบอย่างได้

๔. ทักษะภาษาการรู้หนังสือ ได้แก่ พูดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ฟังและปฏิบัติตามคำชี้แจงง่ายๆ ฟังเรื่องราวและคำคล้องจองต่างๆอย่างสนใจ เข้าร่วมฟังสนทนาอภิปรายในเรื่องต่างๆ รู้จักผลัดกันพูดโต้ตอบ เล่าเรื่องและทบทวนเรื่องราวหรือประสบการณ์ต่างๆ ตามลำดับเหตุการณ์เล่าเรื่องจากหนังสือภาพอย่างเป็นเหตุเป็นผล อ่านหรือจดจำคำบางคำที่มีความหมายต่อตนเอง เขียนชื่อตนเองได้ เขียนคำที่มีความหมายต่อตนเอง

๕. ทักษะการคิด ได้แก่ แลกเปลี่ยนความคิดและให้เหตุผลได้ จดจำภาพและวัสดุที่เหมือนและต่างกันได้ ใช้คำใหม่ๆในการแสดงความคิด ความรู้สึก ถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังเปรียบเทียบจำนวนของวัตถุ ๒ กลุ่ม โดยใช้คำ “มากกว่า” “น้อยกว่า” “เท่ากัน” อธิบายเหตุการณ์/เวลา ตามลำดับอย่างถูกต้อง รู้จักเชื่อมโยงเวลากับกิจวัตรประจำวัน

๖. ทักษะทางสังคมและอารมณ์ ได้แก่ ปรับตัวตามสภาพการณ์ ใช้คำพูดเพื่อแก้ไขข้อขัดแย้งนั่งได้นาน ๕-๑๐ นาที เพื่อฟังเรื่องราวหรือทำกิจกรรม ทำงานจนสำเร็จ ร่วมมือกับคนอื่น และรู้จักผลัดกันเล่น ควบคุมอารมณ์ตนเองได้เมื่อกังวลหรือตื่นเต้น หยุดเล่นและทำในสิ่งที่ผู้ใหญ่ต้องการให้ทำได้ ภูมิใจในความสำเร็จของตนเอง

๖. การรายงานผลการประเมินพัฒนาการและการนำข้อมูลไปใช้

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการเป็นการสื่อสารให้พ่อแม่ ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องได้ทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งสถานศึกษาต้องสรุปผลการประเมินพัฒนาการและจัดทำเอกสารรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะๆ หรือน้อยกว่าภาคเรียนละ ๑ ครั้ง การรายงานผลการประเมินพัฒนาการสามารถรายงานเป็นระดับคุณภาพตามพฤติกรรมที่แสดงออกถึงพัฒนาการแต่ละด้านที่สะท้อนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อตามหลักสูตรศึกษาปฐมวัย

๖.๑ จุดมุ่งหมายการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

- ๑) เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริม และพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
- ๒) เพื่อให้ผู้สอนใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- ๓) เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดใช้ประกอบในการกำหนดนโยบายวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๖.๒ ข้อมูลในการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

- ๑) ข้อมูลระดับชั้นเรียน ประกอบด้วย เวลาเรียน บันทึกผลการประเมินพัฒนาการตามหน่วยการเรียนรู้ บันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้น และบันทึกผลการพัฒนาการรายบุคคล และจัดทำสารานทัศน์ที่สะท้อนการเรียนรู้ของเด็ก เป็นข้อมูลสำหรับรายงานให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ได้รับทราบความก้าวหน้าความสำเร็จในการเรียนรู้ของเด็กเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนกำหนดเป้าหมายและวิธีการในการพัฒนาเด็ก
- ๒) ข้อมูลระดับสถานศึกษา ประกอบด้วย ผลการประเมินมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อใช้เป็นข้อมูลและสารสนเทศในการพัฒนาการจัดประสบการณ์และคุณภาพของเด็ก ให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมทั้งแจ้งให้ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูล โดยผู้มีหน้าที่รับผิดชอบแต่ละฝ่ายนำไปใช้ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเด็กให้เกิดพัฒนาการอย่างถูกต้อง เหมาะสม รวมทั้งนำไปจัดทำเอกสารหลักฐานแสดงพัฒนาการของผู้เรียน
- ๓) ข้อมูลระดับเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ ผลการประเมินมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้ง ๑๒ ข้อ ตามหลักสูตรเป็นรายสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารการศึกษา ผู้เกี่ยวข้องใช้วางแผนและดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ในการยกระดับคุณภาพเด็กปฐมวัยและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา

๖.๓ ลักษณะข้อมูลสำหรับการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการ สถานศึกษาสามารถเลือกลักษณะข้อมูลสำหรับการรายงานได้หลายรูปแบบให้เหมาะสมกับวิธีการรายงานและสอดคล้องกับการให้ระดับผลการประเมินพัฒนาการ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของการรายงานและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ของผู้รับรายงานแต่ละฝ่ายลักษณะข้อมูลมีรูปแบบ ดังนี้

๑) รายงานเป็นตัวเลขหรือคำที่เป็นตัวแทนระดับคุณภาพการพัฒนารายงานของเด็กที่เกิดจากการประมวลผล สรุปตัดสินข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการของเด็ก ได้แก่

- ระดับผลการประเมินพัฒนาการมี ๓ ระดับ คือ ๓, ๒, ๑
- ผลการประเมินคุณภาพ “ดี” “พอใช้” และ “ควรส่งเสริม”

๒) รายงานโดยใช้สถิติ เป็นการรายงานจากข้อมูลที่เป็นตัวเลข หรือข้อความให้เป็นภาพแผนภูมิหรือเส้นพัฒนาการ ซึ่งจะแสดงให้เห็นพัฒนาการความก้าวหน้าของเด็กที่ดีขึ้น หรือควรได้รับการพัฒนาอย่างไร เมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไป

๓) รายงานเป็นข้อความ เป็นการบรรยายพฤติกรรมหรือคุณภาพที่ครูผู้สอนสังเกตพบ เพื่อรายงานให้ พ่อ แม่ ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องทราบว่าเด็กมีความสามารถ มีพฤติกรรมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรอย่างไร

๖.๔ เป้าหมายของการรายงาน

การดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย บุคลากรหลายฝ่ายมาร่วมมือประสานงานกันพัฒนาเด็กทั้งทางตรงและทางอ้อมให้มีพัฒนาการทักษะ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรได้รับ การรายงานผลการประเมินพัฒนาการของเด็กเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงาน ดังตารางต่อไปนี้

กลุ่มเป้าหมาย	การใช้ข้อมูล
ผู้สอน	- วางแผนและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเด็ก - ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดประสบการณ์
ผู้บริหารสถานศึกษา	- ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการจัดประสบการณ์เรียนรู้ระดับปฐมวัยของสถานศึกษา
พ่อ แม่ และผู้ปกครอง	- รับทราบผลการประเมินพัฒนาการของเด็ก - ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก รวมทั้งการดูแลสุขภาพอนามัย ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและพฤติกรรมต่างๆ ของเด็ก
คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	- พัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/ หน่วยงานต้นสังกัด	- ยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา - นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและให้ความช่วยเหลือการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัด

๖.๕ วิธีการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ โดยบันทึกข้อมูลในแบบรายงานต่างๆ สามารถใช้อ้างอิง ตรวจสอบ และรับรองผลพัฒนาการของเด็ก เช่น แบบบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำปี สมุดรายงานประจำตัวเด็ก แฟ้มสะสมงานของเด็ก รายบุคคล นอกจากนี้ การรายงานคุณภาพการศึกษาปฐมวัยให้ผู้เกี่ยวข้องทราบในระดับหน่วยงาน อาจใช้รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยประจำปี จุลสารหรือวารสารของโรงเรียน หรืออาจมีการให้ข้อมูลกับผู้ปกครองในลักษณะการให้คำปรึกษาหรือทางการส่งจดหมายส่วนตัว ฯลฯ

๗. การกิจของผู้สอนในการประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพนั้น เกิดขึ้นในห้องเรียนและระหว่างการจัดกิจกรรมประจำวันและกิจวัตรประจำวัน ผู้สอนต้องไม่แยกการประเมินพัฒนาการออกจากการจัดประสบการณ์ตามตารางประจำวัน ควรมีลักษณะการประเมินพัฒนาการในชั้นเรียน (Classroom Assessment) ซึ่งหมายถึง กระบวนการและการสังเกต การบันทึกและรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน/กิจกรรมประจำวันตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ผู้สอนควรจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นหลักฐานแสดงให้เห็นร่องรอยของการเจริญเติบโตพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย แล้วนำมาวิเคราะห์ ตีความ บันทึกข้อมูลที่ได้จากการประเมินพัฒนาการว่าเด็กรู้อะไร สามารถทำอะไรได้ และจะทำต่อไปอย่างไร ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวเกิดขึ้นตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน/กิจกรรมประจำวัน และการจัดประสบการณ์เรียนรู้

ดังนั้น ข้อมูลที่เกิดจากการประเมินที่มีคุณภาพเท่านั้น จึงสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ตรงตามเป้าหมาย ผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในหลักการ แนวคิด วิธีดำเนินงานในส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับหลักสูตรการจัดประสบการณ์เรียนรู้ เพื่อสามารถนำไปใช้ในการวางแผนและออกแบบการประเมินพัฒนาการได้อย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานการประเมินพัฒนาการในชั้นเรียนที่มีความถูกต้อง ยุติธรรม เชื่อถือได้ มีความสมบูรณ์ ครอบคลุมตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สะท้อนผลและสภาพความสำเร็จเมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายของการดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัย ทั้งในระดับนโยบาย ระดับปฏิบัติการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป

รายละเอียดการดำเนินงานแต่ละขั้นตอน มีดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การวิเคราะห์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์การเรียนรู้รายปีในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยมาตรวจสอบความถี่ของตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ว่าเกิดขึ้นกับเด็กตามหน่วยการจัดประสบการณ์เรียนรู้ได้บ้าง

ขั้นตอนที่ ๑.๑ การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปีของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ ๑.๒ ตรวจสอบความถี่เพื่อตรวจสอบจำนวนครั้งของตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ว่าวางแผนให้เกิดพัฒนาการในหน่วยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้บ้างจากหลักสูตรสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ ๒ กำหนดสิ่งที่ประเมินและวิธีการประเมิน โดยกำหนดสภาพที่พึงประสงค์ที่วิเคราะห์ไว้ในขั้นตอนที่ ๑.๒ มากำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ใน ๖ กิจกรรมหลัก

๑.๒.๑ การเขียนหรือกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการจัดประสบการณ์

๑.๒.๒ การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ ๓ การสร้างเครื่องมือและเกณฑ์การประเมิน ผู้สอนจะต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินพัฒนาการเด็กให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่จะประเมินตามแผนการจัดกิจกรรม พร้อมทั้งเกณฑ์การประเมินและสรุปผลการประเมิน พร้อมจัดทำแบบบันทึกผลหลังสอนประจำหน่วยการจัดประสบการณ์

ขั้นตอนที่ ๔ การดำเนินการเป็นการรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนนี้ ผู้สอนที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประเมิน โดยการสังเกตพฤติกรรมของเด็กรายบุคคล รายกลุ่ม การพูดคุยหรือสัมภาษณ์เด็ก หรือการประเมินผลงานชิ้นงานของเด็กอย่างเป็นระบบ ไปพร้อมๆ กับกิจกรรมให้เด็ก เพื่อรวบรวมข้อมูลพัฒนาการของเด็กทุกคน และบันทึกลงแบบบันทึกผลหลังสอนประจำหน่วยการจัดประสบการณ์ ที่จัดเตรียมไว้

ขั้นตอนที่ ๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลเมื่อสิ้นสุดหน่วยการจัดประสบการณ์ ผู้สอนจะตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของผลการประเมินในแบบบันทึกผลการประเมินพัฒนาการของเด็กหลังการจัดประสบการณ์ลงในแบบบันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์ประจำหน่วยการจัดประสบการณ์ และเก็บสะสมเพื่อนำได้สรุปผลในการตัดสินพัฒนาการเด็กในภาพรวมเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยผู้สอนจะนำผลการประเมินพัฒนาการที่รวบรวมไว้ทุกหน่วยการเรียนรู้ มาสรุปลงในสมุดบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้นและสรุปผลพัฒนาการรายด้านทั้งชั้นเรียน ทั้งนี้การสรุปผลการประเมินพัฒนาการ ผู้สอนควรใช้ **ฐานนิยม (Mode)** จึงเหมาะสมและสอดคล้องกับการประเมินมากที่สุด ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

ขั้นตอนที่ ๖ การสรุปรายงานผลและการนำข้อมูลไปใช้ ครูประจำชั้นจะสรุปผลเพื่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเป็นรายตัวบ่งชี้ รายมาตรฐานและพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน และรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการตัดสินและแจ้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมกับครูประจำชั้นจะจัดทำรายงานผลการประเมินพัฒนาการของเด็กรายบุคคล รายภาค และรายปีต่อผู้ปกครองในสมุดรายงานประจำตัวเด็ก

ส่วนที่ ๕

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

๑. การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยเป็นหัวใจสำคัญของการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจึงมีบทบาทสำคัญในการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการนำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพเด็กการบริหารจัดการหลักสูตรปฐมวัย จึงประกอบด้วยบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ซึ่งมีบทบาทหน้าที่สำคัญดังนี้

๑.๑ บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

๑.๑.๑ ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทที่สำคัญ ดังนี้

- ๑) ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.๒๕๖๐ และมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย
- ๒) เป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยร่วมให้ความเห็นชอบกำหนดวิสัยทัศน์และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กทุกช่วงอายุ
- ๓) คัดเลือกบุคลากรที่ทำงานกับเด็ก ได้แก่ ผู้สอน พี่เลี้ยง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและคุณสมบัติของบุคลากร เช่น
 - มีวุฒิทางการศึกษาด้านการอนุบาลศึกษา/การศึกษาปฐมวัย หรือผ่านการอบรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย
 - มีความรักเด็ก จิตใจดี มีอารมณ์ขันและใจเย็น ให้ความเป็นกันเองกับเด็กอย่างเสมอภาค
 - มีบุคลิกของความเป็นผู้สอน เข้าใจและยอมรับธรรมชาติของเด็กตามวัย
 - พูดจาสุภาพเรียบร้อย ชัดเจนเป็นแบบอย่างได้
 - มีความเป็นระเบียบ สะอาด และรู้จักประหยัด
 - มีความอดทน ขยัน ซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่และการปฏิบัติต่อเด็ก
 - มีอารมณ์ร่วมกับเด็ก รู้จักรับฟัง พิจารณาเรื่องราวปัญหาต่างๆ ของเด็ก และตัดสินใจปัญหาต่างๆ อย่างมีเหตุผลด้วยความเป็นธรรม
 - มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี
- ๔) ส่งเสริมและจัดบริการทางการศึกษาให้เด็กได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง เสมอภาค และปฏิบัติการรับเด็กตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๕) ส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้ปฏิบัติงานกับเด็กได้พัฒนาตนเองให้มีความรู้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
- ๖) สร้างความร่วมมือและประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

๗) จัดให้มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับตัวเด็ก งานวิชาการหลักสูตรอย่างเป็นระบบและมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษา

๘) สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

๙) นิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตร โดยจัดให้มีระบบนิเทศภายในอย่างมีระบบ

๑๐) กำกับติดตามให้มีการประเมินคุณภาพภายในระดับปฐมวัยในสถานศึกษาและนำผลจากการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพเด็ก

๑๑) กำกับติดตามให้มีการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาสาระของหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก บริบทสังคมและให้มีความทันสมัย

๑.๑.๒ ผู้สอนปฐมวัย

การพัฒนาคุณภาพเด็กโดยถือว่าเด็กมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้เด็กสามารถพัฒนาตนตามธรรมชาติ สอดคล้องกับพัฒนาและเต็มตามศักยภาพ ผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งในการจัดทำหลักสูตร พัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพทำให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้สอนจึงควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

๑) บทบาทในฐานะผู้บริหารหลักสูตร ทำหน้าที่ ดังนี้

(๑) วางแผน จัดทำหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการ

(๒) จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้เด็กเล่น/ทำงานและเรียนรู้ทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

(๓) ประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

๒) บทบาทในฐานะผู้เสริมสร้างการเรียนรู้ มีหน้าที่ ดังนี้

(๑) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เด็กกำหนดขึ้นด้วยตัวเอง และผู้สอนกับเด็กร่วมกันกำหนด เพื่อพัฒนาเด็กให้ครอบคลุมทุกด้าน ในชีวิตประจำวันในการแสวงหาคำตอบ หรือหาคำตอบในสิ่งที่เด็กเรียนรู้อย่างมีเหตุผล

(๒) จัดประสบการณ์กระตุ้นให้เด็กร่วมคิด แก้ปัญหา ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง ด้วยวิธีการศึกษาที่นำไปสู่การใฝ่รู้ และพัฒนาตนเอง

(๓) จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สร้างเสริมให้เด็กปฏิบัติผ่านการเล่นได้เต็มศักยภาพและความสามารถของเด็กแต่ละคนสอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้กิจวัตรประจำวัน และกิจกรรมต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ

(๔) จัดกิจกรรมการเล่น ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม ตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่างๆ ใช้ปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่างผู้สอนและเด็กในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

(๕) จัดการประเมินพัฒนาการที่สอดคล้องกับสภาพจริงและนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพเด็กเต็มศักยภาพและการจัดประสบการณ์ของตนให้มีประสิทธิภาพ

๓) บทบาทในฐานะผู้ดูแลเด็ก

(๑) สังเกตและส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

(๒) ฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน

(๓) ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่น มีความภูมิใจในตนเองและกล้าแสดงออก

(๔) ฝึกการเรียนรู้หน้าที่ ความมีวินัย และการมีนิสัยที่ดี

(๕) จำแนกพฤติกรรมเด็กและสร้างเสริมลักษณะนิสัยและแก้ปัญหา

เฉพาะบุคคล

(๖) ประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา บ้าน และชุมชน เพื่อให้เด็กได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๔) บทบาทในฐานะนักพัฒนาเทคโนโลยีการสอน

(๑) นำนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการสอนมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

(๒) ใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็ก

(๓) จัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร/กระบวนการเรียนรู้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้

(๔) พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีคุณลักษณะของผู้ใฝ่รู้ มีวิสัยทัศน์และทันสมัย ทันเหตุการณ์ในยุคของข้อมูลข่าวสาร

๑.๑.๓ พ่อแม่หรือผู้ปกครองเด็กปฐมวัย

ผู้สอนระดับปฐมวัยและพ่อแม่หรือผู้ปกครองควรสื่อสารกันตลอดเวลา เพื่อสร้างความเข้าใจและร่วมมือกันในการอบรมเลี้ยงดูดูแลให้การศึกษาแก่เด็ก พ่อแม่หรือผู้ปกครองควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

(๑) มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นเพื่อนำไปกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษาและให้ความเห็นชอบ กำหนด แผนการเรียนรู้ของเด็กกับผู้สอน

(๒) ร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กตามศักยภาพ โดยเชื่อมโยงระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว เพื่อให้การเรียนรู้ของเด็กต่อเนื่องและมีความหมายต่อเด็ก

(๓) เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศในบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้

- (๔) สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น
- (๕) อบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็ก
- (๖) ป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตลอดจนส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยประสานความร่วมมือกับผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง
- (๗) เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมีคุณธรรมนำไปสู่การพัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้
- (๘) มีส่วนร่วมในการพัฒนาการเด็กและในการประเมินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๑.๑.๔. ชุมชน/ท้องถิ่น

ชุมชนท้องถิ่น มีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยการประสานความร่วมมือเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ดังนั้น ชุมชนจึงมีบทบาทในการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

- (๑) มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการบริหารจัดการของสถานศึกษา ในบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา สมาคม / ชมรมผู้ปกครอง
- (๒) มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการของสถานศึกษา
- (๓) เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษาให้เด็กได้เรียนรู้ มีประสบการณ์จากสถานการณ์จริง
- (๔) ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ
- (๕) ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น
- (๖) มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา โดยทำหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๑.๒ การพัฒนาผู้สอนและบุคลากรปฐมวัย

การพัฒนาผู้สอนและบุคลากรปฐมวัย อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีความสำคัญมากในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เพราะเป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่ผู้สอนให้สามารถนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการออกแบบพัฒนาหลักสูตร การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดสภาพแวดล้อมในและนอกห้องเรียน การจัดหาสื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินพัฒนาการโดยมีมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคุณภาพเด็ก สถานศึกษาจึงควรมีกำหนดแนวทางการพัฒนาบุคลากรปฐมวัย ดังนี้

๑) สำรวจและประเมินความต้องการในการพัฒนาตนเองของผู้สอนและบุคลากร
ปฐมวัย และนำข้อมูลมาจัดทำแผนการพัฒนาด้านตนเองทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว

๒) พัฒนาบุคลากรปฐมวัยในด้านการพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการจัด
ประสบการณ์ เทคนิค วิธีการ จัดประสบการณ์ เทคนิคการควบคุมชั้นเรียน และด้านอื่นๆ ทั้งนี้การจัด
กิจกรรมพัฒนาบุคลากรควรใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการ การ
ประชุมสัมมนา การศึกษาดูงาน การจัดกิจกรรม PLC เป็นต้น

๓) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีมุมความรู้โดยการจัดการเอกสารด้านหลักสูตร แนว
ทางการจัดประสบการณ์ตลอดจนองค์ความรู้ด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเปิดโอกาสให้ครูปฐมวัยศึกษา
ค้นคว้าเพิ่มเติม

๔) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรปฐมวัยมีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ร่วม
ปรึกษาและวางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อให้ครูเข้าใจ
บทบาทหน้าที่และภารกิจของตนในการนำหลักสูตรไปสู่ปฏิบัติส่งผลดีต่อการทำงานร่วมกันในการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นการเชื่อมต่อในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้เป็นอย่างดี

๑.๓ การสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากร

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลหนองแสง พุทธศักราช ๒๕๖
๖ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีความ
จำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องจัดหางบประมาณและทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อสนับสนุนให้การ
ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด
โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑) จัดหาและจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอสำหรับการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษา การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดงบประมาณส่งเสริม
กิจกรรม การเรียนรู้ / โครงการการทัศนศึกษานอกสถานที่ การพัฒนาบุคลากร การดำเนินงานตาม
แผนปฏิบัติการระดับปฐมวัยและการนิเทศ กำกับ ติดตาม

๒) จัดหา จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ เพื่อจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก
ห้องเรียน จัดซื้อและจัดหาสื่อของเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กตามมุมประสบการณ์ต่างๆ การพัฒนา
สนามเด็กเล่นและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย รวมถึงการจัดเตรียมของใช้ส่วนตัวให้แก่เด็กตามความ
จำเป็น เพื่อการดูแลอนามัยส่วนบุคคลและการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ของเด็กได้อย่างสะดวกและ
ปลอดภัย

๓) กำกับติดตามการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า

๔) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงาน
เอกชน ในการสนับสนุนการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้เป็นไปตามหลักการพัฒนาเด็กทุกช่วงวัย
ระดมทรัพยากรในการจัดหาครูที่มีคุณวุฒิหรือประสบการณ์ด้านการศึกษาปฐมวัย พี่เลี้ยงเด็ก ภูมิ
ปัญญาท้องถิ่น รวมถึงการพัฒนาสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้

๑.๔ การนิเทศ ติดตาม การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่วัยสู่การปฏิบัติ

การนิเทศ กำกับ ติดตามการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ เป็นกระบวนการสำคัญในการควบคุมคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การตรวจเยี่ยม การสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียน การสอนแนะ (Coaching) การตรวจแผนการจัดประสบการณ์ ทั้งนี้ควรดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างเป็นระบบและเป็นกลายามิตรเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

- ๑) ประชุมผู้บริหารและครูไปร่วมด้วยกันเพื่อกำหนดความต้องการและช่วงเวลาในการจัดทำปฏิทินการนิเทศหรือแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามที่เหมาะสม ต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม
- ๒) สร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ดีในการจัดกิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตามให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
- ๓) ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ตามแผนการนิเทศและนำผลการนิเทศมาวางแผนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาบุคลากรไปร่วมด้วยกันตามความต้องการจำเป็นอย่างต่อเนื่อง
- ๔) นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับจากการนิเทศ กำกับ ติดตาม มาใช้ส่วนหนึ่งในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๑.๕ การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่วัย

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่วัย เป็นกระบวนการเชิงระบบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาคุณภาพของหลักสูตร การปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร การบริหารหลักสูตร และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่วัยให้เหมาะสมต่อไป ซึ่งแนวทางการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่วัย ประกอบด้วย

๑.๕.๑. การประเมินก่อนนำหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่วัย เป็นการประเมินกระบวนการร่างหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่วัย ควรดำเนินการดังนี้

๑) การวิเคราะห์ข้อมูลความเป็นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการร่างหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่วัย โดยวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศจากการใช้หลักสูตรสถานศึกษาไปสู่วัยฉบับเดิม ศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้หลักสูตรที่ผ่านมา มีผลสำเร็จอะไรบ้าง มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้างในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เช่น การประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามมาตรฐานการศึกษาไปสู่วัยของสถานศึกษา การประเมินพัฒนาการ นโยบายทางการศึกษาของรัฐบาลกระทรวงศึกษาธิการ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ผลการสอบถามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชนเพื่อให้ได้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการร่างหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่วัย

๒) การตรวจสอบคุณภาพของร่างหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่วัย เป็นการประเมินเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่วัย เพื่อพิจารณาความสอดคล้อง เหมาะสมเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่วัย โดยใช้วิธีการสอบถามความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน องค์กร

ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุงและแก้ไขเอกสารหลักสูตรให้มีความเหมาะสม และมีคุณภาพ

๓) การประเมินความพร้อมก่อนนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการประเมินความพร้อมและความพอเพียงด้านปัจจัยหรือทรัพยากรในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ได้แก่ ด้านบุคลากรมีจำนวนพอเพียงหรือไม่ มีคุณลักษณะพร้อมที่จะจัดประสบการณ์มากน้อยเพียงใด ด้านเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรมีความพร้อมและพอเพียงต่อการจัดประสบการณ์หรือไม่ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์มีพอเพียงหรือไม่ เพื่อการจัดการพัฒนาหรือการจัดซื้อจัดหา ให้ทันต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ประเมินโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม การตรวจสอบรายการ หรือการสอบถาม

๑.๕.๒ การประเมินระหว่างการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย เป็นการประเมินกระบวนการใช้หลักสูตรเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตร เพื่อศึกษาความก้าวหน้าของการใช้หลักสูตรเป็นระยะๆ เพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรเป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้างประเด็นการประเมิน ได้แก่ วางแผนการใช้หลักสูตร การเตรียมความพร้อมและบุคลากร การนิเทศ การฝึกอบรมและพัฒนาครูและบุคลากรเพิ่มเติมระหว่างการใช้หลักสูตร การจัดปัจจัยและสิ่งสนับสนุนการใช้หลักสูตร ประเด็นการประเมินเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ได้แก่ การจัดกิจกรรมและพฤติกรรมจัดการการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียน การเลือกใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการ ความรู้ความสามารถของครูและบุคลากร และประเด็นประเมินเกี่ยวกับการจัดมุมประสบการณ์ ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียน การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรระหว่างการใช้วิธีการนิเทศ ติดตาม การสอบถาม การสนทนากลุ่ม หรือการสังเกต

๑.๕.๓ การประเมินหลังการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย เป็นการประเมินหลักสูตรทั้งระบบหลังจากดำเนินการใช้หลักสูตรครบวงจรแล้ว โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย และสรุปผลภาพรวมของหลักสูตรที่จัดทำว่าบรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยหรือไม่ บรรลุผลมากน้อยเพียงใด ต้องมีการปรับปรุงหรือพัฒนาส่วนใดบ้างปรับปรุงหรือพัฒนาอย่างไร ประเด็นการประเมินเกี่ยวกับประสิทธิภาพของหลักสูตร ได้แก่ การบรรลุผลตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ มาตรฐาน การบรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยที่กำหนดไว้ ประเด็นการประเมินเกี่ยวกับประสิทธิภาพของหลักสูตร ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาที่ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการ การบริหารจัดการหลักสูตร และการเชื่อมต่อของการศึกษา ประเมินโดยใช้วิธีการตรวจสอบรายการ การศึกษาเอกสาร การสอบถาม หรือการสนทนากลุ่ม

๑.๖ การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน

การจัดการศึกษาปฐมวัยมีหลักการสำคัญในการให้สังคม ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและกระจายอำนาจการศึกษาลงไปยังท้องถิ่นโดยตรง โดยเฉพาะสถานศึกษาหรือสถาน

พัฒนาเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นผู้จัดการศึกษาในระดับนี้ ดังนั้น เพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษาปฐมวัยมีคุณภาพตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคม จำเป็นต้องมีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา เห็นความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน วางแผน และการดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง

การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา กระบวนการนิเทศ และระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย สร้างความมั่นใจให้ผู้เกี่ยวข้อง โดยต้องมีการดำเนินการที่เป็นระบบเครือข่ายครอบคลุมทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก ในรูปแบบของคณะกรรมการที่มาจากบุคคลทุกระดับและทุกอาชีพ การกำกับ ติดตาม และ ประเมินต้องมีการรายงานผลจากทุกระดับให้ทุกฝ่ายรวมทั้งประชาชนทั่วไปทราบ เพื่อนำข้อมูลจากรายงานผลมาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป

๒. การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑

การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความสำคัญอย่างยิ่ง บุคลากรทุกฝ่ายจะต้องให้ความสนใจต่อการช่วยลดช่องว่างของความไม่เข้าใจในการจัดการศึกษาทั้งสองระดับ ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน ตัวเด็ก ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษาอื่นๆทั้งระบบ การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ จะประสบผลสำเร็จได้ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

๒.๑ ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทเป็นผู้นำในการเชื่อมต่อโดยเฉพาะระหว่างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยในช่วงอายุ ๓ – ๖ ปี กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยต้องศึกษาหลักสูตรทั้งสองระดับ เพื่อทำความเข้าใจ จัดระบบการบริหารงานด้านวิชาการที่จะเอื้อต่อการเชื่อมโยงการศึกษาโดยการจัดกิจกรรมเพื่อเชื่อมต่อการศึกษาดังตัวอย่างกิจกรรมต่อไปนี้

๑) จัดประชุมครูระดับปฐมวัยและครูระดับประถมศึกษาร่วมกันสร้างรอยเชื่อมต่อของหลักสูตรทั้งสองระดับให้เป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษาเพื่อครูทั้งสองระดับจะได้เตรียมการสอนให้สอดคล้องกับเด็กวัยนี้

๒) จัดหาเอกสารด้านหลักสูตรและเอกสารทางวิชาการของทั้งสองระดับมาไว้ให้ครูและบุคลากรอื่นๆได้ศึกษาทำความเข้าใจ อย่างสะดวกและเพียงพอ

๓) จัดกิจกรรมให้ครูทั้งสองระดับมีโอกาสแลกเปลี่ยนเผยแพร่ความรู้ใหม่ๆ ที่ได้รับจากการอบรม ดูงาน ซึ่งไม่ควรจัดให้เฉพาะครูในระดับเดียวกันเท่านั้น

๔) จัดเอกสารเผยแพร่ตลอดจนกิจกรรมสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ ระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

๕) จัดให้มีการพบปะ หรือการทำกิจกรรมร่วมกับพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง ในระหว่างที่เด็กอยู่ในระดับปฐมวัย เพื่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง จะได้สร้างความเข้าใจและ สนับสนุนการเรียน การสอนของบุตรหลานตนได้อย่างถูกต้อง

๖) จัดกิจกรรมให้ครูทั้งสองระดับได้ทำกิจกรรมร่วมกันกับพ่อแม่ ผู้ปกครองและเด็ก ในบางโอกาส

๗) จัดกิจกรรมปฐมนิเทศพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างน้อย ๒ ครั้ง คือ ก่อนเด็กเข้าเรียน ระดับปฐมวัยศึกษาและก่อนเด็กจะเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าใจ การศึกษาทั้งสองระดับและให้ความร่วมมือในการช่วยเด็กให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ใหม่ได้ดี

๒.๒ ครูระดับปฐมวัย

ครูระดับปฐมวัย นอกจากจะต้องศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และจัด กิจกรรมพัฒนาเด็กของตนแล้ว ควรศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียนการสอนใน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และสร้างความเข้าใจให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรอื่นๆ รวมทั้ง ช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวก่อนเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยครูอาจจัดกิจกรรมดังตัวอย่าง ต่อไปนี้

๑) เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อส่งต่อครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งจะช่วยให้ครูระดับประถมศึกษาสามารถใช้ข้อมูลนั้นช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวเข้ากับการเรียนรู้ ใหม่ต่อไป

๒) พูดคุยกับเด็กถึงประสบการณ์ที่ดีๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อให้เด็กเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

๓) จัดให้เด็กได้มีโอกาสทำความรู้จักกับครูตลอดจนสภาพแวดล้อม บรรยากาศของ ห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ทั้งที่อยู่ในสถานศึกษาเดียวกันหรือสถานศึกษาอื่น

๒.๓ ครูระดับประถมศึกษา

ครูระดับประถมศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจในพัฒนาการเด็กปฐมวัยและมีเจตคติที่ดี ต่อการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาจัดการเรียนรู้ ในระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ของตนให้ต่อเนื่องกับการพัฒนาเด็กในระดับปฐมวัย ดังตัวอย่าง ต่อไปนี้

๑) จัดกิจกรรมให้เด็ก พ่อแม่ และผู้ปกครอง มีโอกาสได้ทำความรู้จักคุ้นเคยกับครู และห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ก่อนเปิดภาคเรียน

๒) จัดสภาพห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับห้องเรียนระดับปฐมวัย โดยจัดให้มีมุม ประสบการณ์ภายในห้องเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมได้อย่างอิสระเช่น มุมหนังสือ มุมของเล่น มุมเกมการศึกษา เพื่อช่วยให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้ปรับตัวและเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

๓) จัดกิจกรรมร่วมกันกับเด็กในการสร้างข้อตกลงเกี่ยวกับการปฏิบัติตน

๔) เผยแพร่ข่าวสารด้านการเรียนรู้และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน

๒.๔ พ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรทางการศึกษา

พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษาต้องทำความเข้าใจหลักสูตรของการศึกษาทั้งสองระดับ และเข้าใจว่าถึงแม้เด็กจะอยู่ในระดับประถมศึกษาแล้วแต่เด็กยังต้องการความรักความเอาใจใส่ การดูแลและการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่ได้แตกต่างไปจากระดับปฐมวัย และควรให้ความร่วมมือกับครูและสถานศึกษาในการช่วยเตรียมตัวเด็ก เพื่อให้เด็กสามารถปรับตัวได้เร็วยิ่งขึ้น

๓. การกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงาน

การจัดการศึกษาปฐมวัย มีหลักการสำคัญในการให้สังคม ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและกระจายอำนาจการศึกษาลงไปยังท้องถิ่นโดยตรง โดยเฉพาะสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้จัดการศึกษาในระดับนี้ ดังนั้น เพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษาปฐมวัยมีคุณภาพตามมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมจำเป็นต้องมีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา เห็นความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนการให้ความร่วมมือช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน การวางแผน และดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง

การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาและระบบการประกันคุณภาพที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย สร้างความมั่นใจให้ผู้เกี่ยวข้อง โดยต้องมีการดำเนินการที่เป็นระบบเครือข่ายครอบคลุมทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกตั้งแต่ระดับชาติ เขต พื้นที่ทุกระดับและทุกอาชีพ การกำกับดูแลประเมินผลต้องมีการรายงานผลจากทุกระดับให้ทุกฝ่ายรวมทั้งประชาชนทั่วไปทราบ เพื่อนำข้อมูลจากรายงานผลมาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป

ภาคผนวก

ประกาศโรงเรียนอนุบาลหนองแสง
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย
โรงเรียนอนุบาลหนองแสง พุทธศักราช ๒๕๖๗
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ด้วย กระทรวงศึกษาธิการมีคำสั่ง ที่ สพฐ.๑๒๒๓ / ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อให้การจัดการศึกษาปฐมวัยที่พัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิด - ๖ ปี ให้มีการพัฒนาด้าน ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้และสร้างรากฐานชีวิต ให้พัฒนาเด็กปฐมวัยไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ และโดยอาศัยอำนาจความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ กระทรวงศึกษาธิการจึงให้ใช้หลักสูตร พุทธศักราช ๒๕๖๐ แทนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ๒๕๔๖ เพื่อให้สถานศึกษาหรือสถาบันพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกแห่ง นำหลักสูตรไปใช้โดยให้ปรับปรุงให้เหมาะสมกับเด็กและสภาพท้องถิ่น

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลหนองแสง พุทธศักราช ๒๕๖๖ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพสูงสุด จึงได้ประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการ ดังนี้

๑. คณะกรรมการที่ปรึกษา ประกอบด้วย

๑.๑ นายวิรัตน์ ทบเทิบ	ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
๑.๒ นางนพรัตน์ ภักดีพันดอน	ผู้อำนวยการโรงเรียน
๑.๓ นางสาวสมจิตร จันทรเปา	รองผู้อำนวยการโรงเรียน
๑.๔ นางสุนีย์ อุทุมทอง	ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานการศึกษาปฐมวัย
๑.๕ นางจิตตินันท์ อุปการ	ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานการศึกษาปฐมวัย
๑.๕ นางไพวัลย์ จันทรเสนา	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย

หน้าที่ ให้คำปรึกษา แนะนำ เสนอแนวทาง หรือวินิจฉัยการเพื่อให้การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ ประกอบด้วย

๒.๑ นางนพรัตน์ ภักดีพันดอน	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
๒.๒ นางสาวสมจิตร จันทรเปา	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	รองประธานกรรมการ
๒.๓ นางสาวทัศนพร บุตรทหาร	ครูวิชาการโรงเรียน	กรรมการ
๒.๔ นางสาววิthyรัตน์ โคตรน้อย	ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	กรรมการ

๒.๕ นางสาววิภาพร ศรีแสง	ตัวแทนผู้ปกครอง	กรรมการ
๒.๖ นายสุภาพ ทองลี	ตัวแทนชุมชน	กรรมการ
๒.๗ นางสาวกาญจนา ตาดี	ครูปฐมวัย	กรรมการ
๒.๘ นางสาวกมลวรรณ ดีแป้น	ครูปฐมวัย	กรรมการ
๒.๙ นางสาวไอลดา คำระกาย	ครูปฐมวัย	กรรมการ
๒.๑๐ นางพิชญา แสนวัง	ครูปฐมวัย	กรรมการและเลขานุการ
๒.๑๑ นางปัญจา อุประชาบาล	ครูปฐมวัย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่

๑. ศึกษาทำความเข้าใจเอกสารที่เกี่ยวข้องได้แก่หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๗ คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช ๒๕๖๐ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง
๒. รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัจจุบัน ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น นโยบาย จุดเน้นวิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ของโรงเรียนตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
๓. ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลหนองแสง พุทธศักราช ๒๕๖๗ ตามหลักสูตรการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๐ ให้เสร็จสมบูรณ์ครบองค์ประกอบ โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับเด็กและสภาพท้องถิ่น
๔. ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรปรับปรุงคุณภาพหลักสูตรเสนอขอความเห็นชอบให้ใช้หลักสูตรต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

ให้คณะกรรมการที่ได้แต่งตั้งดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความรู้ความสามารถ ให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อบริหารจัดการศึกษา

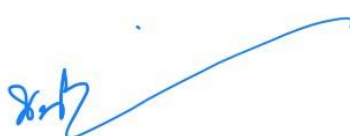
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ลงชื่อ

(นางนพรัตน์ ภักดีพันดอน)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลหนองแสง

ประกาศโรงเรียนอนุบาลหนองแสง
เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลหนองแสง
พุทธศักราช ๒๕๖๗ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช ๒๕๖๐

กระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่งที่ สพฐ. ๑๒๒๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ แทนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๕๖ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๖ เป็นต้นไป เพื่อให้สถานศึกษานำหลักสูตรไปใช้โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับเด็กและสภาพท้องถิ่น

โรงเรียนอนุบาลหนองแสง จึงได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลหนองแสง พุทธศักราช ๒๕๖๗ ตามหลักสูตร พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อส่งเสริมให้เด็กบรรลุมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนด โดยคำนึงถึงวิสัยทัศน์ จุดเน้น ภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพบริบท และความต้องการของชุมชน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ สอดคล้องกับธรรมชาติและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

ทั้งนี้ หลักสูตรดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนอนุบาลหนองแสง ในคราวประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๘ เดือน มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๗ จึงได้ประกาศให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลหนองแสง พุทธศักราช ๒๕๖๗ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ลงชื่อ

(นายวิรัตน์ ทบเทิบ)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนอนุบาลหนองแสง

ลงชื่อ

(นางนพรัตน์ รักดีพันดอน)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลหนองแสง

